

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-03/26-09/48

URBROJ: 65-26-2

Zagreb, 12. lipnja 2026.

Hs**NP*021-03/26-09/48*65-26-2**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izvešće o obavljenoj reviziji Godišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 19. Zakona o Državnom uredu za reviziju ("Narodne novine", broj 25/19), dostavio Državni ured za reviziju, aktom od 12. lipnja 2026. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela u ime Državnog ureda za reviziju, sudjelovat će mr. Ivan Klešić, glavni državni revizor.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 026-02/26-05/33
URBROJ: 613-01-01-26-16

Zagreb, 12. lipnja 2026.

Hs**NP*021-03/26-09/48*613-26-1**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB

Primjena:	12 -06- 2026		
Klasifikacijski oznaka:	021-03/26-09/48	Čig. ind.	65
Uputstveni broj:	613-26-1	Pri:	1
		Vrijednost:	LD

HRVATSKI SABOR
n/p Gordan Jandroković, predsjednik

Predmet: Izvješće o obavljenoj reviziji Godišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu
– dostavlja se

Poštovani,

u skladu s odredbom članka 19., stavka 2. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), u prilogu se dostavlja Izvješće o obavljenoj reviziji Godišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu.

U radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, u ime Državnog ureda za reviziju, sudjelovat će mr. Ivan Klešić, dipl. oec., glavni državni revizor.

S poštovanjem

GLAVNI DRŽAVNI REVIZOR

mr. Ivan Klešić, dipl. oec.

Prilog: kao u dopisu

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/25-01/17
URBROJ: 613-01-16-01-26-12
Zagreb, 3. lipnja 2026.

Izvješće o obavljenoj reviziji

**Godišnji izvještaj
o izvršenju
Državnog proračuna
Republike Hrvatske
za 2025. godinu**

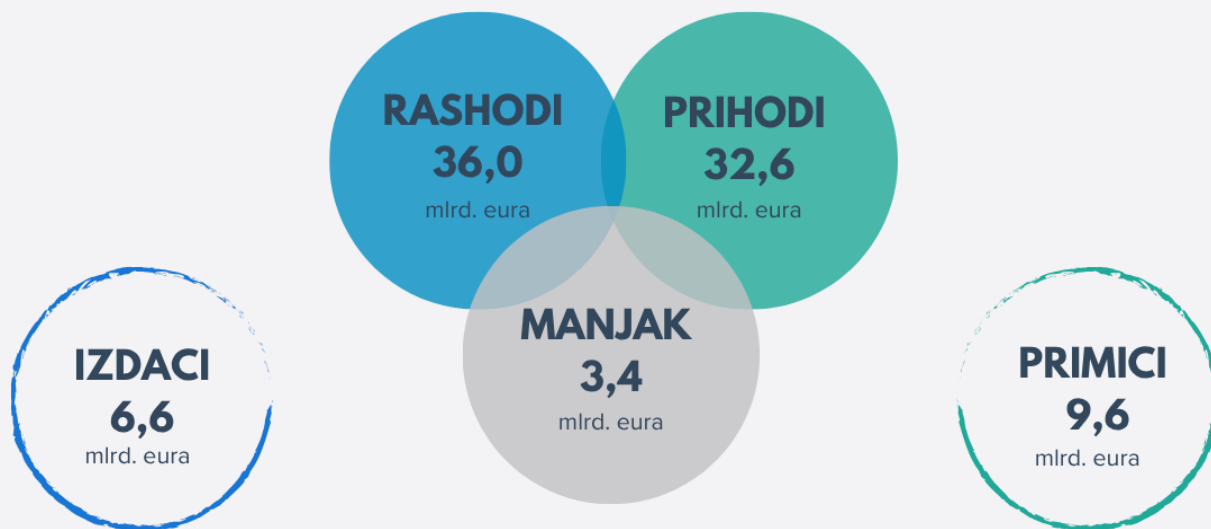
SADRŽAJ

stranica

VIZUALIZACIJA	
SAŽETAK	i
I. MIŠLJENJE	1
II. GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2025. GODINU	5
Državni proračun za 2025.	5
Izvršenje Državnog proračuna za 2025.	14
Račun prihoda i rashoda	16
Račun financiranja	34
Državna jamstva	41
Proračunska zaliha	48
Sredstva fondova Europske unije	49
Druge informacije	59
III. REVIZIJA ZA 2025.	65
Ciljevi i područja revizije	65
Kriteriji za izražavanje mišljenja	65
Metode i postupci revizije	66
Nalaz za 2025.	67
Provedba naloga i preporuka	107
POPIS TABLICA	116
POPIS GRAFIKONA	117

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O IZVRŠENJU DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE

za **2025.**

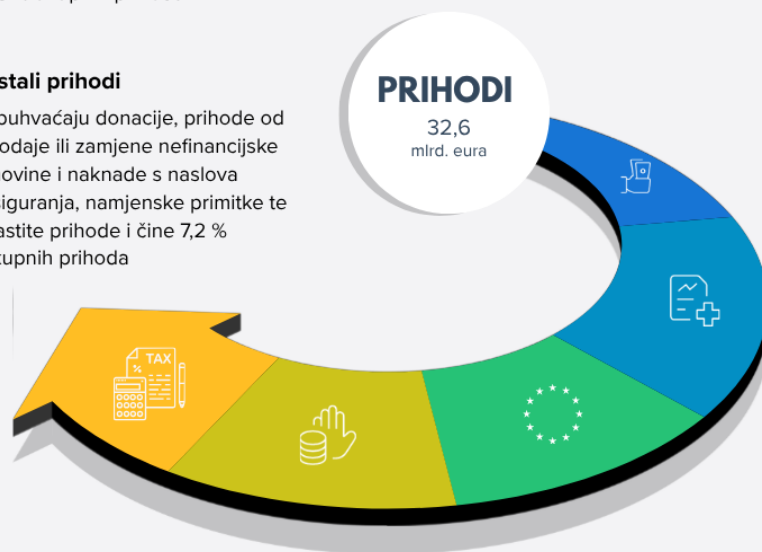
1 **Prihodi od poreza**
Iskazani su u iznosu od 18.279.879.604,73 eura i čine 56,1 % ukupnih prihoda

2 **Doprinosi**
Iskazani su u iznosu od 5.821.436.380,90 eura i čine 17,9 % ukupnih prihoda

3 **Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna**
Iskazani su u iznosu od 3.113.831.455,22 eura i čine 9,6 % ukupnih prihoda

4 **Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza**
Iskazani su u iznosu od 3.026.148.246,31 euro i čine 9,3 % ukupnih prihoda

5 **Ostali prihodi**
Obuhvaćaju donacije, prihode od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja, namjenske primitke te vlastite prihode i čine 7,2 % ukupnih prihoda

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

Iskazane su u iznosu od 12.025.686.595,10 eura i čine 33,4 % ukupnih rashoda

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna

Iskazane su u iznosu od 7.337.981.522,37 eura i čine 20,4 % ukupnih rashoda

Rashodi za zaposlene

Iskazani su u iznosu od 6.273.543.997,32 eura i čine 17,4 % ukupnih rashoda

4 **Drugi rashodi**
Obuhvaćaju financijske rashode, rashode za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći te rashode za nabavu nefinancijske imovine. Zajedno čine 13,9 % ukupnih rashoda

5 **Materijalni rashodi**
Iskazani su u iznosu od 3.657.552.999,26 eura i čine 10,2 % ukupnih rashoda

6 **Subvencije**
Iskazane su u iznosu od 1.644.872.084,63 eura i čine 4,6 % ukupnih rashoda

DUG DRŽAVNOG PRORAČUNA I DRŽAVNA JAMSTVA za 2025.

DUG DRŽAVNOG PRORAČUNA

Iskazan je koncem 2025. u iznosu od
45.117.551.422,87 eura

85

aktivnih državnih jamstava
koncem 2025.
iznose

5,5

mlrd. eura

4

Nova jamstva u 2025.

444,8

mil. eura

SVEUKUPNI DUG

Dug državnog proračuna zajedno s
ukupnim jamstvima kao potencijalnim
obvezama iznosi 50.607.503.459,00 eura

DRUGE INFORMACIJE

Namirenje društava u željezničkom sektoru na temelju nagodbi o uređenju imovinsko-pravnih pitanja preostalih nakon podjele društva HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o. iz 2006.

Pravni sljednici namiruju se na temelju nagodbi od konca 2022.:

- HŽ Putnički prijevoz d.o.o. u iznosu od 157.589.529,02 eura
- HŽ Cargo d.o.o. u iznosu od 157.194.193,78 eura i
- HŽ Infrastruktura d.o.o. u iznosu od 62.089.614,30 eura.

Naplata potraživanja u imovini evidentiranjem prihoda i primitaka te rashoda i izdataka kod koje nema novčanog tijeka

3. MAJ Brodogradilište d.d.

Prihodi i izdaci u iznosu od 10.313.220,00 eura ostvareni su kao obračunske kategorije iskazane prilikom evidentiranja naplate potraživanja s osnova plaćenih protestiranih jamstava, preuzimanjem poslovnih udjela

Brodarski institut d.o.o.

Rashodi u iznosu od 15.212.419,06 eura, primici u iznosu od 11.625.757,68 eura te prihodi u iznosu od 3.586.661,38 eura ostvareni su kao obračunske kategorije iskazane prilikom evidentiranja naplate potraživanja s osnova danih zajmova i plaćenih protestiranih jamstava, preuzimanjem dijela nekretnine

Croatia Airlines d.d.

Izdaci u iznosu od 43.000.000,00 eura, primici u iznosu od 36.435.778,20 eura te prihodi u iznosu od 6.564.221,80 eura ostvareni su kao obračunske kategorije iskazane prilikom evidentiranja naplate potraživanja s osnova danih zajmova povećanjem temeljnog kapitala društva

01

02

03

O Godišnjem izvještaju
za 2025. izraženo je

UVJETNO MIŠLJENJE

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja :

točke 1. i 2.
Nalaza

Prijenos sredstava iz
prethodne godine i prijenos
sredstava u narednu godinu

U planirani prijenos sredstava iz prethodne godine i prijenos sredstava u narednu godinu, kao i u prijenos sredstava iz prethodne godine u izvršavanju državnog proračuna, nisu uključene sve bilančne kategorije propisane odredbama Pravilnika o planiranju u sustavu proračuna.

točka 1.
Nalaza

Međusobni prijenosi
sredstava između
proračunskih korisnika

Međusobni prijenosi sredstava između proračunskih korisnika državnog proračuna nisu pravilno iskazani, odnosno ukupni rashodi u okviru podskupine 369 i ukupni prihodi u okviru podskupine 639 nisu planirani u jednakom iznosu, a isto tako ni izvršeni u istom iznosu.

točka 2.
Nalaza

Preuzimanje kreditnih obveza uz
državna jamstva uz povećanje
kapitala javnog dobra

U glavnoj knjizi državnog proračuna evidentirano je isknjiženje potraživanja, ali nije evidentirano i povećanje kapitala javnog dobra u iznosu od 192.163.415,99 eura, stečeno na ime otplaćenih kredita danih društvu HŽ Infrastruktura d.o.o. uz državna jamstva koje je otplatilo Ministarstvo financija.

točka 3.
Nalaza

Prihodi od financijske
imovine

U Državni proračun za 2025. nije uplaćen dio dobiti trgovačkih društava za 2024. u iznosu od 42.694.861,72 eura.

točka 5.
Nalaza

Davanje državnih jamstava i
plaćanja te naplata potraživanja za
plaćena protestirana jamstva

Republika Hrvatska je na ime namirenja dijela potraživanja po osnovi protestiranih jamstava prema društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d., stekla poslovne udjele u društvu 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o. u iznosu od 10.313.220,00 eura te su u 2025. u navedenom iznosu smanjena navedena potraživanja. U ožujku 2026. prodani su udjeli nominalne vrijednosti od 10.313.220,00 eura za 6.665.100,00 eura. Prema sudskoj nagodbi iz siječnja 2026. Republika Hrvatska prijavila je tražbinu prema društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d. u stečaju u iznosu od 6.665.100,00 eura i obavijest o razlučnom pravu nakon čega ukupna prijavljena tražbina iznosi 127.153.982,36 eura.

točka 6.
Nalaza

Primici od zaduživanja

Primici od zaduživanja u 2025. ostvareni su za 234.965.521,41 euro ili 2,6 % više od zakonom propisane visine.

Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

provedeno
7

djelomično provedeno
9

u postupku provedbe
7

SAŽETAK

Odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine 144/21) propisana je obveza izrade godišnjih izvještaja o izvršenju proračuna. Zakonom su definirani sadržaj, rokovi sastavljanja i podnošenja izvještaja nadležnim tijelima te objava u službenom glasilu Republike Hrvatske.

Prema podacima iz Godišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu, ukupni prihodi državnog proračuna iskazani su u iznosu od 32.579.397.502,96 eura, ukupni rashodi u iznosu od 35.952.810.396,67 eura te je iskazan manjak državnog proračuna u iznosu od 3.373.412.893,71 euro. U odnosu na iskazani manjak državnog proračuna za 2024., kada je iznosio 2.218.549.311,61 euro, manjak za 2025. veći je za 1.154.863.582,10 eura ili 52,1 %.

Primici od financijske imovine i zaduživanja iskazani su u iznosu od 9.605.027.794,37 eura, a izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 6.629.725.950,05 eura te višak primitaka iznosi 2.975.301.844,32 eura. Prijenos sredstava iz prethodne godine (donos) iskazan je u iznosu od 3.542.460.787,05 eura, a prijenos sredstava u sljedeću godinu (odnos) u iznosu od 3.144.349.737,66 eura.

Dug državnog proračuna iskazan koncem 2025. u iznosu od 45.117.551.422,87 eura veći je za 3.069.547.359,37 eura ili 7,3 % u odnosu na 2024. Povećanju duga državnog proračuna koncem 2025. u odnosu na 2024. najviše je pridonijelo zaduživanje zbog pokrića povećanog deficita (ostvarenja manjih prihoda u odnosu na rashode državnog proračuna) te financiranja izdataka.

U 2025. dana su četiri jamstva u ukupnom iznosu od 444.777.830,86 eura, na temelju odluka Vlade Republike Hrvatske te koncem godine ukupne potencijalne obveze na temelju danih aktivnih jamstava iznose 5.489.952.036,13 eura.

Zajedno s ukupnim jamstvima kao potencijalnim obvezama koje bi se mogle plaćati na teret državnog proračuna, sveukupni dug državnog proračuna iznosi 50.607.503.459,00 eura.

Iz proračunske zalihe financirani su rashodi u iznosu od 350.000,00 eura, a sredstva su utrošena za ublažavanje i uklanjanje posljedica prirodne nepogode uzrokovane požarom u lipnju 2025. na području Grada Omiša, odnosno za hitnu sanaciju štete na stambenim objektima nužnima za život, javnoj imovini te javnoj infrastrukturi oštećenoj uslijed požara.

Prema podacima iz Izvještaja o stanju potraživanja i dospjelih obveza te o stanju potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova u 2025. godini, nenaplaćena potraživanja za prihode državnog proračuna i proračunskih korisnika državnog proračuna koncem 2025. iznosila su 2.100.857.158,13 eura, od čega se vrijednosno najznačajnija u iznosu od 1.031.978.831,66 eura odnose na Ministarstvo financija.

Također, prema podacima iz navedenog Izvještaja, nepodmirene dospjele obveze državnog proračuna i proračunskih korisnika koncem 2025. iznosile su 551.181.525,85 eura, a vrijednosno najznačajnije u iznosu od 525.661.460,70 eura odnose se na proračunske korisnike iz razdjela Ministarstva zdravstva.

Potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova koji su pokrenuti protiv državnih tijela Republike Hrvatske koncem 2025. iznosile su 2.102.631.172,26 eura i u odnosu na 2024. veće su za 225.361.857,87 eura ili 12,0 %.

Obveza revizije godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna propisana je odredbom članka 19. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena u cilju pružanja razumnog uvjerenja da je Godišnji izvještaj o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu sastavljen u skladu s propisanim okvirom izvještavanja.

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama navedenog Zakona, ciljevi revizije bili su: provjeriti cjelovitost i točnost iskazanih podataka u Godišnjem izvještaju za 2025., provjeriti procese planiranja i izvršavanja državnog proračuna, provjeriti ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s Državnim proračunom Republike Hrvatske za 2025., provjeriti zaduživanje i izdavanje jamstava te odobravanje sredstava iz proračunske zalihe i ispitati organizaciju i vođenje računovodstva državnog proračuna.

Za Godišnji izvještaj o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu izraženo je uvjetno mišljenje.

Sljedeće činjenice utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja:

- Kod planiranja prijenosa sredstava iz prethodne godine i prijenosa sredstava u narednu godinu (Državni proračun za 2025., Račun financiranja) te u izračun prijenosa sredstava iz prethodne godine (Godišnji izvještaj o izvršenju za 2025., Račun financiranja) nisu uključene sve bilančne kategorije propisane odredbama Pravilnika o planiranju u sustavu proračuna.

Državnim proračunom za 2025. u Računu financiranja iskazan je planirani prijenos sredstava iz prethodne godine u iznosu od 3.521.615.914,00 eura i prijenos sredstava u narednu godinu u iznosu od 2.405.882.790,00 eura. Planirani prijenos sredstava iz prethodne godine i planirani prijenos sredstava u narednu godinu odnosi se na novčana sredstva iskazana u financijskim izvještajima državnog proračuna i proračunskih korisnika državnog proračuna na dan 1. siječnja 2025. odnosno 31. prosinca 2025., svih proračunskih korisnika (u 2025. uključeni su i oni korisnici koji svoje novčano poslovanje provode preko računa otvorenih u kreditnim institucijama), bez bilančnih kategorija propisanih Pravilnikom o planiranju u sustavu proračuna, koje se odnose na promjenu u stanju potraživanja koja je rezultat odljeva s računa odnosno priljeva na račun, promjenu u stanju obveza koja je rezultat priljeva na račun odnosno odljeva s računa te ispravak rezultata tijekom godine.

Nadalje, u Godišnjem izvještaju o izvršenju za 2025. u Računu financiranja iskazan je prijenos sredstava iz prethodne godine u iznosu od 3.542.460.787,05 eura te prijenos sredstava u narednu godinu u iznosu od 3.144.349.737,66 eura. U prijenos sredstava iz prethodne godine iskazan u Računu financiranja za 2025. u iznosu od 3.542.460.787,05 eura uključena su samo novčana sredstva iskazana u financijskim izvještajima državnog proračuna i proračunskih korisnika državnog proračuna na dan 1. siječnja 2025. svih proračunskih korisnika, bez bilančnih kategorija propisanih Pravilnikom o planiranju u sustavu proračuna, koje se odnose na promjenu u stanju potraživanja koja je rezultat odljeva s računa odnosno priljeva na račun, promjenu u stanju obveza koja je rezultat priljeva na račun odnosno odljeva s računa te ispravak rezultata tijekom godine.

Prijenos sredstava u sljedeću godinu iskazan u iznosu od 3.144.349.737,66 eura odnosi se na stanje novčanih sredstava iskazanih u financijskim izvještajima državnog proračuna i proračunskih korisnika državnog proračuna na dan 31. prosinca 2025. Pored navedenih novčanih sredstava svih proračunskih korisnika, u prijenos sredstava u sljedeću godinu uključene su i bilančne kategorije koje se odnose na promjenu u stanju potraživanja koja je rezultat odljeva s računa odnosno priljeva na račun, promjenu u stanju obveza koja je rezultat priljeva na račun odnosno odljeva s računa te ispravak rezultata tijekom godine u iznosu od 116.758.196,12 eura.

- U Godišnjem izvještaju za 2025. međusobni prijenosi sredstava između proračunskih korisnika državnog proračuna nisu pravilno iskazani, odnosno ukupni rashodi u okviru podskupine 369 i ukupni prihodi u okviru podskupine 639 nisu planirani u jednakom iznosu, a isto tako ni izvršeni u istom iznosu, što utječe i na točnost podataka iskazanih u financijskim izvještajima proračunskih korisnika i godišnjem izvještaju o izvršenju državnog proračuna. Tako su prijenosi u okviru rashoda planirani u iznosu većem za 7.411.907,00 eura od iznosa planiranog u okviru prihoda. Također, u izvršenju su iskazani rashodi podskupine 369 veći od iskazanih prihoda podskupina 639 za 2.667.406,78 eura. Navedena nepravilnost utječe na strukturu iskazanih prihoda i rashoda državnog proračuna.
- U Izvještaju o danim jamstvima i plaćanjima po protestiranim jamstvima koji je sastavni dio Godišnjeg izvještaja za 2025. iskazano je nenovčano namirenje potraživanja za plaćanja po danim jamstvima u iznosu od 192.163.415,99 eura. S obzirom na to da zakonima i drugim propisima nije određeno u čijim bi se poslovnim knjigama u okviru bilančnih evidencija trebala evidentirati i iskazivati imovina koja se odnosi na željezničku infrastrukturu kao javno dobro u vlasništvu Republike Hrvatske, u glavnoj knjizi državnog proračuna evidentirano je samo isknjiženje potraživanja, ali nije evidentirano i povećanje kapitala javnog dobra u iznosu od 192.163.415,99 eura, stečeno na ime otplaćenih kredita danih društvu HŽ Infrastruktura uz državna jamstva koje je otplatilo Ministarstvo financija.

- U Državni proračun za 2025. nije uplaćen dio dobiti trgovačkih društava za 2024. u iznosu od 42.694.861,72 eura te su u Godišnjem izvještaju za 2025. za navedeni iznos manje iskazani prihodi, što je, prema nacionalnoj metodologiji, utjecalo i na deficit državnog proračuna. Od navedenog iznosa dio dobiti u iznosu od 24.135.598,68 eura, umjesto u 2025., uplaćen je u 2026., a dio dobiti u iznosu od 18.559.263,04 eura do vremena obavljanja revizije u 2026. nije bio uplaćen (odnosi se na društvo Hrvatska pošta d.d.). Prema ESA metodologiji dio uplata izvršen u 2026. ušao je u deficit opće države za 2025.
- U 2025. Republika Hrvatska je, na ime namirenja dijela potraživanja po osnovi protestiranih jamstava prema društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d., stekla poslovne udjele u društvu 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o. u iznosu od 10.313.220,00 eura te su u navedenom iznosu smanjena navedena potraživanja. Također, u Godišnjem izvještaju za 2025. iskazani su izdaci za dionice i udjele u glavnici tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora i prihodi od povrata kapitalnih pomoći danih tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima u iznosu od 10.313.220,00 eura, kao obračunske kategorije kod kojih nema novčanog tijeka.
U rujnu 2025. objavljen je Javni poziv za prikupljanje obvezujućih ponuda za kupnju tri poslovna udjela društva 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o. koja su u vlasništvu Republike Hrvatske, ukupne nominalne vrijednosti od 10.313.220,00 eura, a početna cijena poslovnih udjela određena je u iznosu od 6.665.000,00 eura. Prodaja društva je ostvarena u ožujku 2026., a iznos stečen prodajom u iznosu od 6.665.100,00 eura je, na temelju sudske nagodbe, zaključene u siječnju 2026. između Republike Hrvatske (kao tuženika) i društva 3. MAJ Brodogradilište d.d. u stečaju (kao tužitelja), uplaćen u stečajnu masu društva 3. MAJ Brodogradilište d.d. u stečaju. Također, prema sudskoj nagodbi, tuženik (Republika Hrvatska) može u roku od 30 dana prijaviti ponovno oživljenu tražbinu koju je namirio pobožnim pravnim radnjama, ali najviše u visini od 6.665.100,00 eura. Nastavno na navedeno, Županijsko državno odvjetništvo u Rijeci je 9. veljače 2026. izvršilo prijavu tražbine u iznosu od 6.665.100,00 eura i obavijest o razlučnom pravu, nakon čega ukupna prijavljena tražbina Republike Hrvatske, Ministarstva financija od društva 3. MAJ Brodogradilište d.d. s osnove protestiranih jamstava koncem iznosi 127.153.982,36 eura.
- Primici od zaduživanja iskazani u Računu financiranja za 2025. ostvareni su u iznosu od 9.116.117.378,41 euro, što je 234.965.521,41 euro ili 2,6 % više od zakonom propisane visine zaduživanja. Do navedenog prekoračenja propisane visine zaduživanja došlo je zbog povlačenja III. tranše Zajma NPOO u iznosu od 465.534.080,00 eura koncem godine, čije povlačenje nije bilo planirano u 2025.

Osim utvrđenih činjenica koje su utjecale na podatke u Godišnjem izvještaju za 2025. i na temelju kojih je izraženo uvjetno mišljenje, u Izvješću su također opisane i druge činjenice koje nisu utjecale na izražavanje mišljenja te su dane preporuke i skrenuta je pozornost kako bi se uočeni propusti ispravili.

U području računovodstvenog okvira i izvještavanja dane su preporuke za poboljšanje normativnog uređenja pojedinih izvještaja u okviru godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna. Primjerice:

- Preporučeno je, u cilju povećanja transparentnosti izvještavanja, propisati da obrazloženje ostvarenja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka koje dopunjuje podatke iz Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja, sadrži i podatke (iznose) o prihodima i primicima te rashodima i izdacima ostvarenim preuzimanjem nefinancijske i financijske imovine u naplati potraživanja s osnova danih zajmova i danih i/ili plaćenih jamstava, odnosno po svim propisanim osnovama.
Također, preporučeno je propisati da obrazloženje ostvarenja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka sadrži i podatke (iznose) o prihodima i primicima, rashodima i izdacima ostvarenim kao obračunske (nenovčane) kategorije koje se evidentiraju prilikom prijeboga međusobnih potraživanja i obveza.
- Preporučeno je detaljnije propisati način evidentiranja potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u cilju ujednačenog postupanja korisnika prilikom evidentiranja potraživanja te točnosti podataka evidentiranih u poslovnim knjigama i iskazanih u financijskim izvještajima korisnika koji primjenjuju proračunsko računovodstvo.
- Također, preporučeno je na jasan i nedvosmislen način propisati koji se primici od zaduživanja uključuju u propisano ograničenje za zaduživanje, odnosno na što se odnosi iznos iskazan u Računu financiranja Proračuna određen kao gornji iznos novog zaduživanja utvrđen godišnjim zakonom o izvršavanju državnog proračuna.

U području prihoda dane su preporuke u vezi s prihodima ostvarenim od igara na sreću i izvještavanju o utrošku navedenih prihoda:

- Preporučeno je poduzeti aktivnosti prema onim subjektima koji ne dostavljaju izvještaje o utrošku sredstava prihoda od igara na sreću u propisanom roku. Također, preporučeno je preispitati mogućnost propisivanja obustavljanja doznake sredstava prihoda od igara na sreću u slučajevima neispunjavanja propisane obveze u vezi s izvještavanjem.

S obzirom na to da obveznici različito popunjavaju izvještaje o utrošku sredstava, što otežava praćenje i kontrolu iznosa ostvarenih i utrošenih sredstava, preporučeno je Ministarstvu financija revidirati postojeći obrazac Izvještaj o utrošku sredstava te dati detaljnije upute za popunjavanje u cilju ispravnog i jednoobraznog popunjavanja podataka sadržanih u navedenom Izvještaju.

Državni ured za reviziju skrenuo je pozornost na važnost prepoznavanja fiskalnih rizika za državni proračun te planiranja proračunske rezerve za slučajeve nepredviđenih okolnosti kako bi se smanjio njihov utjecaj na državni proračun. Nadalje, skrenuo je pozornost na rashode za transfer sredstava Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje te stanje obveza zdravstvenih ustanova.

Također, skrenuo je pozornost na činjenice u vezi s namirenjem društava u željezničkom sektoru na temelju nagodbi o uređenju imovinsko-pravnih pitanja preostalih nakon podjele društva HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o. te u vezi s knjigovodstvenim evidentiranjem naplate potraživanja preuzimanjem (stjecanjem) nefinancijske i financijske imovine, na temelju pojedinih odluka Vlade Republike Hrvatske, a koje se odnose na namirenje potraživanja Republike Hrvatske prema društvima Brodarski institut d.o.o. u likvidaciji, Croatia Airlines d.d. i društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d. Provedba navedenih odluka utjecala je na podatke iskazane u Godišnjem izvještaju za 2025. na način da su evidentirani i iskazani prihodi i rashodi, primici i izdaci kao obračunske kategorije, odnosno kod navedene naplate potraživanja nije bilo novčanog tijeka.

Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste Državni ured za reviziju dao je 17 naloga i preporuka, čija bi provedba pridonijela točnosti iskazivanja podataka u godišnjem izvještaju o izvršenju državnog proračuna i učinkovitijem upravljanju proračunskim sredstvima.

Također, revizijom za 2025. provjereno je je li Ministarstvo financija postupilo prema nalogima i preporukama danim u prošlim revizijama. Utvrđeno je da je, od 23 naloga i preporuke danih u prošlim revizijama, sedam provedeno, sedam je u postupku provedbe, dok je devet djelomično provedeno.

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija Godišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu (dalje u tekstu: Godišnji izvještaj za 2025.), koji je izradilo Ministarstvo financija.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja je li Godišnji izvještaj za 2025. u svim značajnim odrednicama sastavljen u skladu s propisanim okvirom izvještavanja.

O Godišnjem izvještaju za 2025. izraženo je **uvjetno mišljenje**.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, Godišnji izvještaj za 2025. sastavljen je u svim značajnim odrednicama u skladu sa Zakonom o proračunu te istinito i vjerodostojno iskazuje izvršenje Državnog proračuna, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o Godišnjem izvještaju za 2025.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o Godišnjem izvještaju za 2025.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- U izračun planiranog prijenosa sredstava iz prethodne godine i planiranog prijenosa sredstava u narednu godinu u Godišnjem izvještaju za 2025. te u izračun prijenosa sredstava iz prethodne godine u izvršavanju državnog proračuna nisu uključene sve bilančne kategorije propisane odredbama Pravilnika o planiranju u sustavu proračuna. (točke 1. i 2. Nalaza)
- U Godišnjem izvještaju za 2025. međusobni prijenosi sredstava između proračunskih korisnika državnog proračuna nisu pravilno iskazani, odnosno ukupni rashodi u okviru podskupine 369 i ukupni prihodi u okviru podskupine 639 nisu planirani u jednakom iznosu, a isto tako ni izvršeni u istom iznosu, što utječe i na točnost podataka iskazanih u financijskim izvještajima proračunskih korisnika i godišnjem izvještaju o izvršenju državnog proračuna. Tako su prijenosi u okviru rashoda planirani u iznosu većem za 7.411.907,00 eura od iznosa planiranog u okviru prihoda. Također, u izvršenju su iskazani rashodi podskupine 369 veći od iskazanih prihoda podskupina 639 za 2.667.406,78 eura. Navedena nepravilnost utječe na strukturu iskazanih prihoda i rashoda državnog proračuna. (točka 1. Nalaza)
- U Izvještaju o danim jamstvima i plaćanjima po protestiranim jamstvima, koji je sastavni dio Godišnjeg izvještaja za 2025., iskazano je nenovčano namirenje potraživanja za plaćanja po danim jamstvima u iznosu od 192.163.415,99 eura.

S obzirom na to da zakonima i drugim propisima nije određeno u čijim bi se poslovnim knjigama u okviru bilančnih evidencija trebala evidentirati i iskazivati imovina koja se odnosi na željezničku infrastrukturu kao javno dobro u vlasništvu Republike Hrvatske, u glavnoj knjizi državnog proračuna evidentirano je samo isknjiženje potraživanja, ali nije evidentirano i povećanje kapitala javnog dobra u iznosu od 192.163.415,99 eura, stečeno na ime otplaćenih kredita danih društvu HŽ Infrastruktura d.o.o. uz državna jamstva koje je otplatilo Ministarstvo financija. Pored navedenog, ako se drukčije ne odredi, u glavnoj knjizi državnog proračuna neće biti evidentirano ni povećanje kapitala javnog dobra željezničke infrastrukture prilikom podmirenja preuzetih nedospjelih neotplaćenih kredita, najviše do iznosa od 204.124.397,93 eura. (točka 2. Nalaza)

- U Državni proračun za 2025. nije uplaćen dio dobiti trgovačkih društava za 2024. u iznosu od 42.694.861,72 eura te su u Godišnjem izvještaju za 2025. za navedeni iznos manje iskazani prihodi, što je, prema nacionalnoj metodologiji, utjecalo i na deficit državnog proračuna. Prema ESA metodologiji dio uplata izvršen u 2026. ušao je u deficit opće države za 2025. (točka 3. Nalaza)
- U 2025. Republika Hrvatska je na ime namirenja dijela potraživanja po osnovi protestiranih jamstava prema društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d. stekla poslovne udjele u društvu 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o. u iznosu od 10.313.220,00 eura te su u navedenom iznosu smanjena navedena potraživanja. Također, u Godišnjem izvještaju za 2025. iskazani su izdaci za dionice i udjele u glavnici tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora i prihodi od povrata kapitalnih pomoći danih tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima u iznosu od 10.313.220,00 eura, kao obračunske kategorije kod kojih nema novčanog tijeka.
U rujnu 2025. objavljen je Javni poziv za prikupljanje obvezujućih ponuda za kupnju tri poslovna udjela društva 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o. koja su u vlasništvu Republike Hrvatske, ukupne nominalne vrijednosti od 10.313.220,00 eura, a početna cijena poslovnih udjela određena je u iznosu od 6.665.000,00 eura.

Prodaja društva je ostvarena u ožujku 2026., a iznos stečen prodajom u iznosu od 6.665.100,00 eura je na temelju sudske nagodbe, zaključene u siječnju 2026. između Republike Hrvatske (kao tuženika) i društva 3. MAJ Brodogradilište d.d. u stečaju (kao tužitelja), uplaćen u stečajnu masu društva 3. MAJ Brodogradilište d.d. u stečaju. (točka 5. Nalaza)

- Primici od zaduživanja iskazani u Računu financiranja za 2025. ostvareni su u iznosu od 9.116.117.378,41 euro, što je 234.965.521,41 euro ili 2,6 % više od zakonom propisane visine zaduživanja. (točka 6. Nalaza)

Isticanje pitanja

Državni ured za reviziju skreće pozornost na točku 1. Nalaza, u dijelu pod naslovom Fiskalni rizici u kojima se opisuju činjenice na koje je Državni ured za reviziju kroz revizije godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna skretao pozornost jer su prepoznate kao fiskalni rizici za državni proračun zbog njihova utjecaja na visinu deficita i duga državnog proračuna.

Nadalje, skreće se pozornost na točku 4. Nalaza, u dijelu pod naslovom Rashodi za transfer sredstava Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje te Rashodi za podmirenje dospjelih obveza zdravstvenih ustanova prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala.

Također, skreće se pozornost na činjenice opisane u uvodnom dijelu Izvješća pod naslovom Druge informacije u kojem su opisane činjenice u vezi s namirenjem društava u željezničkom sektoru na temelju nagodbi o uređenju imovinskopravnih pitanja preostalih nakon podjele društva HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o. Također, opisane su činjenice u vezi s knjigovodstvenim evidentiranjem naplate potraživanja preuzimanjem (stjecanjem) nefinancijske i financijske imovine, na temelju pojedinih odluka Vlade RH, a koje se odnose na namirenje potraživanja Republike Hrvatske prema društvima Brodarski institut d.o.o. u likvidaciji, Croatia Airlines d.d. i društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d. Provedba navedenih odluka utjecala je na podatke iskazane u Godišnjem izvještaju za 2025. na način da su evidentirani i iskazani prihodi i rashodi, primici i izdaci kao obračunske kategorije, odnosno kod navedene naplate potraživanja nije bilo novčanog tijeka.

Navedene činjenice nisu utjecale na izražavanje mišljenja o Godišnjem izvještaju za 2025.

Obveze Ministarstva financija

Ministarstvo financija, prema Zakonu o proračunu (Narodne novine 144/21), izrađuje godišnji izvještaj o izvršenju državnog proračuna, koji dostavlja Vladi Republike Hrvatske do 5. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu.

Ministarstvo financija obvezno je uspostaviti učinkovite unutarnje kontrole značajne za pripremu podataka i izradu godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna u skladu s propisanim računovodstvenim okvirom. Ove obveze podrazumijevaju kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju godišnjeg izvještaja koji ne sadrži materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili pogreške, odgovarajuću objavu bitnih informacija u obrazloženjima godišnjeg izvještaja, kao i odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih pravila i procjena.

Obveze Državnoga ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje je li godišnji izvještaj o izvršenju državnog proračuna kao cjelina sastavljen bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji i izraziti mišljenje o godišnjem izvještaju o izvršenju državnog proračuna.

Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kad ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka te postoji mogućnost da pojedine pogreške ostanu neotkrivene.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u godišnjem izvještaju o izvršenju državnog proračuna. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu podataka i izradu godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna.

Za utvrđene nepravilnosti i propuste Državni ured za reviziju daje naloge i preporuke čija je provedba u nadležnosti Ministarstva financija.

Namjensko korištenje proračunskih sredstava nije predmet ove revizije jer su za zakonito, namjensko i svrsishodno korištenje sredstava odgovorni čelnici proračunskih korisnika.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o godišnjem izvještaju o izvršenju državnog proračuna na temelju kriterija navedenih u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2025., pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2025. GODINU

Obveza sastavljanja godišnjih izvještaja o izvršenju državnog proračuna propisana je odredbama Zakona o proračunu. Navedenim Zakonom propisani su sadržaj, rokovi sastavljanja i podnošenja izvještaja nadležnim tijelima te objava u službenom glasilu Republike Hrvatske.

Prema odredbama članka 89. Zakona o proračunu, Ministarstvo financija Godišnji izvještaj za 2025. dostavlja Vladi Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Vlada RH) do 5. svibnja 2026., a Vlada RH podnosi ga Hrvatskom saboru na donošenje do 31. svibnja 2026.

Državni proračun za 2025.

Na temelju Zakona o proračunu, Vlada RH donosi i usvaja akte na temelju kojih Ministarstvo financija sastavlja upute za izradu proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Proračunski proces započinje u travnju tekuće godine izradom Nacionalnog programa reformi i Programa konvergencije. Propisano je da Ministarstvo financija izrađuje prijedlog Programa stabilnosti Republike Hrvatske, a Vlada RH ga usvaja zaključkom do konca travnja tekuće godine i dostavlja Europskoj komisiji (dalje u tekstu: EK). Vlada RH donosi odluku o proračunskom okviru za iduće trogodišnje razdoblje najkasnije do 30. lipnja tekuće godine, na prijedlog Ministarstva financija, a na temelju programa stabilnosti. Na osnovi odluke o proračunskom okviru za iduće trogodišnje razdoblje Ministarstvo financija dostavlja ministarstvima i drugim državnim tijelima na razini razdjela organizacijske klasifikacije uputu za izradu prijedloga državnog proračuna do 20. kolovoza tekuće godine.

Na tijek proračunskih procesa za razdoblje 2025. – 2027. utjecali su izbori za zastupnike u Hrvatski sabor koji su provedeni 16. i 17. travnja 2024. te novi okvir za ekonomsko upravljanje u Europskoj uniji koji je stupio na snagu 30. travnja 2024.

Zakonom o proračunu propisano je da, iznimno, u godini u kojoj se održavaju izbori za zastupnike u Hrvatski sabor rok donošenja odluke o proračunskom okviru može odstupiti od propisanog roka (do 30. lipnja tekuće godine), a Vlada RH je usvaja najkasnije osam dana prije utvrđivanja prijedloga državnog proračuna (prema članku 40. Zakona o proračunu Vlada RH utvrđuje prijedlog proračuna i podnosi ga Hrvatskom saboru na donošenje do 15. studenoga tekuće godine).

Nadalje, u ovom proračunskom ciklusu na razini Europske unije 30. travnja 2024. na snagu je stupilo revidirano zakonodavstvo vezano za ekonomsko upravljanje EU-om te su, slijedom uputa EK-a, države članice obvezne u svom proračunskom planiranju te izvještavanju o istom postupati prema novim pravilima. Nova obveza u okviru Europskog semestra je izrada nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana koji objedinjuje fiskalnu politiku, strukturne reforme i ulaganja. Nacionalni fiskalno-strukturni plan izrađuje se prvi put, i to za razdoblje 2025. – 2028.

U navedenom planu svaka država članica treba predstaviti nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan u kojem se utvrđuju njezin smjer fiskalnih kretanja te prioritetne reforme i ulaganja za četverogodišnje razdoblje. Nacionalni proračuni kao provedbeni dokumenti država članica trebaju biti usklađeni s nacionalnim srednjoročnim fiskalno-strukturnim planom za četverogodišnje razdoblje. Europski parlament i Vijeće donijeli su Okvir za ekonomsko upravljanje EU-om koji je stupio na snagu 30. travnja 2024.

Nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan Republike Hrvatske za razdoblje 2025. – 2028. je strateški dokument koji je Vlada RH usvojila na sjednici 14. studenoga 2024. te potom i službeno prosljedila službama EK-a.

Vlada RH je na temelju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Republike Hrvatske donijela Odluku o proračunskom okviru za razdoblje 2025. – 2027. koncem listopada 2024.

Na temelju Odluke o proračunskom okviru za razdoblje 2025. – 2027., Ministarstvo financija sastavilo je i dostavilo u studenome 2024. ministarstvima i drugim državnim tijelima na razini razdjela organizacijske klasifikacije i izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna Uputu za izradu prijedloga državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2025. – 2027. Uputa sadrži prikaz visine rashoda po razdjelima organizacijske klasifikacije, visinu manjka odnosno viška prihoda nad rashodima po svakom izvanproračunskom korisniku državnog proračuna, metodologiju izrade financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika te rok za dostavu prijedloga financijskih planova. Na osnovi Upute za izradu prijedloga državnog proračuna Ministarstva financija, proračunski korisnici na razini razdjela organizacijske klasifikacije sastavili su i dostavili uputu za izradu i dostavu prijedloga financijskih planova za razdoblje 2025. – 2027. proračunskim i izvanproračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti.

Pri izradi prijedloga financijskog plana, proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna obvezni su pridržavati se navedenih Uputa te izraditi procjenu prihoda i primitaka te prijedlog plana rashoda i izdataka u skladu s propisima o proračunskom računovodstvu i proračunskim klasifikacijama.

U svrhu izrade fiskalno održivih proračuna u narednom trogodišnjem razdoblju, proračunski korisnici u izradi prijedloga svojih financijskih planova obvezni su rukovoditi se utvrđenim limitima rashoda po razdjelima državnog proračuna, za rashode koji se financiraju iz onih izvora financiranja koji utječu na iznos manjka državnog proračuna, a to su: Opći prihodi i primici, Doprinosi te Namjenski primici.

U skladu sa Zakonom o proračunu limiti se utvrđuju odlukom o proračunskom okviru za trogodišnje razdoblje (prije su se utvrđivali smjernicama ekonomske i fiskalne politike).

Limitima nije obuhvaćena procjena rashoda koji se financiraju iz drugih izvora financiranja, a to su rashodi koji se financiraju iz sljedećih izvora: Vlastiti prihodi, Prihodi za posebne namjene, Pomoći, Donacije te Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja.

Ministarstvo financija izradilo je Nacrt prijedloga državnog proračuna za proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije godine te ga dostavilo Vladi RH 13. studenoga 2024. Vlada RH je 15. studenoga 2024. utvrdila Prijedlog proračuna i projekcije te ih dostavila Hrvatskom saboru na donošenje.

Državni proračun Republike Hrvatske za 2025. godinu i projekcije za 2026. i 2027. godinu (Narodne novine 149/24) (dalje u tekstu: Državni proračun za 2025.) te Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu (Narodne novine 149/24) donio je Hrvatski sabor u prosincu 2024.

Također, Hrvatski sabor je koncem listopada 2025. donio Izmjene i dopune Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu i projekcija za 2026. i 2027. godinu (Narodne novine 134/25) te Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu (Narodne novine 134/25).

Zakonom o proračunu i godišnjim zakonima o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske propisani su postupci vezani za preraspodjele sredstava. Zakonom o proračunu je propisano da se rashodi i izdaci državnog proračuna mogu preraspodijeliti najviše do 5,0 % na razini skupine ekonomske klasifikacije koju donosi Hrvatski sabor koja se umanjuje, i to unutar izvora financiranja opći prihodi i primici i unutar izvora financiranja namjenski primici. Propisane su i iznimke kada se preraspodjele mogu izvršiti više od 5,0 % ili bez ograničenja. Nadalje, propisano je da se sredstva u državnom proračunu mogu preraspodjeljivati isključivo u planu za tekuću proračunsku godinu te da se sredstva ne mogu preraspodijeliti između Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja. Ministar financija odobrava provedbu preraspodjele sredstava i naknadno utvrđivanje aktivnosti i/ili projekata i/ili stavki. Vlada RH o provedenim preraspodjelama izvještava Hrvatski sabor u polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna. Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025., između ostalog, propisano je da se sredstva za saniranje posljedica narušavanja sigurnosne situacije u Europi zbog agresije na Ukrajinu, ako za to postoji mogućnost, mogu u skladu s potrebama, odlukom Vlade RH osiguravati tijekom proračunske godine preraspodjelom bez ograničenja. O navedenim preraspodjelama ministar financija je dužan u roku od sedam dana izvijestiti odbor Hrvatskog sabora nadležan za poslove financija.

Podaci o preraspodjelama rashoda obavljenim nakon donošenja Izmjena i dopuna Državnog proračuna za 2025. uključeni su u tekući plan za 2025.

U tablici u nastavku daju se podaci iz plana Računa prihoda i rashoda te Računa financiranja za 2025., s projekcijama proračuna za 2026. i 2027., prema podacima iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu i projekcija za 2026. i 2027. godinu iz prosinca 2024., podacima iz Izmjena i dopuna za 2025. iz listopada 2025. te podacima iz tekućeg plana za 2025.

Tablica broj 1

Plan Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja za 2025., s projekcijama proračuna za 2026. i 2027., prema podacima iz Državnog proračuna za 2025., Izmjena i dopuna Državnog proračuna za 2025. i tekućeg plana za 2025.

Redni broj	Opis	Državni proračun za 2025.	Projekcija proračuna za 2026.	Projekcija proračuna za 2027.	Izmjene i dopune Državnog proračuna za 2025.	Tekući plan za 2025. (s preraspodjelama)	u eurima
							Povećanje / smanjenje u odnosu na početni plan, u %
	1	2	3	4	5	6	7 (6/2)
A) Račun prihoda i rashoda							
1.	Prihodi poslovanja	32.862.508.919,00	34.674.636.135,00	34.964.058.958,00	32.932.636.228,00	32.932.636.228,00	0,2
2.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	90.479.970,00	91.654.031,00	95.740.061,00	50.680.750,00	50.680.750,00	-44,0
3.	Ukupno prihodi (1 + 2)	32.952.988.889,00	34.766.290.166,00	35.059.799.019,00	32.983.316.978,00	32.983.316.978,00	0,1
4.	Rashodi poslovanja	34.250.487.159,00	35.677.553.797,00	34.465.981.405,00	34.549.155.987,00	34.352.125.965,00	0,3
5.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.756.967.598,00	2.546.763.131,00	2.327.403.367,00	2.235.255.183,00	2.432.285.205,00	-11,8
6.	Ukupno rashodi (4 + 5)	37.007.454.757,00	38.224.316.928,00	36.793.384.772,00	36.784.411.170,00	36.784.411.170,00	-0,6
7.	Razlika – višak/manjak (3 - 6)	-4.054.465.868,00	-3.458.026.762,00	-1.733.585.753,00	-3.801.094.192,00	-3.801.094.192,00	-6,2
B) Račun financiranja							
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	8.900.140.443,00	7.135.343.695,00	7.223.474.093,00	9.302.368.310,00	9.302.368.310,00	4,5
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	6.769.911.290,00	3.481.988.551,00	5.860.787.824,00	6.617.007.242,00	6.617.007.242,00	-2,2
10.	Razlika primitaka i izdataka (8 - 9)	2.130.229.153,00	3.653.355.144,00	1.362.686.269,00	2.685.361.068,00	2.685.361.068,00	26,1
11.	Prijenos sredstava iz prethodne godine	3.101.556.411,00	1.177.319.696,00	1.372.648.078,00	3.521.615.914,00	3.521.615.914,00	13,6
12.	Prijenos sredstava u sljedeću godinu	1.177.319.696,00	1.372.648.078,00	1.001.748.594,00	2.405.882.790,00	2.405.882.790,00	104,4
13.	Neto financiranje (10 + 11 - 12)	4.054.465.868,00	3.458.026.762,00	1.733.585.753,00	3.801.094.192,00	3.801.094.192,00	-6,2
14.	Ukupno prihodi i primici (3 + 8)	41.853.129.332,00	41.901.633.861,00	42.283.273.112,00	42.285.685.288,00	42.285.685.288,00	1,0
15.	Ukupno rashodi i izdaci (6 + 9)	43.777.366.047,00	41.706.305.479,00	42.654.172.596,00	43.401.418.412,00	43.401.418.412,00	-0,8
16.	Uravnoteženje (14 - 15) = (12 - 11)	-1.924.236.715,00	195.328.382,00	-370.899.484,00	-1.115.733.124,00	-1.115.733.124,00	-42,0

U posebnom dijelu Državnog proračuna za 2025. rashodi su iskazani po organizacijskoj klasifikaciji, izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

U državni proračun uključuju se i vlastiti prihodi te namjenski prihodi i primici proračunskih korisnika, koji su godišnjim zakonima o izvršavanju državnog proračuna izuzeti od uplate na račun državnog proračuna, kao i rashodi koji se njima financiraju. Prema Zakonu o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu, to se u 2025. odnosi na korisnike u visokom obrazovanju, javne institute, Sveučilišni računski centar (Srce), Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu, Hrvatsku maticu iseljenika, proračunske korisnike u pravosuđu – sustavu izvršenja sankcija, ustanove u socijalnoj skrbi, kulturi i zdravstvu, diplomatske misije, konzularne urede i druga predstavnička tijela Republike Hrvatske u inozemstvu, nacionalne parkove, parkove prirode, Agenciju za elektroničke medije, Hrvatsku agenciju za civilno zrakoplovstvo, Hrvatsku energetska regulatornu agenciju i Hrvatsku regulatornu agenciju za mrežne djelatnosti. Konzularne pristojbe iz djelokruga diplomatskih misija, konzularnih ureda i drugih predstavničkih tijela Republike Hrvatske u inozemstvu klasificirane u izvor financiranja 11 – Opći prihodi i primici izuzete su od uplate na jedinstveni račun državnog proračuna.

Od 1. siječnja 2024. jedinice područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb prestale su biti osnivači općih bolnica, a osnivač je postala Republika Hrvatska. Nastavno na navedeno, 22 opće bolnice i ustanove u zdravstvu od 1. siječnja 2024. prestale su biti proračunski korisnici jedinica područne (regionalne) samouprave te su postale proračunski korisnici državnog proračuna, a njihovi ukupni prihodi i primici, rashodi i izdaci uključeni su u državni proračun.

Državnim proračunom za 2025. ukupni prihodi planirani su u iznosu od 32.952.988.889,00 eura, od čega su prihodi poslovanja u iznosu od 32.862.508.919,00 eura i prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 90.479.970,00 eura. Od ukupno planiranih prihoda, vrijednosno najznačajniji su porezni prihodi koji su planirani u iznosu od 18.499.548.551,00 euro i u ukupno planiranim prihodima sudjeluju s 56,1 %. Doprinosi koji se odnose na doprinos za mirovinsko osiguranje planirani su u iznosu od 5.553.898.885,00 eura, a u ukupno planiranim prihodima sudjeluju sa 16,9 %. Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna planirane su u iznosu od 3.678.289.462,00 eura, a u ukupno planiranim prihodima sudjeluju s 11,2 % (u okviru kojih su pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU planirane u iznosu od 3.529.050.776,00 eura i u ukupno planiranim prihodima sudjeluju s 10,7 %). Prihodi iz nadležnog proračuna i od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO) na temelju ugovornih obveza planirani su u iznosu od 2.978.755.093,00 eura, a u ukupno planiranim prihodima sudjeluju s 9,0 %.

Ukupni rashodi za 2025. planirani su u iznosu od 37.007.454.757,00 eura. Rashodi koji se financiraju iz izvora opći prihodi i primici, doprinosi za mirovinsko osiguranje i namjenski primici od zaduživanja, planirani su u iznosu od 28.741.601.868,00 eura, a rashodi koji se financiraju iz izvora vlastiti prihodi, prihodi za posebne namjene, pomoći, donacije i prihodi od nefinancijske imovine i nadoknade štete s osnova osiguranja (izvršavaju se do visine ostvarenih prihoda), planirani su u iznosu od 8.265.852.889,00 eura.

Vrijednosno najznačajniji planirani rashodi u iznosu od 11.206.035.870,00 eura odnose se na naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, a u ukupno planiranim rashodima sudjeluju s 30,3 %. Većinu navedenih rashoda čine rashodi za mirovine i mirovinska primanja u okviru programa Mirovine i mirovinska primanja, koji su planirani u iznosu od 8.851.142.000,00 eura (iz doprinosa za mirovinsko osiguranje 5.712.087.528,91 euro i iz općih prihoda i primitaka 3.511.252.025,00 eura).

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna planirani su u iznosu od 7.888.251.125,00 eura ili 21,3 % ukupnih rashoda. Vrijednosno značajniji rashodi za pomoći planirani su za rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama, prijenos sredstava HZZO-u te prijenos sredstava društvima Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o. i HŽ Infrastruktura d.o.o. za pripadajući dio naknade u cijeni goriva.

Rashodi za zaposlene (ne uključujući rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama koji su planirani u okviru rashoda za pomoći) planirani su u iznosu od 6.143.521.724,00 eura i u ukupnim rashodima sudjeluju sa 16,6 %. U odnosu na tekući plan za 2024. više su planirani za 424.463.222,00 eura ili 7,4 %, a u odnosu na tekući plan za 2023. (3.918.647.035,00 eura) više su planirani za 2.224.874.689,00 eura ili 56,8 %. Povećanje ovih rashoda rezultat je primjene novog Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama (Narodne novine 155/23), kao i uključivanja općih bolnica i njihovih prihoda i rashoda u državni proračun.

Manjak državnog proračuna planiran je u iznosu od 4.054.465.868,00 eura, a planirano ga je financirati razlikom primitaka od financijske imovine i zaduživanja te izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova te iz prenesenih neutrošenih sredstava iz prethodnih razdoblja. Primici su planirani u iznosu od 8.900.140.443,00 eura, a izdaci u iznosu od 6.769.911.290,00 eura.

Izmjene i dopune Državnog proračuna za 2025. donesene su u listopadu 2025. Planirani su ukupni prihodi u iznosu od 32.983.316.978,00 eura, što je u odnosu na planirane Državnim proračunom za 2025. više za 30.328.089,00 eura ili 0,1 %. Ukupni rashodi planirani su u iznosu od 36.784.411.170,00 eura, što je 223.043.587,00 eura ili 0,6 % manje od rashoda planiranih Državnim proračunom za 2025.

Manjak državnog proračuna planiran je u iznosu od 3.801.094.192,00 eura, što je 253.371.676,00 eura ili 6,3 % manje od planiranog Državnim proračunom za 2025.

Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2025., primici su više planirani za 402.227.867,00 eura, a izdaci manje za 152.904.048,00 eura.

U odnosu na izvorni plan, značajnije se povećavaju prihodi od doprinosa, i to za 254.993.805,00 eura ili 4,6 %, dok se značajnije smanjuju prihodi od poreza za 414.576.740,00 eura ili 2,2 %, od kojih se značajnije smanjuje porez na dobit i porez na dodanu vrijednost. Također, značajnije su smanjeni i prihodi od imovine (prihodi od dobiti trgovačkih društava u državnom vlasništvu i prihodi od kamata), i to za 103.547.066,00 eura ili 18,1 % i prihodi od prodaje nefinancijske imovine koji su planirani 44,0 % manje u odnosu na izvorni plan.

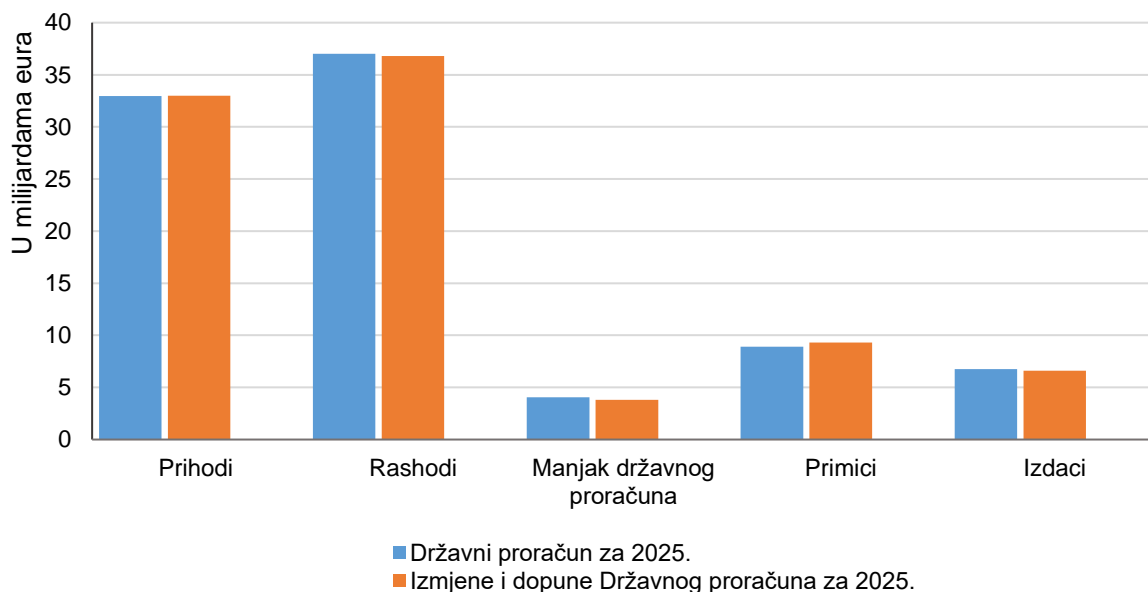
Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2025. planirani prihodi od doprinosa povećani su zbog očekivanog rasta plaća i zaposlenosti. Smanjenje planiranih prihoda od poreza na dobit rezultat su poslovanja poduzeća i banaka u prethodnoj godini odnosno uplate poreza na dobit prilikom njihovog završnog obračuna krajem travnja 2025. koja je bila manja od prvotno očekivane. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2025. smanjeni su u odnosu na izvorni plan zbog smanjenja prihoda od prodaje zaliha odnosno nafte i naftnih derivata radi zanavljanja zaliha, kao i smanjenja prihoda od prodaje građevinskih objekata.

Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2025. osigurana su dodatna sredstva za rashode za zaposlene zbog provedbe cjelovite reforme sustava plaća, dodatna sredstva za mirovine i inkluzivni dodatak te za pokriće troškova vezanih za nastavak obnove zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije. Također, osigurana su sredstva za nadoknadu razlike cijene energenta opskrbljivačima te za provedbu drugih aktivnosti iz 6. i 7. paketa mjera Vlade RH za zaštitu kućanstva i gospodarstva od rasta cijena. Od ukupnog povećanja rashoda, rashodi koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka smanjuju se za 454.456.955,00 eura, dok se rashodi koji se financiraju iz EU-a i ostalih izvora povećavaju za 231.413.368,00 eura.

U grafikonu u nastavku prikazana je visina prihoda, primitaka, rashoda, izdataka i manjka državnog proračuna prema podacima iz Državnog proračuna za 2025. te njegovih Izmjena i dopuna u 2025.

Grafikon broj 1

Državni proračun za 2025. te Izmjene i dopune Državnog proračuna za 2025.

Tijekom 2025., na temelju odluka Vlade RH iz ožujka, srpnja, kolovoza i prosinca 2025., preraspodijeljena su sredstva na proračunskim stavkama rashoda u ukupnom iznosu od 389.446.400,00 eura (što je u odnosu na 2024. manje za 65,3 % kada su preraspodjele iznosile 1.121.258.697,00 eura), a prema pojedinačnim odobrenjima ministra financija u ukupnom iznosu od 1.252.060.469,00 eura (što je u odnosu na 2024. više za 43,1 % kada su iznosile 875.099.218,00 eura). Preraspodjelama rashoda obavljenim nakon donošenja Izmjena i dopuna Državnog proračuna za 2025. smanjena su planirana sredstva za rashode poslovanja, a povećana planirana sredstva za rashode za nabavu nefinancijske imovine za 197.030.022,00 eura.

Preraspodjele na temelju odluka Vlade RH iz srpnja, kolovoza i prosinca 2025. provedene su radi osiguranja sredstava za sanaciju štete od potresa u ukupnom iznosu od 38.365.932,00 eura, dok su na temelju odluka Vlade RH iz ožujka i prosinca 2025. provedene preraspodjele sredstava za saniranje posljedica narušavanja sigurnosne situacije u Europi zbog agresije na Ukrajinu u iznosu od 351.080.468,00 eura. O navedenim preraspodjelama ministar financija je u propisanom roku od sedam dana izvijestio odbor Hrvatskog sabora nadležan za poslove financija.

U ožujku 2025. provedena je preraspodjela na temelju odluke Vlade RH kojom su preraspodijeljena sredstva zbog osiguranja sredstava radi ublažavanja posljedica rasta troškova života koji su rezultat ruske invazije na Ukrajinu u iznosu od 101.460.000,00 eura.

Navedenom preraspodjelom su, između ostalog, unutar razdjela Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, glave Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (dalje u tekstu: HZMO) s pozicija planiranih za mirovine na temelju osiguranja (starosne i obiteljske) smanjena sredstva za 76.460.000,00 eura, a povećana su sredstva za isplatu naknada u okviru aktivnosti T753022 Jednokratno primanje korisnicima mirovinskih primanja za 62.500.000,00 eura te u okviru glave Hrvatski zavod za socijalni rad na aktivnosti A799009 Naknada za ugroženog kupca energenata za 13.960.000,00 eura. Također, Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ribarstva povećana su sredstva za rashode za subvencije u okviru Kapitalnog programa, Program državnih i de minimis potpora i sufinanciranje infrastrukture za razvoj poljoprivrede u iznosu od 20.000.000,00 eura, pri čemu je dio sredstava u iznosu od 10.000.000,00 eura preraspodijeljen unutar Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, a za dio sredstava u iznosu od 10.000.000,00 eura smanjen je proračun Ministarstvu financija.

Nadalje, preraspodjelom na temelju odluke Vlade RH iz prosinca 2025. preraspodijeljena su sredstva u ukupnom iznosu od 249.620.468 eura između više razdjela radi ublažavanja posljedica narušavanja sigurnosne situacije u Europi zbog agresije na Ukrajinu te su povećana sredstva za nabavu vojne opreme u iznosu od 235.690.468,00 eura i za međunarodne članarine u iznosu od 13.930.000,00 eura, za što su sredstva smanjena s pozicija više proračunskih korisnika, od čega su značajnije smanjena planirana sredstva za aktivnost T905050 Naknada štete INA MOL u okviru Ministarstva gospodarstva u iznosu od 163.000.000,00 eura i sredstva za aktivnost A587082 Izuzeto javno dobro u okviru Ministarstva mora, prometa i infrastrukture u iznosu od 23.220.000,00 eura.

Značajnija odstupanja rashoda planiranih tekućim planom u odnosu na izvorni plan odnose se na sredstva za isplatu naknada za inkluzivni dodatak. Tako su rashodi za naknade za inkluzivni dodatak planirani tekućim planom veći za 77,7 % u odnosu na izvorni plan koji je Hrvatski sabor donio u prosincu 2024. Preraspodjelama ministra financija u srpnju i kolovozu 2025. povećana su planirana sredstva za isplatu naknada za inkluzivni dodatak za 264.728.125,00 eura te su sredstva koja su izvornim planom planirana u iznosu od 562.792.100,00 eura povećana na 827.520.225,00 eura uz istovremeno smanjenje sredstava za pomoći u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih. Nadalje, Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2025. planirana sredstva za naknade za inkluzivni dodatak su povećana za 172.271.875,00 eura te iznose 999.792.100,00 eura, koliko iznosi i tekući plan.

Podaci o provedenim preraspodjelama planiranih rashoda nisu posebno obrazloženi u okviru polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna. Navedeni izvještaji sadrže podatke o zadnjem usvojenom proračunu od strane Hrvatskog sabora i tekući plan koji u sebi uključuje preraspodjele planiranih rashoda na temelju odluka Vlade RH i preraspodjele na temelju pojedinačnih odobrenja ministra financija.

Izvršenje Državnog proračuna za 2025.

Prema odredbama članka 76. Zakona o proračunu, Godišnji izvještaj za 2025. sadrži opći i posebni dio, obrazloženje i posebne izvještaje.

Opći dio godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži sažetak Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja, Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja.

Posebni dio godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži izvršenje rashoda i izdataka državnog proračuna i proračunskih korisnika iskazanih po organizacijskoj klasifikaciji, izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

Obrazloženje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sastoji se od obrazloženja općeg dijela izvještaja o izvršenju proračuna (sadrži obrazloženje makroekonomskih pokazatelja – obrazloženje ostvarenja prihoda i rashoda, primitaka i izdataka, prikaz manjka odnosno viška proračuna opće države i duga opće države na razini podsektora, kao i prikaz manjka odnosno viška te duga jedinica koje se u skladu s pravilima statističke metodologije Europske unije (ESA 2010) razvrstavaju u sektor opće države, a imaju značajan utjecaj na kretanje manjka odnosno viška proračuna opće države i duga opće države) te obrazloženja posebnog dijela izvještaja o izvršenju proračuna (sadrži obrazloženje izvršenja programa iz posebnog dijela proračuna s ciljevima koji su ostvareni provedbom programa i pokazateljima uspješnosti realizacije tih ciljeva).

Posebni izvještaji iz članka 80. Zakona o proračunu u godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna su:

- izvještaj o korištenju proračunske zalihe
- izvještaj o korištenju sredstava fondova Europske unije
- izvještaj o zaduživanju na domaćem i stranom tržištu novca i kapitala
- izvještaj o danim zajmovima i potraživanjima po danim zajmovima
- izvještaj o danim jamstvima i plaćanjima po protestiranim jamstvima
- izvještaj o stanju potraživanja i dospjelih obveza te o stanju potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova
- izvještaj o ostvarenim prihodima i rashodima proračuna opće države prema kategorijama prihoda i rashoda definiranim statističkom metodologijom Europske unije (ESA 2010) u odnosu na planirane prihode i rashode iz programa konvergencije iz članka 22. Zakona i/ili nacrta proračunskog plana iz članka 27. Zakona.

Sadržaj svakog od elemenata godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna detaljnije je propisan Pravilnikom o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana (Narodne novine 85/23).

Ministarstvo financija sastavilo je Godišnji izvještaj za 2025., koji sadrži Opći i Posebni dio, Obrazloženje te sedam posebnih izvještaja.

U tablici u nastavku daju se osnovni podaci o izvršenju Državnog proračuna za 2025., prema podacima iz Sažetka u okviru Općeg dijela Godišnjeg izvještaja za 2025.

Tablica broj 2
Izvršenje Državnog proračuna za 2025.

u eurima

Redni broj	Opis	Tekući plan za 2025.	Ostvareno za 2025.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
A) Račun prihoda i rashoda				
1.	Prihodi poslovanja	32.932.636.228,00	32.528.127.126,44	98,8
2.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	50.680.750,00	51.270.376,52	101,2
3.	Ukupno prihodi (1 + 2)	32.983.316.978,00	32.579.397.502,96	98,8
4.	Rashodi poslovanja	34.352.125.965,00	33.852.265.028,17	98,5
5.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.432.285.205,00	2.100.545.368,50	86,4
6.	Ukupno rashodi (4 + 5)	36.784.411.170,00	35.952.810.396,67	97,7
7.	Razlika prihoda i rashoda (3 - 6)	-3.801.094.192,00	-3.373.412.893,71	88,7
B) Račun financiranja				
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	9.302.368.310,00	9.605.027.794,37	103,3
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	6.617.007.242,00	6.629.725.950,05	100,2
10.	Razlika primitaka i izdataka (8 - 9)	2.685.361.068,00	2.975.301.844,32	110,8
11.	Prijenos sredstava iz prethodne godine	3.521.615.914,00	3.542.460.787,05	100,6
12.	Prijenos sredstava u sljedeću godinu	2.405.882.790,00	3.144.349.737,66	130,7
13.	Neto financiranje (10 + 11 - 12)	3.801.094.192,00	3.373.412.893,71	88,8
C) Sveukupno proračunska sredstva				
14.	Ukupno prihodi i primici (3 + 8)	42.285.685.288,00	42.184.425.297,33	99,8
15.	Ukupno rashodi i izdaci (6 + 9)	43.401.418.412,00	42.582.536.346,72	98,1
16.	Uravnoteženje (14 - 15) = (12 - 11)	-1.115.733.124,00	-398.111.049,39	35,7

Ukupni prihodi za 2025. iskazani su u iznosu od 32.579.397.502,96 eura, a ukupni rashodi u iznosu od 35.952.810.396,67 eura te je iskazan manjak državnog proračuna u iznosu od 3.373.412.893,71 euro. U odnosu na iskazani manjak državnog proračuna za 2024., kada je iznosio 2.218.549.311,61 euro, manjak za 2025. veći je za 1.154.863.582,10 eura ili 52,1 %.

Manjak državnog proračuna iskazan je u manjem iznosu od planiranog za 427.681.298,29 eura. Na ostvarenje manjka državnog proračuna u manjem iznosu od planiranog utjecalo je izvršenje ukupnih rashoda u manjem iznosu od planiranog za 831.600.773,33 eura.

Primici od financijske imovine i zaduživanja iskazani su u iznosu od 9.605.027.794,37 eura (u 2024. su bili 5.962.780.138,25 eura), a izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 6.629.725.950,05 eura (u 2024. su bili 4.842.576.156,95 eura) te višak primitaka iznosi 2.975.301.844,32 eura.

Prema podacima iz Izvještaja o stanju potraživanja i dospjelih obveza te o stanju potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova u 2025. godini, nenaplaćena potraživanja za prihode državnog proračuna i proračunskih korisnika državnog proračuna koncem 2025. iznosila su 2.100.857.158,13 eura (u 2024. iznosila su 2.453.449.339,94 eura), od čega se vrijednosno najznačajnija u iznosu od 1.031.978.831,66 eura odnose na Ministarstvo financija.

Također, prema podacima iz navedenog Izvještaja, nepodmirene dospjele obveze državnog proračuna i proračunskih korisnika koncem 2025. iznosile su 551.181.525,85 eura (2024. iznosile su 547.015.906,19 eura), a vrijednosno najznačajnije u iznosu od 525.661.460,70 eura odnose se na proračunske korisnike iz razdjela Ministarstva zdravstva.

Račun prihoda i rashoda

U tablici u nastavku daju se podaci o prihodima Državnog proračuna za 2025.

Tablica broj 3

Prihodi Državnog proračuna za 2025.

u eurima

Redni broj	Vrsta prihoda	Planirano	Ostvareno	% ostvarenja
	1	2	3	4
I.	Prihodi poslovanja	32.932.636.228,00	32.528.127.126,44	98,8
1.	Prihodi od poreza	18.084.971.809,00	18.279.879.604,73	101,1
1.1.	Porez na dobit	2.645.526.552,00	2.695.794.765,84	101,9
1.2.	Porezi na robu i usluge	15.344.789.636,00	15.489.977.299,16	101,0
1.3.	Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	94.650.867,00	94.100.856,69	99,4
1.4.	Ostali prihodi od poreza	4.754,00	6.683,04	140,6
2.	Doprinosi	5.808.892.690,00	5.821.436.380,90	100,2
2.1.	Doprinosi za mirovinsko osiguranje	5.808.423.920,00	5.820.717.335,63	100,2
2.2.	Doprinosi za zapošljavanje	468.770,00	719.045,27	153,4
3.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	3.734.209.896,00	3.113.831.455,22	83,4
3.1.	Pomoći od inozemnih vlada	1.976.887,00	1.999.738,62	101,2
3.2.	Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU	3.509.361.476,00	2.815.273.437,21	80,2
3.3.	Pomoći proračunu i izvanproračunskim korisnicima iz drugih proračuna	53.000,00	0,00	-
3.4.	Pomoći od izvanproračunskih korisnika	29.620.054,00	103.617.691,04	349,8
3.5.	Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	41.071.176,00	39.982.399,17	97,4
3.6.	Pomoći iz drugih proračuna i od izvanproračunskih korisnika temeljem protestiranih jamstava	0,00	616.796,59	-
3.7.	Pomoći temeljem prijena EU sredstava	10.067.113,00	1.840.543,31	18,3
3.8.	Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	142.060.190,00	150.500.849,28	105,9

Redni broj	Vrsta prihoda	Planirano	Ostvareno	% ostvarenja
	1	2	3	4
4.	Prihodi od imovine	467.372.130,00	563.243.745,24	120,5
4.1.	<i>Prihodi od financijske imovine</i>	274.736.569,00	320.739.965,26	116,7
4.2.	<i>Prihodi od nefinancijske imovine</i>	126.282.811,00	185.654.034,59	147,0
4.3.	<i>Prihodi od kamata na dane zajmove</i>	66.352.750,00	56.849.745,39	85,7
5.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	1.296.546.436,00	1.300.045.588,56	100,3
5.1.	<i>Upravne i administrativne pristojbe</i>	172.146.545,00	174.345.809,45	101,3
5.2.	<i>Prihodi po posebnim propisima</i>	844.359.787,00	823.552.696,08	97,5
5.3.	<i>Naknade za priređivanje igara na sreću</i>	280.040.104,00	302.147.083,03	107,9
6.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	260.366.798,00	246.330.830,27	94,6
6.1.	<i>Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga</i>	241.563.941,00	218.869.144,17	90,6
6.2.	<i>Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna te povrat donacija i kapitalnih pomoći po protestiranim jamstvima</i>	18.802.857,00	27.461.686,10	146,1
7.	Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	3.104.586.513,00	3.026.148.246,31	97,5
8.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	175.689.956,00	177.211.275,21	100,9
II.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	50.680.750,00	51.270.376,52	101,2
9.	Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	7.832.983,00	7.530.505,67	96,1
10.	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	22.490.107,00	17.566.950,54	78,1
11.	Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	214.875,00	304.188,40	141,6
12.	Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine	20.142.785,00	25.868.731,91	128,4
	Ukupno prihodi (I. + II.)	32.983.316.978,00	32.579.397.502,96	98,8

Naplata i prikupljanje prihoda državnog proračuna propisani su Zakonom o proračunu, godišnjim zakonima o izvršavanju državnog proračuna, godišnjim naputcima o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa i prihoda za financiranje drugih javnih potreba te drugim propisima. Ukupni prihodi iskazani su u iznosu od 32.579.397.502,96 eura, što je 1,2 % manje od planiranih.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata općeg proračuna u odnosu na plan manje su iskazane za 620.378.440,78 eura ili 16,6 %. Vrijednosno značajnije manje od plana ostvarene su pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU za 694.088.038,79 eura ili 19,8 %. Ministarstvo financija je obrazložilo da odstupanje u izvršenju državnog proračuna u odnosu na planirane prihode proizlazi iz evidentiranja EU sredstava prema načelu raspoloživosti novčanih sredstava te navodi da navedeno odstupanje nije rezultat smanjene aktivnosti ili neostvarenja planiranih prihoda, već isključivo proizlazi iz različitog trenutka priznavanja prihoda.

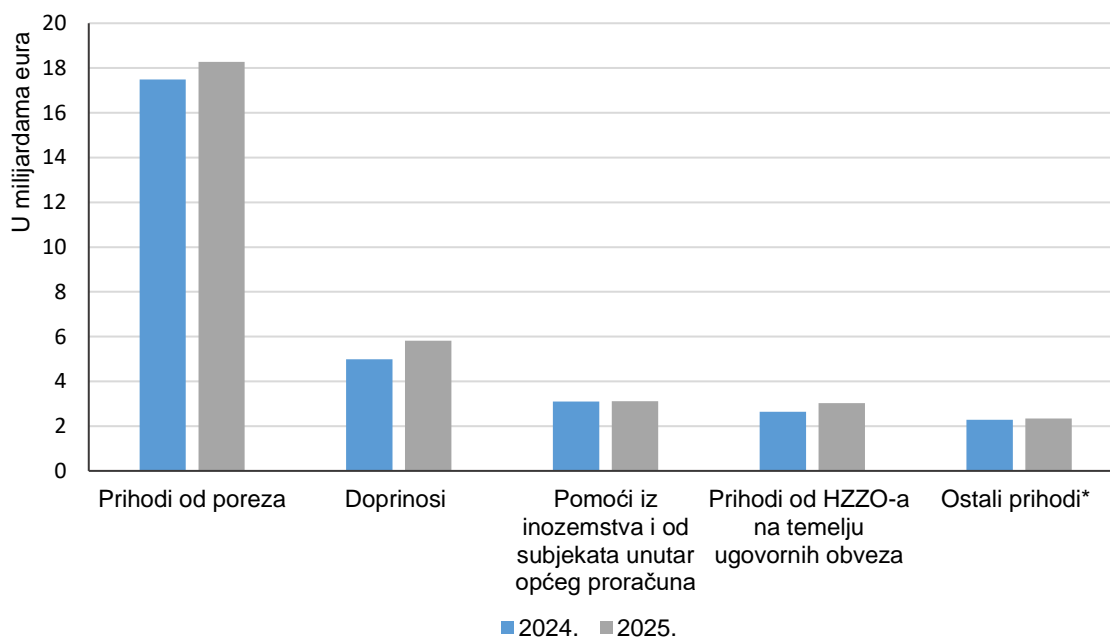
Također, skreće se pozornost da se od 1. siječnja 2025. u računovodstvenim evidencijama primjenjuje Pravilnik o korištenju sredstava Europske unije (Narodne novine 44/24) te je izmijenjen način evidentiranja prihoda i rashoda od pomoći od institucija i tijela EU, što je detaljnije opisano u dijelu izvješća pod naslovom Sredstva fondova Europske unije.

Također, u okviru pomoći iz inozemstva i od subjekata općeg proračuna, vrijednosno značajnije više od plana ostvarene su pomoći od izvanproračunskih korisnika za 73.997.637,04 eura ili 249,8 %. Navedeno odstupanje rezultat je izvanrednog osiguranja dodatnih sredstava zdravstvenim ustanovama kojima je osnivač Republika Hrvatska i županije na temelju odluke Vlade RH o isplati namjenske pomoći bolničkim zdravstvenim ustanovama za podmirivanje dijela dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala iz rujna 2025. Financijska sredstva planirana su Financijskim planom HZZO-a za 2025. godinu i projekcijama plana za 2026. i 2027.

U grafikonu u nastavku prikazana je usporedba pojedinih vrsta prihoda ostvarenih za 2024. i 2025.

Grafikon broj 2

Prihodi Državnog proračuna za 2024. i 2025.

* Ostali prihodi obuhvaćaju prihode od imovine, prihode od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada, prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i donacija, kazne i upravne mjere i ostale prihode te prihode od prodaje nefinancijske imovine.

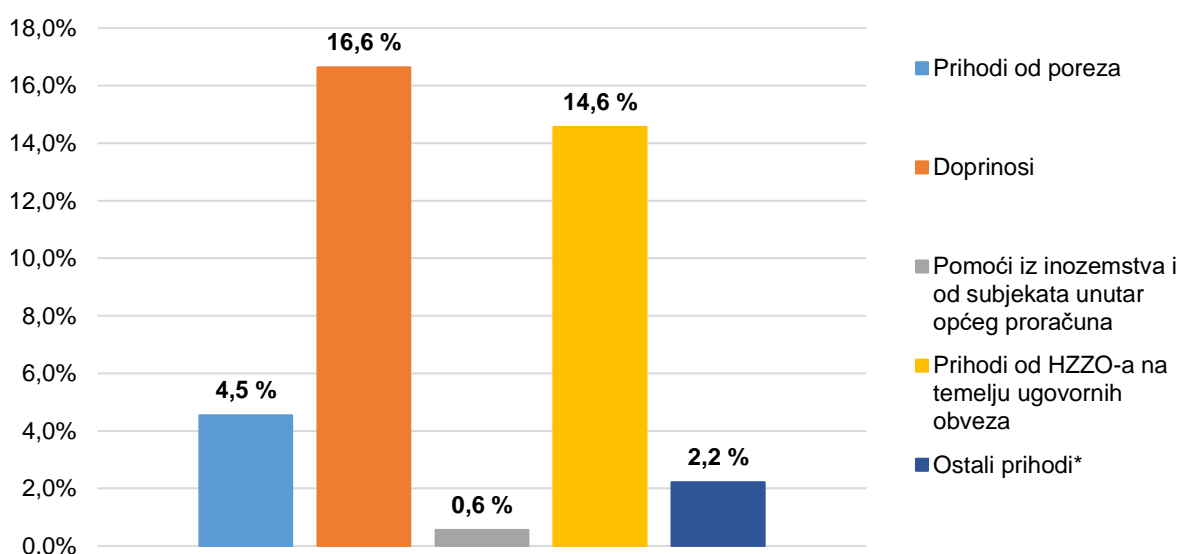
U odnosu na 2024., kada su ukupni prihodi iskazani u iznosu od 30.501.608.530,82 eura, iskazani prihodi za 2025. veći su za 2.077.788.972,14 eura ili 6,8 %. Na povećanje prihoda uglavnom su utjecali prihodi od doprinosa koji su veći za 830.188.468,79 eura ili 16,6 % te prihodi od poreza koji su veći za 794.621.329,28 eura ili 4,5 %.

Prema podacima iz Obrazloženja ostvarenja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka za 2025., na ostvarenje prihoda državnog proračuna u 2025. utjecala su pozitivna kretanja gospodarske aktivnosti te fiskalni učinci porezne reforme koja je stupila na snagu 1. siječnja 2025., kao i paket mjera koje je Vlada RH donijela za pomoć kućanstvima i gospodarstvu u vrijeme inflatornih pritisaka. Povećanje prihoda od doprinosa rezultat je stanja na tržištu rada, odnosno rasta plaća i zaposlenosti.

U grafikonu u nastavku prikazan je postotak povećanja pojedinih vrsta prihoda ostvarenih za 2025. u odnosu na 2024.

Grafikon broj 3

Povećanje prihoda Državnog proračuna za 2025. u odnosu na 2024.

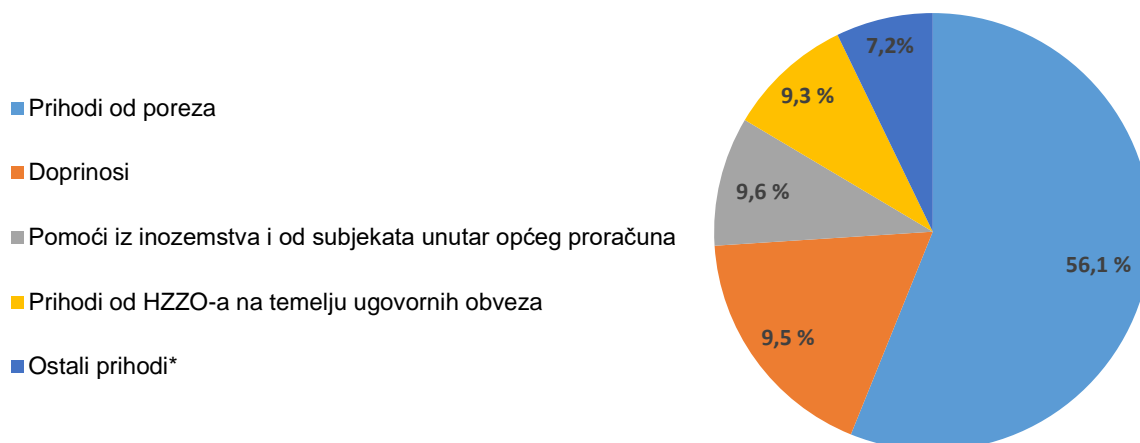

* Ostali prihodi obuhvaćaju prihode od imovine, prihode od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada, prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i donacija, kazne i upravne mjere i ostale prihode te prihode od prodaje nefinancijske imovine.

U grafikonu broj 4 prikazan je udjel pojedinih prihoda prema ekonomskoj klasifikaciji u ukupnim prihodima Državnog proračuna za 2025.

Grafikon broj 4

Udjel pojedinih vrsta prihoda u ukupnim prihodima Državnog proračuna za 2025.,
prema ekonomskoj klasifikaciji

* Ostali prihodi obuhvaćaju prihode od imovine, prihode od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada, prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i donacija, kazne i upravne mjere i ostale prihode te prihode od prodaje nefinancijske imovine.

Vrijednosno najznačajniji prihodi Državnog proračuna su prihodi od poreza iskazani u iznosu od 18.279.879.604,73 eura i čine 56,1 % ukupnih prihoda u 2025. U strukturi prihoda od poreza vrijednosno značajniji su porezi na robu i usluge u iznosu od 15.489.977.299,16 eura, koji čine 84,7 % poreznih prihoda te porez na dobit iskazana u iznosu od 2.695.794.765,84 eura, koja u poreznim prihodima sudjeluje s 14,7 %. U okviru poreza na robu i usluge, najznačajniji su porez na dodanu vrijednost u iznosu od 12.332.553.853,53 eura, koji u poreznim prihodima sudjeluje sa 67,5 % te posebni porezi i trošarine u iznosu od 2.974.496.212,96 eura, koji u poreznim prihodima sudjeluju sa 16,3 %. Prihodi od doprinosa odnose se na doprinose za mirovinsko osiguranje u iznosu od 5.820.717.335,63 eura (od čega na doprinose za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, odnosno prvi stup iznos od 5.550.511.575,64 eura, a na doprinose za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje, odnosno drugi stup iznos od 270.205.759,99 eura) i doprinose za zapošljavanje u iznosu od 719.045,27 eura, koji se odnose na uplatu dugovanja po osnovi doprinosa za zapošljavanje, s obzirom na to da je navedeni doprinos ukinut od 1. siječnja 2019. Prihodi od doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (drugi stup) odnose se na sredstva uplaćena u državni proračun s osobnih računa osiguranika iz drugog mirovinskog stupa, u slučajevima kada se pri odabiru vrste mirovine osiguranici odluče na isplatu mirovine samo iz prvog stupa.

U okviru prihoda od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna iskazanih u iznosu od 3.113.831.455,22 eura, vrijednosno najznačajniji prihodi u iznosu od 2.815.273.437,21 euro odnose se na pomoći od međunarodnih organizacija.

Vrijednosno značajnije pomoći od međunarodnih organizacija odnose se na pomoći iz Mehanizma za oporavak i otpornost u iznosu od 1.385.016.732,74 eura, Europskog poljoprivrednog jamstvenog fonda (EPJF) u iznosu od 384.854.668,04 eura, Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) u iznosu od 343.485.951,50 eura, Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) u iznosu od 273.158.152,14 eura te Kohezijskog fonda u iznosu od 179.138.495,96 eura.

Prihodi od imovine iskazani u iznosu od 563.243.745,24 eura odnose se na prihode od financijske imovine u iznosu od 320.739.965,26 eura, nefinancijske imovine u iznosu od 185.654.034,59 eura te od kamata na dane zajmove u iznosu od 56.849.745,39 eura.

U okviru prihoda od financijske imovine iskazanih u iznosu od 320.739.965,26 eura, vrijednosno značajniji su prihodi od dividendi u iznosu od 118.202.367,08 eura, prihodi iz dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih institucija u iznosu od 82.222.041,65 eura te prihodi od kamata na oročena sredstva i depozite po viđenju u iznosu od 56.642.299,42 eura.

Vrijednosno značajnija sredstva od dividendi u 2025. odnose se na uplatu dividende društva INA d.d. u iznosu od 53.802.624,00 eura, Hrvatske poštanske banke d.d. u iznosu od 25.963.669,40 eura, Centra za restrukturiranje i prodaju (dalje u tekstu: CERP) u iznosu od 21.203.547,35 eura te društva Janaf d.d. u iznosu od 15.162.242,04 eura.

Vrijednosno značajniji prihodi iz dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih institucija ostvareni su od dobiti društava Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o. u iznosu od 10.592.611,78 eura, Hrvatska lutrija d.o.o. u iznosu od 9.603.552,62 eura, Agencije za komercijalnu djelatnost d.o.o. u iznosu od 8.522.315,00 eura, Hrvatske narodne banke u iznosu od 8.437.291,57 eura, Hrvatske elektroprivrede d.d. u iznosu od 7.816.336,14 eura te APIS IT d.o.o. u iznosu od 7.290.943,31 euro.

Prihodi od kamata na oročena sredstva na depozite po viđenju najvećim dijelom u iznosu od 49.687.489,22 eura odnose se na kamate za sredstva državnog proračuna na jedinstvenom računu državnog proračuna i drugim računima Republike Hrvatske kod Hrvatske narodne banke, a sukladno Odluci o kamatnim stopama na novčana sredstva kod Hrvatske narodne banke koja se ne odnose na operacije monetarne politike (Narodne novine 134/24 i 135/24).

U okviru prihoda od nefinancijske imovine ostvarenih u iznosu od 185.654.034,59 eura, vrijednosno značajniji odnose se na naknade za korištenje nefinancijske imovine u iznosu od 100.725.092,08 eura i naknade za koncesije u iznosu od 64.078.783,05 eura. U okviru naknada za korištenje nefinancijske imovine vrijednosno najznačajnije odnose se na prihode s osnove naknada za frekvencije u iznosu od 87.135.761,47 eura, u okviru kojih se vrijednosno najznačajniji iznos od 66.083.497,55 eura odnosi na uplatu društva Telemach Hrvatska d.o.o. za obavljanje telekomunikacijskih usluga za koje su izdane dozvole za uporabu RF spektra.

U okviru naknada za koncesije vrijednosno značajnije odnose se na naknadu za koncesiju na pomorskom dobru – lučke uprave u iznosu od 10.983.920,38 eura, naknadu za pridobivenu količinu energetskih mineralnih sirovina za naftu i kondenzat u iznosu od 10.146.850,83 eura, naknadu za koncesiju za zračnu luku u iznosu od 9.049.619,53 eura te naknadu za pridobivenu količinu energetskih mineralnih sirovina za plin u iznosu od 7.710.573,78 eura.

Prihodi od kamata na dane zajmove koji su ostvareni u iznosu od 56.849.745,39 eura odnose se najvećim dijelom na prihode od kamata na dane zajmove drugim razinama vlasti u iznosu od 35.864.011,75 eura. U okviru navedenih vrijednosno najznačajniji prihodi od kamata ostvareni su na temelju Ugovora o prijenosu sredstava kojim je Ministarstvo financija 2017. sredstva prikupljena izdavanjem euroobveznica ustupilo u korist društava Hrvatske autoceste d.o.o., Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. i Hrvatske ceste d.o.o. za koja su navedena društva imale obvezu uplate obračunanih kamata u državni proračun.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada iskazani su u iznosu od 1.300.045.588,56 eura. Vrijednosno najznačajniji iskazani su u okviru prihoda po posebnim propisima, a odnose se na prihode od sufinanciranja cijene usluge, participacije i slično (zdravstvene ustanove, nacionalni parkovi, ustanove u kulturi i znanosti) u iznosu od 823.552.696,08 eura. U skladu s Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 158/23 i 154/24) od 1. siječnja 2025. u ovu kategoriju prihoda ubrajaju se i prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću, a prijašnjih godina evidentirali su se u okviru prihoda od poreza.

Prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću ostvareni su u iznosu od 302.147.083,03 eura, a vrijednosno značajniji odnose se na naknade za priređivanje igara na sreću na automatima u iznosu od 128.295.888,26 eura i naknade za priređivanje igara na sreću u *casinima* u iznosu od 89.553.262,60 eura.

Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza iskazani u iznosu od 3.026.148.246,31 euro odnose se na prihode državnih zdravstvenih ustanova. Navedeni prihodi odnose se na ustanove u zdravstvu u državnom vlasništvu, a od 1. siječnja 2024. uključuju i prihode općih županijskih bolnica za koje su osnivačka prava sa županija i grada Zagreba prenesena na državu.

U okviru prihoda od prodaje nefinancijske imovine iskazanih u iznosu od 51.270.376,52 eura vrijednosno najznačajniji su prihodi od prodaje zaliha u iznosu od 25.868.731,91 euro te prihodi od prodaje građevinskih objekata u iznosu od 16.833.593,28 eura. U odnosu na prethodnu godinu manje su iskazani za 163.370.550,77 eura, odnosno 76,1 %. Razlog tome je što su u 2024. ostvareni prihodi prijebojem na temelju Odluke Vlade RH o davanju prethodne suglasnosti za sklapanje ugovora o međusobnom prijeboju između Republike Hrvatske i društva Hrvatska elektroprivreda d.d. u iznosu od 114.040.901,34 eura.

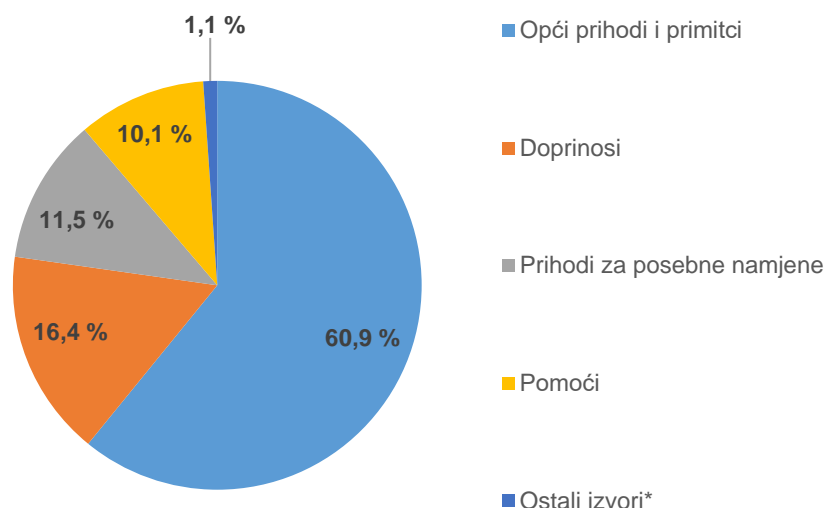
U 2025. ostvareni su prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti u iznosu od 304.188,40 eura, dok u 2024. nije bilo ostvarenih prihoda s navedene osnove.

Navedeni prihodi u 2025. ostvareni su po osnovi prodanog zlatnog nakita – lom, dukata i poluga te srebrnog nakita – lom na temelju odredbi članka 41., stavka 3. Zakona o upravljanju nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 155/23). Navedeni plemeniti metali su u pravomoćno okončanim kaznenim postupcima trajno oduzeti te su postali imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske i njome upravlja Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u skladu s odredbama Zakona o upravljanju nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske.

U grafikonu broj 5 prikazan je udjel prihoda u ukupnim приходima Državnog proračuna za 2025., prema izvorima financiranja.

Grafikon broj 5

Udjel prihoda u ukupnim приходima Državnog proračuna za 2025., prema izvorima financiranja

* Ostali izvori obuhvaćaju donacije, prihode od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja, vlastite prihode te namjenske primitke.

U tablici u nastavku daju se podaci o rashodima Državnog proračuna za 2025.

Tablica broj 4

Rashodi Državnog proračuna za 2025.

u eurima

Redni broj	Vrsta rashoda	Planirano	Izvršeno	% izvršenja
1		2	3	4
I.	Rashodi poslovanja	34.352.125.965,00	33.852.265.028,17	98,5
1.	Rashodi za zaposlene	6.358.418.459,00	6.273.543.997,32	98,7
1.1.	Plaće	5.242.037.580,00	5.175.058.849,73	98,7
1.2.	Ostali rashodi za zaposlene	209.799.071,00	204.372.958,79	97,4
1.3.	Doprinosi na plaće	906.581.808,00	894.112.188,80	98,6
2.	Materijalni rashodi	3.791.482.026,00	3.657.552.999,26	96,5
2.1.	Naknade troškova zaposlenima	262.159.473,00	240.746.626,86	91,8
2.2.	Rashodi za materijal i energiju	490.446.824,00	428.143.235,58	87,3
2.3.	Rashodi za usluge	1.670.489.766,00	1.559.676.955,18	93,4
2.4.	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	15.851.105,00	13.467.970,17	85,0
2.5.	Rashodi lijekova i potrošnog medicinskog materijala kod zdravstvenih ustanova	1.168.307.488,00	1.236.394.619,67	105,8
2.6.	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	184.227.370,00	179.123.591,80	97,2
3.	Financijski rashodi	1.210.775.745,00	1.202.284.553,91	99,3
3.1.	Kamate za izdane vrijednosne papire	949.719.891,00	949.719.780,86	100,0
3.2.	Kamate za primljene kredite i zajmove	142.716.357,00	140.096.949,49	98,2
3.3.	Ostali financijski rashodi	118.339.497,00	112.467.823,56	95,0
4.	Subvencije	1.689.978.141,00	1.644.872.084,63	97,3
4.1.	Subvencije kreditnim i ostalim financijskim institucijama i trgovačkim društvima u javnom sektoru	504.627.942,00	480.071.857,16	95,1
4.2.	Subvencije kreditnim i financijskim institucijama, trgovačkim društvima, zadrugama, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora	334.805.776,00	329.827.939,68	98,5
4.3.	Subvencije trgovačkim društvima, zadrugama, poljoprivrednicima i obrtnicima iz EU sredstava	850.544.423,00	834.972.287,79	98,2
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	7.498.836.068,00	7.337.981.522,37	97,9
5.1.	Pomoći inozemnim vladama	50.913.375,00	46.367.838,25	91,1
5.2.	Pomoći međunarodnim organizacijama te institucijama i tijelima EU	875.626.202,00	874.657.214,09	99,9
5.3.	Pomoći drugom proračunu i izvanproračunskim korisnicima	2.372.047.378,00	2.363.920.569,20	99,7
5.4.	Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije i fiskalnog izravnjanja	493.509.556,00	490.755.819,23	99,4
5.5.	Pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna	2.334.308.509,00	2.264.926.542,38	97,0
5.6.	Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	1.217.240.194,00	1.144.185.283,16	94,0
5.7.	Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	155.190.854,00	153.168.256,06	98,7
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	12.036.109.168,00	12.025.686.595,10	99,9
6.1.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja	7.778.095.475,00	7.773.090.800,31	99,9
6.2.	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	4.258.013.693,00	4.252.595.794,79	99,9
7.	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	1.766.526.358,00	1.710.343.275,58	96,8
7.1.	Tekuće donacije	633.897.679,00	615.642.030,87	97,1
7.2.	Kapitalne donacije	332.774.778,00	335.276.001,53	100,8
7.3.	Kazne, penali i naknade štete	38.918.949,00	35.937.518,06	92,3

Redni broj	Vrsta rashoda	Planirano	Izvršeno	% izvršenja
	1	2	3	4
7.4.	<i>Izvanredni rashodi (Proračunska zaliha)</i>	4.008.053,00	0,00	0,0
7.5.	<i>Kapitalne pomoći</i>	756.926.899,00	723.487.725,12	95,6
II.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.432.285.205,00	2.100.545.368,50	86,4
8.	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	101.627.420,00	84.313.884,00	83,0
9.	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	1.793.586.846,00	1.570.277.148,78	87,5
10.	Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	1.060.176,00	904.159,32	85,3
11.	Strateške zalihe	67.766.287,00	68.429.617,96	101,0
12.	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	468.244.476,00	376.620.558,44	80,4
Ukupno rashodi (I. + II.)		36.784.411.170,00	35.952.810.396,67	97,7

Rashodi državnog proračuna planiraju se i izvršavaju na temelju financijskih planova proračunskih korisnika, izvanproračunskih korisnika HZMO i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te proračunske glave Ministarstvo financija – ostali izdaci države.

Na temelju financijskog plana proračunske glave Ministarstvo financija – ostali izdaci države planiraju se i izvršavaju rashodi i izdaci za aktivnosti i programe koji u pravilu nisu u djelokrugu drugih proračunskih korisnika, kao što su Jamstvena pričuva, Proračunska zaliha, Naknada štete uzrokovane elementarnim nepogodama, Potpore političkim strankama, Fiskalno izravnaje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije te aktivnosti u vezi sa zaduživanjem.

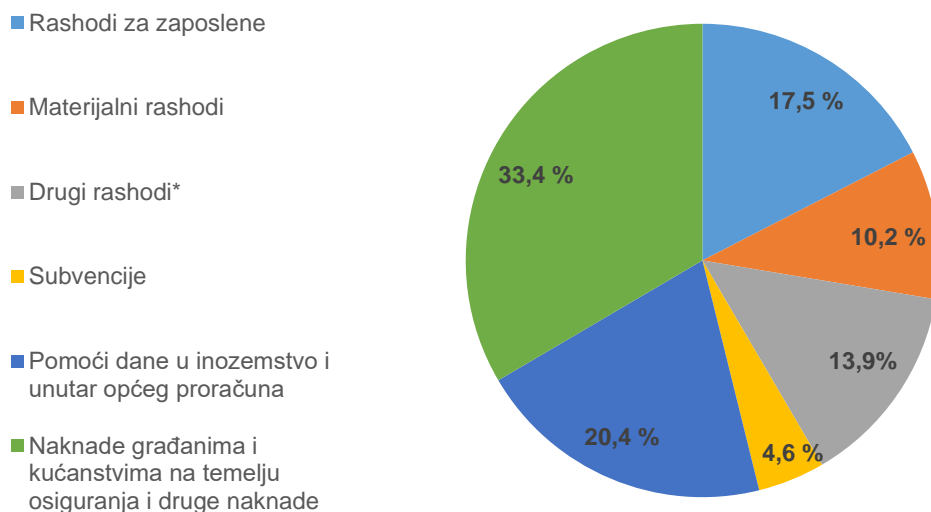
Rashodi proračunskih korisnika izvršavaju se putem njihovih zahtjeva za plaćanje te su, prema odredbama Zakona o proračunu, za zakonito i namjensko izvršavanje tih rashoda odgovorni čelnici proračunskih korisnika.

Ukupni rashodi u 2025. iskazani su u iznosu od 35.952.810.396,67 eura, što je 831.600.773,33 eura ili 2,3 % manje od planiranih. Vrijednosno značajnije smanjenje u odnosu na plan odnosi se na rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine koji su manji za 223.309.697,22 eura ili 12,5 %, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna koje su manje za 160.854.545,63 eura ili 2,1 % te materijalne rashode koji su manji za 133.929.026,74 eura ili 3,5 %.

U strukturi ukupnih rashoda najveći udio od 33,4 % čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, slijede pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna s udjelom od 20,4 % te rashodi za zaposlene s udjelom od 17,4 %. Udio pojedinih rashoda u ukupnim rashodima Državnog proračuna za 2025. prema ekonomskoj klasifikaciji prikazan je u grafikonu u nastavku.

Grafikon broj 6

Udjel rashoda u ukupnim rashodima Državnog proračuna za 2025., prema ekonomskoj klasifikaciji

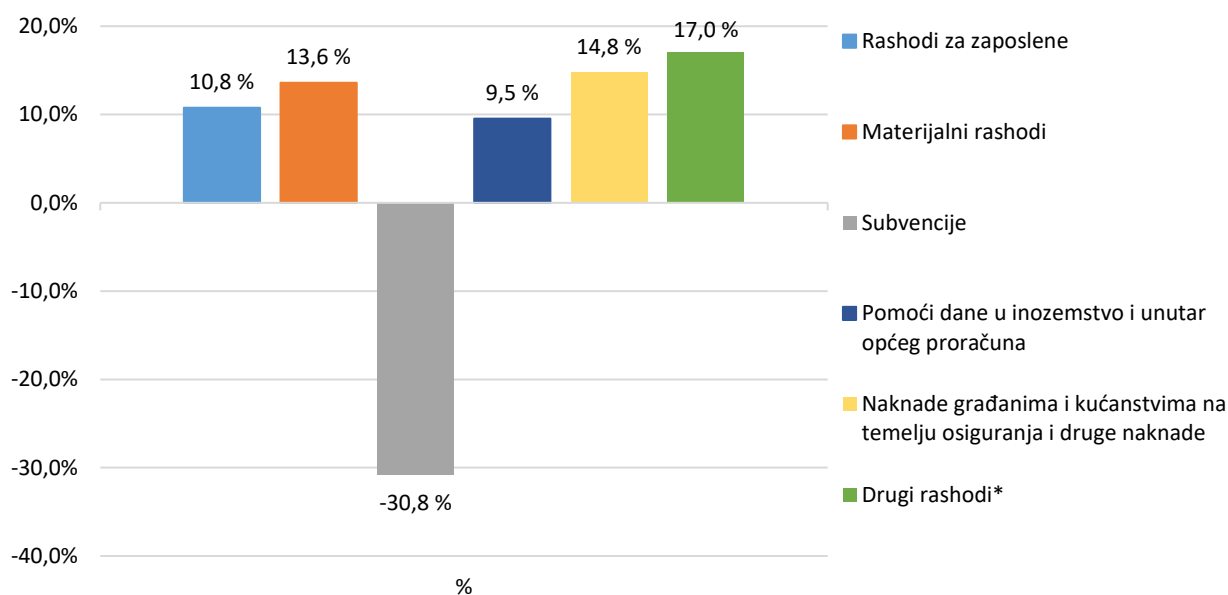

* Drugi rashodi obuhvaćaju financijske rashode, rashode za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći te rashode za nabavu nefinancijske imovine.

U grafikonu u nastavku prikazan je postotak povećanja pojedinih vrsta rashoda izvršenih u 2025. u odnosu na 2024.

Grafikon broj 7

Povećanje rashoda Državnog proračuna za 2025. u odnosu na 2024.

* Drugi rashodi obuhvaćaju financijske rashode, rashode za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći te rashode za nabavu nefinancijske imovine.

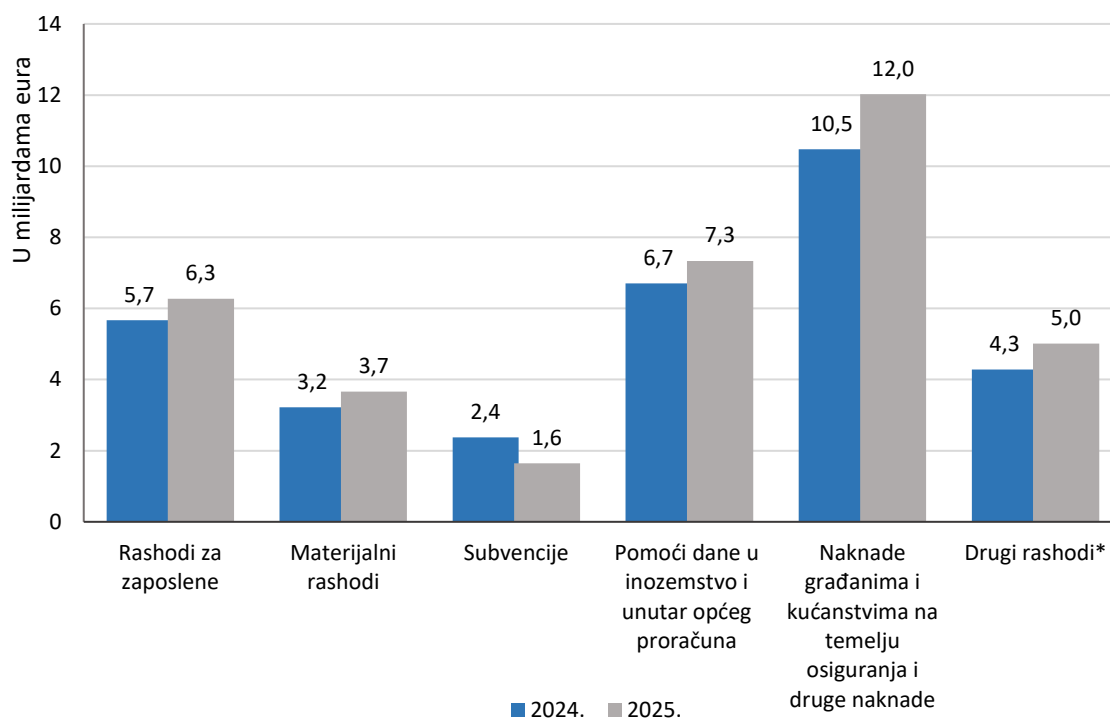
U odnosu na prethodnu godinu, najznačajnije postotno povećanje odnosi se na druge rashode koji su veći za 17,0 % ili 729.735.438,42 eura. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rashode za nabavu nefinancijske imovine koji su u odnosu na prethodnu godinu veći za 502.444.393,79 eura.

Najveće postotno smanjenje odnosi se na rashode za subvencije koji su u odnosu na prethodnu godinu manji za 30,8 % ili 732.182.791,45 eura. Najveće smanjenje odnosi se na dane subvencije unutar resora Ministarstva gospodarstva koje su u odnosu na prethodnu godinu manje za 829.135.750,88 eura. U okviru aktivnosti Podmirenje naknada za energente isplaćeno je 377.129.006,87 eura, što je u odnosu na prethodnu godinu 540.904.260,25 eura manje. Također, u 2025. zbog stabilizacije tržišta i osiguranja potrebne količine plina više nisu planirana sredstva za osiguranje dostatne zaliha plina u skladištu PSP Okoli koja su u 2024. isplaćena u iznosu od 298.478.382,66 eura.

U grafikonu u nastavku prikazani su rashodi Državnog proračuna za 2024. i 2025.

Grafikon broj 8

Rashodi Državnog proračuna za 2024. i 2025.

* Drugi rashodi obuhvaćaju financijske rashode, rashode za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći te rashode za nabavu nefinancijske imovine.

U odnosu na prethodnu godinu, ukupni rashodi u 2025. veći su za 3.232.652.554,24 eura ili 9,9 %.

Vrijednosno značajnija povećanja odnose se na naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade koje su u odnosu na prethodnu godinu veće za 1.549.672.776,34 eura ili 14,8 %, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna koje su veće za 638.442.088,17 eura ili 9,5 %, rashode za zaposlene koji su veći za 609.064.278,20 eura ili 10,8 % te materijalne rashode koji su veći za 437.920.764,56 eura ili 13,6 %.

Povećanje rashoda za zaposlene u odnosu na 2024. najvećim je dijelom rezultat pune primjene Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama te drugih propisa kojima se reguliraju plaće zaposlenika u državnoj službi i javnim službama (uključujući rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama).

Materijalni rashodi iskazani su u iznosu od 3.657.552.999,26 eura. Na povećanje u odnosu na prethodnu godinu, najvećim dijelom, utjecalo je povećanje izdvajanja za materijalne rashode lijekova i potrošnog medicinskog materijala kod zdravstvenih ustanova te povećanje rashoda za usluge koji su u odnosu na prethodnu godinu veći za 167.341.281,94 eura.

Naime, Računskim planom novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu radi veće transparentnosti i boljeg praćenja zaliha, obveza te rashoda za lijekove i potrošni medicinski materijal kod zdravstvenih ustanova otvorene su nove podskupine, odnosno odjeljak računa u Računskom planu. Od 1. siječnja 2025. zdravstvene ustanove utrošak, otpis ili donaciju lijekova i potrošnog medicinskog materijala evidentiraju u okviru nove podskupine Rashodi lijekova i potrošnog medicinskog materijala kod zdravstvenih ustanova. Navedeni rashodi u 2025. iznose 1.236.394.619,67 eura, dok su prethodne godine bili evidentirani u okviru rashoda za materijal i energiju koji su, zbog novog načina evidentiranja, manji za 1.024.063.828,76 eura.

U okviru rashoda za usluge koji su iskazani u iznosu od 1.559.676.955,18 eura vrijednosno značajniji su rashodi za ostale usluge u iznosu od 317.099.837,22 eura, rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 278.458.174,92 eura te rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 275.923.081,26 eura.

Rashodi za subvencije iskazani su u iznosu od 1.644.872.084,63 eura. Vrijednosno značajniji rashodi iskazani su u okviru Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u iznosu od 684.219.772,86 i Ministarstva gospodarstva u iznosu od 382.706.206,70 eura. Vrijednosno najznačajnije subvencije Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva ostvarene su u okviru aktivnosti Strateški plan 2023. – 2027. – Izravna plaćanja poljoprivrednim proizvođačima u iznosu od 362.151.250,22 eura financirane iz Europskog poljoprivrednog jamstvenog fonda (EPJF) te aktivnosti Strateški plan 2023. – 2027. – Ruralni razvoj u iznosu od 156.490.257,61 euro, od kojih je iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) financirano 487.988.634,46 eura.

Vrijednosno najznačajnije subvencije iskazane su u okviru Ministarstva gospodarstva, aktivnosti Podmirenje naknada za energente, a dodijeljene su na temelju Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (Narodne novine 31/23, 74/23, 107/23, 122/23, 32/24, 104/24, 132/24, 56/25 121/25, 122/25 – ispravak i 122/25) opskrbljivačima plina, električne energije i toplinarstva u iznosu od 371.060.686,92 eura.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna iskazani su u iznosu od 7.337.981.522,37 eura. Odnose se na pomoći drugom proračunu i izvanproračunskim korisnicima u iznosu od 2.363.920.569,20 eura, proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu od 2.264.926.542,38 eura, pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 1.144.185.283,16 eura, pomoći međunarodnim organizacijama te institucijama i tijelima EU u iznosu od 874.657.214,09 eura, pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije i fiskalnog izravnjanja u iznosu od 490.755.819,23 eura, prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna u iznosu od 153.168.256,06 eura te pomoći inozemnim vladama u iznosu od 46.367.838,25 eura.

Vrijednosno značajniji rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna iskazani su u okviru:

- Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih u iznosu od 2.704.234.977,95 eura
- Ministarstva financija – ostali izdaci države u iznosu od 1.116.557.312,16 eura
- Ministarstva mora, prometa i infrastrukture u iznosu od 1.122.471.788,69 eura
- Ministarstva zdravstva u iznosu od 858.712.323,73 eura.

U okviru Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih vrijednosno najznačajniji rashodi za pomoći odnose se na rashode za osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje, gdje se evidentiraju plaće za zaposlene u osnovnim i srednjim školama, u iznosu od 2.059.975.975,04 eura.

U okviru Ministarstva financija – ostali izdaci države vrijednosno značajnije pomoći odnose se na:

- doprinos Republike Hrvatske EU proračunu u iznosu od 827.918.603,30 eura
- fiskalno izravnjanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 280.445.617,00 eura.

U okviru Ministarstva mora, prometa i infrastrukture vrijednosno značajnije pomoći odnose se na:

- naknadu u cijeni goriva u ukupnom iznosu od 469.873.271,11 eura koja je dana društvima Hrvatske ceste d.o.o. u iznosu od 350.050.491,00 eura, Hrvatske autoceste d.o.o. u iznosu od 19.000.000,00 eura i HŽ Infrastruktura d.o.o. u iznosu od 100.822.780,11 eura
- financiranje i sufinanciranje građenja, modernizacije i obnove željezničke infrastrukture u iznosu od 239.328.128,99 eura
- poticanje željezničkog putničkog prijevoza u iznosu od 159.100.000,00 eura
- upravljanje, organizaciju i regulaciju željezničkog prometa u iznosu od 117.181.759,00 eura.

U okviru Ministarstva zdravstva vrijednosno značajniji rashodi za pomoći odnose se na:

- transfer proračunskih sredstava HZZO-u u iznosu od 457.665.870,00 eura
- dodatna sredstva za pokriće troškova zdravstvene zaštite u iznosu od 298.198.757,00 eura.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade iskazani su u iznosu od 12.025.686.595,10 eura, a vrijednosno značajniji odnose se na rashode za mirovine i mirovinska primanja, naknade u sustavu socijalne skrbi te naknade za dodatni roditeljski dopust, roditeljski dopust i opremu za novorođeno dijete.

U okviru HZMO-a iskazani su rashodi za naknade građanima i kućanstvima u iznosu od 9.237.719.171,78 eura. Od navedenog iznosa, iz doprinosa za mirovinsko osiguranje financirani su rashodi u iznosu od 5.712.087.528,91 euro ili 61,8 %, iz općih prihoda i primitaka državnog proračuna u iznosu od 3.525.623.694,50 eura ili 38,2 % te iz ostalih prihoda za posebne namjene u iznosu od 7.948,37 eura.

Na rashode za mirovine i mirovinska primanja odnosi se 9.202.801.217,82 eura, a vrijednosno najznačajniji odnose se na rashode za mirovine u iznosu od 8.892.598.210,39 eura. Drugi vrijednosno značajniji rashodi odnose se na godišnji dodatak korisnicima mirovine u iznosu od 217.561.812,00 eura, jednokratno primanje korisnicima mirovinskih primanja u iznosu od 62.380.956,42 eura i druga mirovinska primanja (tjelesno oštećenje, tuđa pomoć i njega) u iznosu od 24.869.225,92 eura.

Rashodi za mirovine u iznosu od 8.892.598.210,39 eura odnose se na mirovine ostvarene po općem propisu (starosne, invalidske i obiteljske) u iznosu od 7.568.973.917,93 eura te mirovine ostvarene po posebnim propisima (mirovine hrvatskih branitelja, hrvatske vojske, MUP-a, saborskih zastupnika, bivših političkih zatvorenika i druge kategorije) u iznosu od 1.323.624.292,46 eura. Rashodi za mirovine ostvarene po općem propisu financirane su iz doprinosa za mirovinsko osiguranje u iznosu od 5.711.337.528,91 euro te iz općih prihoda i primitaka državnog proračuna u iznosu od 1.857.636.389,02 eura. Rashodi za mirovine ostvarene po posebnim propisima u cijelosti su financirane iz općih prihoda i primitaka državnog proračuna.

Vrijednosno značajnije mirovine odnose se na starosne mirovine u iznosu od 5.770.337.091,80 eura, obiteljske mirovine u iznosu od 1.170.193.952,78 eura, mirovine hrvatskih branitelja u iznosu od 1.085.661.682,55 eura te invalidske mirovine u iznosu od 628.442.873,35 eura.

U okviru Hrvatskog zavoda za socijalni rad iskazane su naknade u sustavu socijalne skrbi u iznosu od 1.300.043.646,23 eura. Vrijednosno najznačajnije su naknade za inkluzivni dodatak u iznosu od 999.788.891,47 eura, koje su u odnosu na prethodnu godinu, zbog povećanog broja korisnika, veće za 417.124.586,19 eura ili 71,6 %.

U okviru Ministarstva demografije i useljništva rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade iskazani su u iznosu od 704.407.299,51 euro.

Vrijednosno značajniji su rashodi za naknade za dodatni roditeljni dopust, roditeljski dopust i opremu za novorođeno dijete u ukupnom iznosu od 507.414.599,28 eura te doplatak za djecu u iznosu od 196.026.702,75 eura. Povećanje naknada za dodatni roditeljni dopust, roditeljski dopust i opremu za novorođeno dijete u odnosu na prethodnu godinu, kada su iznosile 350.418.723,22 eura, rezultat je Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama (Narodne novine 34/25), kojim se od 1. ožujka 2025. povećavaju naknade za roditeljske potpore, udvostručuje jednokratna novčana potpora za novorođeno dijete te se produžuje očinski dopust. Također, navedene naknade su do svibnja 2024. isplaćivane u okviru Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade, a nakon toga u okviru Ministarstva demografije i useljništva, koje je preuzelo poslove iz djelokruga navedenog Središnjeg ureda, a koji se odnose na područje demografije, dok se dječji doplatak u 2024. isplaćivao u okviru HZMO-a.

Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći iskazani su u iznosu od 1.710.343.275,85 eura, a vrijednosno značajniji ostvareni su u okviru Ministarstva gospodarstva, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Ministarstva financija te Ministarstva kulture i medija.

U okviru Ministarstva gospodarstva vrijednosno značajniji rashodi odnose se na provedbu kapitalnog projekta Energetska tranzicija za održivo gospodarstvo – NPOO u iznosu od 263.880.509,61 euro, koji su ostvareni na temelju ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava potpisanih s korisnicima Plinacro d.o.o., LNG Hrvatska d.o.o., HOPS d.d. i HEP-ODS d.o.o., za projekte jačanja plinske i LNG infrastrukture i modernizacije elektroenergetske mreže te više manjih i srednjih poduzetnika za projekte ulaganja u energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije, financiranih iz bespovratnih sredstava i zajma Mehanizma za oporavak i otpornost.

U okviru Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći ostvareni su u iznosu od 204.880.836,54 eura, od čega su vrijednosno značajniji iskazani u okviru aktivnosti ZPP – Mjere ruralnog razvoja u iznosu od 76.144.653,35 eura (od čega je iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) financirano 64.731.256,13 eura), ZPP – Instrument Europske unije za oporavak u iznosu od 48.387.879,32 eura (od čega je iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) financirano 48.387.879,32 eura) te aktivnosti Program za ribarstvo i akvakulturu u iznosu od 35.651.908,05 eura (od čega je iz Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPR) financirano 21.022.088,05 eura).

U okviru Ministarstva financija vrijednosno najznačajniji rashodi za kapitalne pomoći iskazani su u okviru aktivnosti Jamstvena pričuva u iznosu od 79.407.131,67 eura, a odnose se na plaćanja po izdanim i protestiranim jamstvima danim društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d. te tekuće donacije u novcu na temelju Međunarodnog sporazuma Svete Stolice i Republike Hrvatske u iznosu od 58.962.816,00 eura.

U okviru Ministarstva kulture i medija vrijednosno najznačajniji rashodi iskazani su u okviru aktivnosti Programi djelatnosti zaštite, očuvanja i održivog upravljanja kulturnom baštinom u iznosu od 88.890.321,20 eura te za realizaciju ugovora između Hrvatske radiotelevizije i Vlade RH u iznosu od 42.132.590,03 eura.

U okviru rashoda za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći planirani su izvanredni rashodi u iznosu od 4.008.053,00 eura, koji se najvećim dijelom odnose na rashode koji se financiraju iz sredstava proračunske zalihe. Izvanredni rashodi nisu iskazani jer se izvršenje rashoda financiranih iz proračunske zalihe iskazuje u okviru onih skupina rashoda kojima pripadaju prema ekonomskoj klasifikaciji.

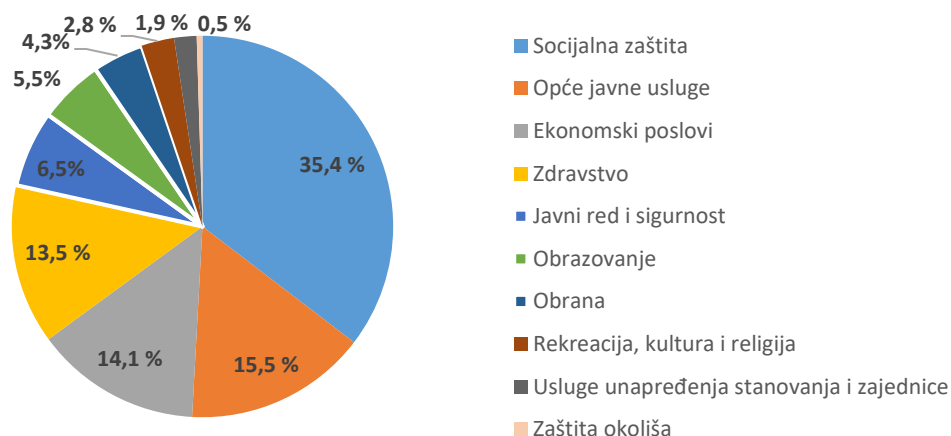
Iz proračunske zalihe u 2025. financirani su rashodi u iznosu od 350.000,00 eura, o čemu je sastavljen Izvještaj o korištenju proračunske zalihe u 2025., a rashodi su opisani u okviru naslova Proračunska zaliha.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine iskazani u iznosu od 2.100.545.368,50 eura, u odnosu na 2024., veći su za 502.444.393,79 eura ili 31,4 %. Vrijednosno značajniji rashodi za nabavu nefinancijske imovine odnose se na rashode za postrojenja i opremu u iznosu od 989.231.668,93 eura, građevinske objekte u iznosu od 426.256.095,48 eura i dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu od 370.613.986,50 eura. U okviru rashoda za postrojenja i opremu, vrijednosno značajniji su rashodi za vojnu opremu u iznosu od 654.667.643,93 eura te medicinsku i laboratorijsku opremu u iznosu od 156.974.816,57 eura.

U grafikonu u nastavku daju se podaci o rashodima Državnog proračuna za 2025. prema funkcijskoj klasifikaciji.

Grafikon broj 9

Udjel rashoda u ukupnim rashodima Državnog proračuna za 2025., prema funkcijskoj klasifikaciji

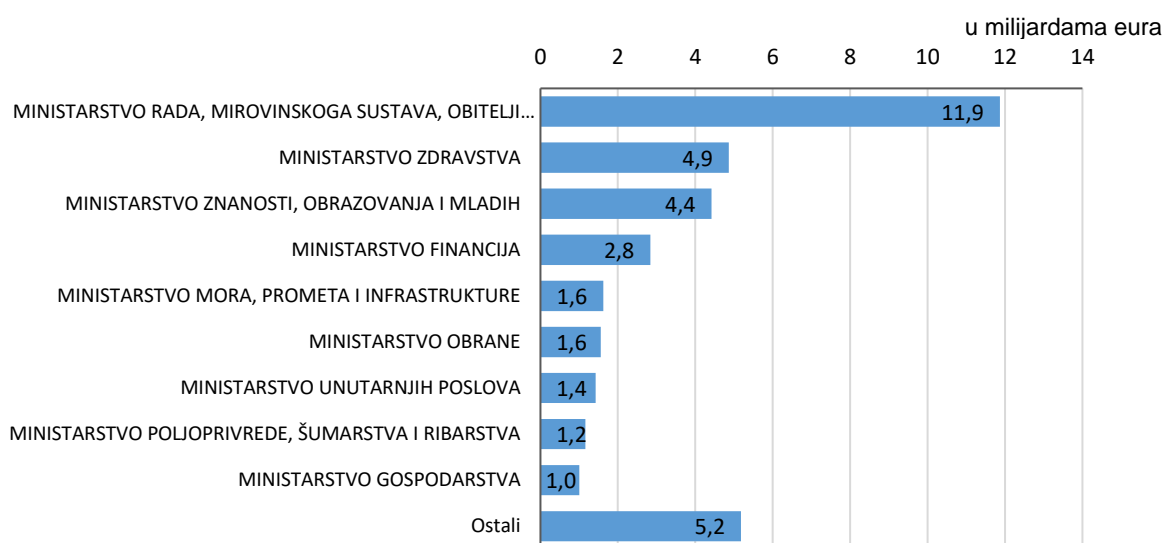

U 2025. najveći udio rashoda državnog proračuna prema funkcijskoj klasifikaciji odnosi se na rashode za socijalnu zaštitu na koje se odnosi 35,4 %, nakon čega slijede rashodi za opće javne usluge s 15,5 % te rashodi za ekonomske poslove na koje se odnosi 14,1 %.

U grafikonu u nastavku daju se podaci o rashodima Državnog proračuna za 2025. prema organizacijskoj klasifikaciji.

Grafikon broj 10

Rashodi Državnog proračuna za 2025., prema organizacijskoj klasifikaciji

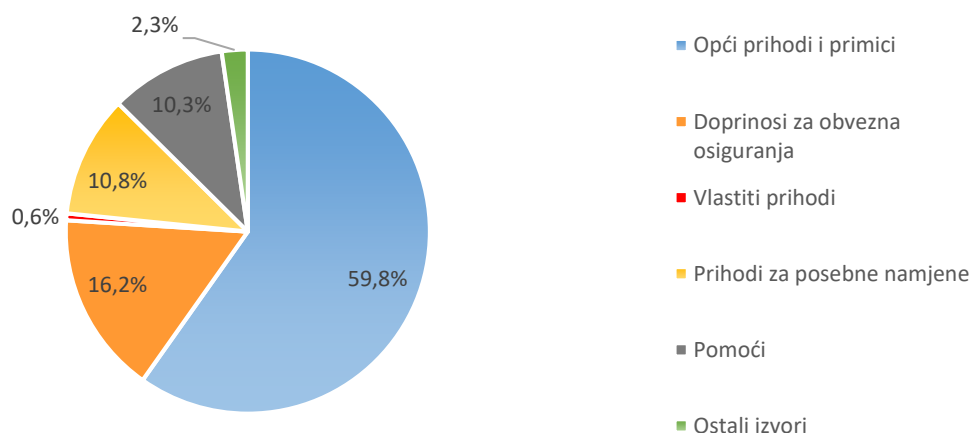

Prema organizacijskoj klasifikaciji vrijednosno najznačajniji rashodi ostvareni su u iznosu od 11.866.718.064,47 eura u okviru razdjela Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. Slijede ih rashodi ostvareni u okviru razdjela Ministarstva zdravstva u iznosu od 4.867.362.715,99 eura te razdjela Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih u iznosu od 4.419.965.772,49 eura.

U grafikonu u nastavku daju se podaci o rashodima Državnog proračuna za 2025. po izvorima financiranja.

Grafikon broj 11

Udjel rashoda u ukupnim rashodima Državnog proračuna za 2025., po izvorima financiranja

*Ostali izvori rashodi obuhvaćaju donacije, prihode od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja te namjenske primitke

U 2025. iz izvora Opći prihodi i primici financirano je 59,8 % ili 21.500.772.053,90 eura, a slijede rashodi financirani iz izvora financiranja Doprinosi, koji su iskazani u iznosu od 5.820.717.335,63 eura ili 16,2 % ukupno iskazanih rashoda.

U odnosu na isto razdoblje prethodne godine, rashodi financirani iz izvora financiranja Opći prihodi i primici povećani su za 1.031.673.235,53 eura. Na povećanje su najvećim dijelom utjecala povećana izdvajanja za inkluzivni dodatak, rashodi za zaposlene, uključujući rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama te rashode za mirovine.

Rashodi financirani iz izvora Prihodi za posebne namjene iskazani su u iznosu od 3.887.161.044,48 eura te u ukupnim rashodima sudjeluju s 10,8 %.

U 2025. iz izvora Pomoći financirano je 10,3 % ili 3.698.641.146,69 eura, od čega su vrijednosno značajniji rashodi financirani iz izvora Mehanizam za oporavak i otpornost – bespovratna sredstva u iznosu od 1.386.266.649,49 eura, izvora Ostale pomoći u iznosu od 459.691.219,57 eura te iz izvora Europski fond za regionalni razvoj u iznosu od 409.494.587,64 eura.

Izvor financiranja Namjenski primici iskazan je u iznosu od 755.638.623,30 eura te je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine veći za 129.340.314,99 eura, što je najvećim dijelom rezultat evidentiranih rashoda financiranih iz sredstava zajma u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (dalje u tekstu: NPOO).

Račun financiranja

U tablici u nastavku daju se podaci iz Računa financiranja za 2025.

Tablica broj 5

Račun financiranja za 2025.

u eurima

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno/ Izvršeno	% ostvarenja / izvršenja
1	2	3	4	
1.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	9.302.368.310,00	9.605.027.794,37	103,3
1.1.	<i>Primljeni povrati glavnica danih zajmova</i>	312.703.065,00	371.256.371,26	118,7
1.2.	<i>Primici od izdanih financijskih instrumenata – vrijednosnih papira</i>	8.100.000.000,00	8.062.608.016,29	99,5
1.3.	<i>Primici od prodaje financijskih instrumenata – dionica i udjela u glavnici</i>	7.000.000,00	1.021.139,05	14,6
1.4.	<i>Primici od zaduživanja</i>	882.665.245,00	1.170.142.267,77	132,6
2.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	6.617.007.242,00	6.629.725.950,05	100,2
2.1.	<i>Izdaci za dane zajmove i jamčevne pologe</i>	163.106.334,00	166.551.694,41	102,1
2.2.	<i>Izdaci za ulaganja u financijske instrumente – vrijednosne papire</i>	10.000.000,00	10.121.510,06	101,2
2.3.	<i>Izdaci za ulaganja u financijske instrumente – dionice i udjele u glavnici</i>	188.784.497,00	180.306.127,16	95,5
2.4.	<i>Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova</i>	1.445.165.518,00	1.462.795.726,21	101,2
2.5.	<i>Izdaci za otplatu glavnice za izdane financijske instrumente</i>	4.809.950.893,00	4.809.950.892,21	100,0

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno/ Izvršeno	% ostvarenja / izvršenja
	1	2	3	4
3.	Promjena u stanju prenesenih sredstava	1.115.733.124,00	398.111.049,39	35,7
4.	Neto financiranje (1 - 2 + 3)	3.801.094.192,00	3.373.412.893,71	88,7

Primici od financijske imovine i zaduživanja iskazani su u iznosu od 9.605.027.794,37 eura, a izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 6.629.725.950,05 eura te višak primitaka iznosi 2.975.301.844,32 eura. Primici od financijske imovine i zaduživanja, kao i izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova, veći su od planiranih, dok je neto financiranje iskazano u manjem iznosu od planiranog.

Primljeni povrati glavnica danih zajmova iskazani u iznosu od 371.256.371,26 eura (u 2024. 684.149.382,79 eura) odnose se na:

- primitke (povrate) glavnice zajmova danih kreditnim i ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru u iznosu od 116.527.777,77 eura
- primitke (povrate) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora u iznosu od 105.491.468,34 eura
- primitke (povrate) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu od 62.898.065,72 eura
- primitke (povrate) glavnice zajmova danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u iznosu od 47.345.110,69 eura
- povrate zajmova danih drugim razinama vlasti u iznosu od 38.993.948,74 eura.

Primici (povrati) glavnica zajmova danih kreditnim i ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru u iznosu od 116.527.777,77 eura odnose se na otplate zajmova danih HBOR-u prijašnjih godina.

Primici (povrati) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora u iznosu od 105.491.468,34 eura najvećim se dijelom odnose na povrate glavnica malih i mikro zajmova i drugih financijskih instrumenata iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija te Programa za ruralni razvoj koje provodi Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO).

Primici od izdanih financijskih instrumenata – vrijednosnih papira iskazani u iznosu od 8.062.608.016,29 eura odnose se na primitke od obveznica u iznosu od 6.000.000.000,01 euro te neto primitke od trezorskih zapisa u iznosu od 2.062.608.016,28 eura.

U skladu s modificiranim novčanim načelom na temelju kojeg se planira i izvršava državni proračun, kod kojeg se kratkoročni primici i izdaci planiraju i iskazuju u neto iznosu prema istovrsnim kategorijama, ukupni primici od izdanih trezorskih zapisa ostvareni su u iznosu od 8.824.800.564,30 eura, dok su iskupom trezorskih zapisa izvršeni izdaci u iznosu od 6.762.192.548,02 eura te su u Računu financiranja iskazani neto primici u iznosu od 2.062.608.016,28 eura.

Primici od obveznica odnose se na primitke od tuzemnih obveznica u iznosu od 4.000.000.000,01 euro te inozemnih obveznica u iznosu od 2.000.000.000,00 eura.

U 2025. su u ukupnim primicima ostvarenim od izdanih vrijednosnih papira, pored institucionalnih ulagatelja, ponovno sudjelovali i ulagatelji fizičke osobe, i to za trezorske zapise u iznosu od oko 6,9 milijardi eura te za tuzemne obveznice u iznosu od oko 590 milijuna eura.

Primici od prodaje financijskih instrumenata – dionica i udjela u glavnici iskazani su u iznosu od 1.021.139,05 eura. Vrijednosno značajniji se odnose na primitke od prodaje dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava izvan javnog sektora u iznosu od 966.865,16 eura ostvarene prodajom dionica u vlasništvu Republike Hrvatske i HZMO-a.

Sredstva od prodaje dionica uplatio je u državni proračun CERP koji je u svojstvu zakonskog zastupnika na temelju Zakona o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18), koji je bio na snazi do listopada 2025., upravljao dionicama i udjelima čiji su imatelji ili ovlaštenici bili Republika Hrvatska i HZMO, dok od listopada 2025., prema odredbama Zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 102/25), upravlja dionicama i poslovnim udjelima čiji je imatelj Republika Hrvatska.

Do značajnog smanjenja ostvarenih primitaka u odnosu na prethodnu godinu došlo je zbog toga što su u 2024. prodane dionice društva Hrvatski telekom d.d., Zagreb u iznosu od 14.947.451,30 eura.

Primici od zaduživanja iskazani su u iznosu od 1.170.142.267,77 eura. Odnose se na primljene kredite i zajmove od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada u iznosu od 1.163.160.209,52 eura i na neto primitke u iznosu od 6.982.058,25 eura, ostvarene na temelju Sporazuma o upravljanju privremenim računom, koji su zaključili Ministarstvo financija, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Središnji registar osiguranika (REGOS).

U okviru primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada iskazani su primici ostvareni iz kredita i zajmova od institucija i tijela EU u iznosu od 1.115.411.766,81 euro i zajmova od međunarodnih organizacija u iznosu od 47.748.442,71 euro. Primici od kredita i zajmova od institucija i tijela EU u iznosu od 1.115.411.766,81 euro odnose se na primitke od dugoročnog zajma EK-a odobrenog u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost (dalje u tekstu: zajam NPOO) u iznosu od 864.563.291,00 euro, primitke od zajma EIB FINo. 95797 za projekt Revitalizacija željezničkog sustava Republike Hrvatske u iznosu od 134.215.570,17 eura te na primitke od kredita i zajmova od institucija i tijela EU – dugoročne u iznosu od 116.632.905,64 eura.

Financijski instrumenti, koji se odnose na sredstva iz strukturnih i investicijskih EU fondova koja se ostvaruju u obliku zajmova i kredita, jamstava na kredite i ulaganja u vlasnički kapital poduzetnika, a ne kao klasična bespovratna sredstva, od 2020. se evidentiraju u okviru primitaka od zaduživanja, a od 2025. evidentiraju se također u okviru primitaka od zaduživanja, na posebnom analitičkom računu Primljeni krediti i zajmovi od institucija i tijela EU – dugoročni. U 2025. evidentirani su u iznosu od 116.632.905,64 eura.

Primici od zajmova od međunarodnih organizacija u iznosu od 47.748.442,71 euro u cijelosti se odnose na IBRD zajmove.

Prema odredbama članka 104. Zakona o proračunu, zaduživanje se provodi u svrhu financiranja manjka središnjeg proračuna, financiranja investicijskih projekata i posebnih programa prema odobrenju Hrvatskog sabora, isplate tekućih otplata duga središnjeg proračuna, podmirenja dospjelih plaćanja u vezi s državnim jamstvima, upravljanja likvidnošću proračuna te pokrivanja potreba Hrvatske narodne banke za međunarodnom pričuvom. Godišnjim zakonima o izvršavanju državnog proračuna propisuje se ograničenje, odnosno visina zaduživanja za pojedinu proračunsku godinu.

Primici od zaduživanja (koji uključuju primitke od izdanih financijskih instrumenata – vrijednosnih papira u iznosu od 8.062.608.016,28 eura i primitke od zaduživanja, putem kredita i zajmova, u iznosu od 1.170.142.267,77 eura) iskazani su u ukupnom iznosu od 9.232.750.284,06 eura. U navedeni iznos su, osim iznosa utvrđenog Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu, uključeni i primici u iznosu od 116.632.905,64 eura, ostvareni iz EU fondova kroz financijske instrumente, koji se ne uključuju u ograničenje za zaduživanje.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova iskazani su u iznosu od 6.629.725.950,05 eura.

U okviru izdataka za dane zajmove i jamčevne pologe iskazanih u iznosu od 166.551.694,41 euro, vrijednosno su značajniji izdaci za dane zajmove trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora u iznosu od 138.977.074,78 eura i za dane zajmove drugim razinama vlasti u iznosu od 19.770.524,54 eura.

U okviru izdataka za dane zajmove trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora uglavnom su iskazani zajmovi koje daje i isplaćuje HAMAG-BICRO u okviru svoje redovne djelatnosti. Međutim, u 2025. je, osim navedenih, iskazan i izdatak u iznosu od 82.500.000,00 eura, koji predstavlja financijski instrument Krediti za energetske učinkovitost poduzetnika, financiran iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), izvršen s pozicija Ministarstva gospodarstva kao posredničkog tijela razine 1, koje će posredstvom Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije kao upravljačkog tijela za program Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027., provedbu navedenog instrumenta povjeriti Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (HBOR).

Zajmovi drugim razinama vlasti u iznosu od 19.770.524,54 eura odnose se na zajmove dodijeljene na temelju Odluke o dodjeli beskamatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2025. zbog nemogućnosti podmirenja dospjelih obveza po pravomoćnim sudskim i upravnim odlukama ili nagodbama (Narodne novine 25/25).

Izdaci za ulaganja u financijske instrumente – vrijednosne papire u iznosu od 10.121.510,06 eura, najvećim se dijelom u iznosu od 10.000.000,00 eura odnose na ulaganja u tuzemne obveznice. Naime, Ministarstvo financija je otkupilo 10.000.000,00 eura vlastitih obveznica (obveznice Republike Hrvatske s dospijećem 2027.) u cilju ustupanja navedenih obveznica po Odluci o ustupanju obveznica Republike Hrvatske (Narodne novine 95/25), koju je Vlada RH donijela u lipnju 2025. Navedenom Odlukom propisano je da se obveznice Republike Hrvatske ustupaju hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata, članovima uže i šire obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i članovima uže i šire obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koji imaju pravo na ustup dijela dionica čiji je imatelj Republika Hrvatska. Za provedbu navedene Odluke zadužen je CERP, stoga su otkupljene obveznice prenesene CERP-u na daljnje postupanje, odnosno ustupanje krajnjim korisnicima.

Izdaci za ulaganja u financijske instrumente – dionice i udjele u glavnici iskazani su u iznosu od 180.306.127,16 eura. Od toga su u okviru proračunske glave Ostali izdaci države izvršeni u iznosu od 105.121.226,86 eura, a vrijednosno značajniji su izvršeni u okviru aktivnosti Udjeli u kapitalu međunarodnih financijskih institucija u iznosu od 92.308.006,86 eura. Navedeni izdaci su izvršeni u cilju podmirenja obveza Republike Hrvatske po osnovi uplate članskog kapitala u međunarodnim financijskim institucijama te uplate doprinosa rezervama, fondovima i kvotama u međunarodnim financijskim institucijama.

U 2025. su izvršene uplate Europskoj banci za obnovu i razvoj (EBRD), Međunarodnoj financijskoj korporaciji (IFC), Razvojnoj banci Vijeća Europe (CEB), Međunarodnom udruženju za razvoj (IDA), Azijskoj infrastrukturnoj investicijskoj banci (AIIB) te Inter-američkoj investicijskoj korporaciji (IIC), dok je vrijednosno najznačajnija uplata vezana za članstvo Republike Hrvatske u Europskom stabilizacijskom mehanizmu (ESM) u iznosu od 84.458.000,00 eura.

Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova iskazani su u iznosu od 1.462.795.726,21 euro. Odnose se na izdatke za otplate glavnica primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora u iznosu od 681.802.459,80 eura, otplate glavnica primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada u iznosu od 676.816.476,88 eura i na otplate glavnica primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru u iznosu od 104.176.789,53 eura.

Izdaci za otplate glavnica primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora i u javnom sektoru u ukupnom iznosu od 785.979.249,33 eura odnose se najvećim dijelom na otplate redovnih dugoročnih kredita i zajmova tuzemnih kreditnih institucija, kod kojih se Ministarstvo financija u ime Republike Hrvatske zadužuje u svrhu financiranja propisanu Zakonom o proračunu. Osim izdataka po navedenim kreditima, iskazani su i izdaci po kreditima i zajmovima sveučilišta, lučkih uprava i općih bolnica, kao i izdaci po kreditima koje je u ime Republike Hrvatske preuzelo Ministarstvo financija za društva HŽ Infrastruktura d.o.o., HŽ Putnički prijevoz d.o.o., HŽ Cargo d.o.o. te Hrvatske vode.

Navedeni krediti društava iz HŽ grupacije dio su preuzetog duga na temelju više nagodbi i odluka Vlade RH, dok je kredit korisnika Hrvatske vode preuzet u svrhu financiranja Nacionalnog projekta navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u Republici Hrvatskoj.

Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada izvršeni u iznosu od 676.816.476,88 eura najvećim se dijelom odnose na otplate zajmova IBRD, CEB, EIB i SURE. U okviru povrata ovih zajmova iskazani su, između ostalog, i zajmovi lučkih uprava kod IBRD-a i EIB-a. Vrijednosno značajniji izdaci se odnose na otplatu glavnice SURE zajma primljenog od EK-a (Privremena potpora radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19) u iznosu od 340.000.000,00 eura te otplatu glavnice zajma IBRD 78460-HR IFL FS DPL Zajam za razvojnu politiku u fiskalnom, socijalnom i financijskom sektoru u iznosu od 200.000.000,00 eura.

Izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire iskazani u iznosu od 4.809.950.892,21 euro odnose se na otplatu dospjelih obveznica u zemlji u iznosu od 3.309.950.892,21 euro i otplatu dospjelih obveznica u inozemstvu u iznosu od 1.500.000.000,00 eura.

Odredbom članka 47., stavka 2. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu, propisano je da tekuće otplate glavnice državnog duga iskazane u Računu financiranja Proračuna za 2025. u iznosu od 6.296.762.885,00 eura te pripadajuće kamate imaju u izvršavanju Proračuna prednost pred svim drugim rashodima i izdacima.

Tekuće otplate glavnice, koje se odnose na izdatke za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire i glavnice primljenih kredita i zajmova, iskazane su u Računu financiranja u ukupnom iznosu od 6.272.746.618,42 eura.

Prema podacima iz Izvještaja o zaduživanju na domaćem i stranom tržištu novca i kapitala za 2025., dug državnog proračuna koji se odnosi na obveze za vrijednosne papire, kredite i zajmove koje je ugovorilo ili preuzelo Ministarstvo financija koncem 2025. iznosio je 45.117.551.422,87 eura. Od toga se na dugoročne obveze duga odnosi 39.753.608.457,12 eura, a na kratkoročne 5.363.942.965,75 eura.

Dugoročne obveze odnose se na obveze za obveznice u iznosu od 33.921.557.681,54 eura te na dugoročne kredite i zajmove u iznosu od 5.832.050.775,58 eura. Kratkoročne obveze se najvećim dijelom, u iznosu od 5.294.476.207,13 eura, odnose na obveze za trezorske zapise.

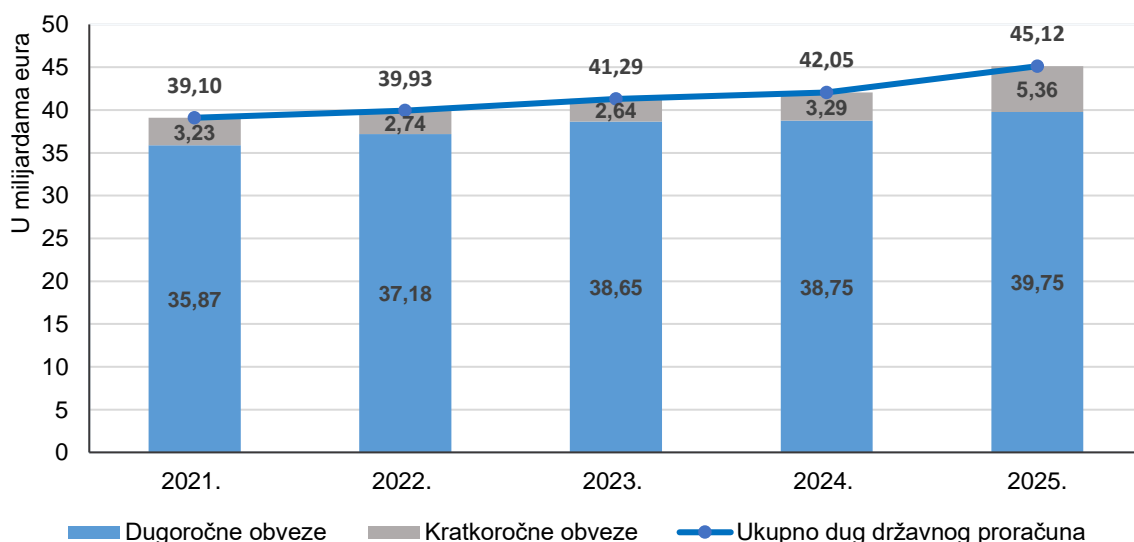
U strukturi duga Državnog proračuna koncem 2025. koji je izravno ugovorilo ili preuzelo Ministarstvo financija, dugoročne obveze su imale udjel od 88,1 %, dok su kratkoročne obveze imale udjel od 11,9 %. Nastavno na trend kratkoročnog zaduživanja, udio dugoročnih obveza u državnom dugu se smanjuje, a kratkoročnih povećava.

Do trenda rasta udjela kratkoročnih obveza u državnom dugu najvećim je dijelom došlo jer se Republika Hrvatska putem Ministarstva financija zadužuje na domaćem tržištu novca i kapitala putem trezorskih zapisa, svake godine u većem iznosu nego prethodne. Zbog mobiliziranja sredstava građana putem trezorskih zapisa, koje se pokazalo vrlo uspješnim, Republika Hrvatska se u 2025., kao ni u 2024., nije dodatno zaduživala klasičnim načinom zaduživanja putem dugoročnih kredita na domaćem tržištu novca i kapitala, a u 2025. se zbog potrebe za likvidnošću dodatno zadužila putem kratkoročnih kredita i zajmova. Povećanje dugoročnih obveza odnosi se na povećanje obveza za izdane obveznice i dugoročne zajmove kod međunarodnih financijskih institucija i organizacija, koje se odnosi na povlačenje sredstava već postojećih međunarodnih zajmova, jer u 2025. nisu ugovarani novi.

U grafikonu u nastavku prikazana je struktura i kretanje duga državnog proračuna od 2021. do 2025. koji je ugovorilo ili preuzelo Ministarstvo financija.

Grafikon broj 12

Dug državnog proračuna od 2021. do 2025.

Dug državnog proračuna iskazan koncem 2025. u iznosu od 45.117.551.422,87 eura veći je za 3.069.547.359,37 eura ili 7,3 % u odnosu na 2024.

Povećanju duga državnog proračuna koncem 2025. u odnosu na 2024. najviše je pridonijelo zaduživanje zbog pokrića povećanog deficita (ostvarenja manjih prihoda u odnosu na rashode državnog proračuna) te financiranja izdataka. Prema ročnosti dospjeća navedenog duga, najkasnije na naplatu dospjeva zajam EK-a odobren u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost (zajam NPOO) u veljači 2056.

Zajedno s ukupnim jamstvima kao potencijalnim obvezama koje bi se mogle plaćati na teret državnog proračuna, a koje su koncem 2025. iskazane u iznosu od 5.489.952.036,13 eura, sveukupni dug iznosi 50.607.503.459,00 eura.

Državna jamstva

Postupci i uvjeti davanja državnih jamstava u 2025. uređeni su Zakonom o proračunu, Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu, Zakonom o državnim potporama (Narodne novine 47/14 i 69/17), Obavijesti Komisije o primjeni članka 87. i 88. Ugovora o Europskoj zajednici u području državnih potpora u obliku jamstava (i Ispravak Obavijesti), Uredbom o postupku odobrenja državnih jamstava, nadzoru nad namjenskim korištenjem sredstava i drugim pitanjima vezanim za državna jamstva (Narodne novine 13/24) te Smjernicama o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama.

Prema odredbama članka 111. Zakona o proračunu, odluku o davanju državnih jamstava donosi Vlada RH, osim državnih jamstava koja su u nadležnosti Hrvatskog sabora, a zakonom o izvršavanju državnog proračuna mogu se ovlastiti druga tijela za izdavanje državnih jamstava u ime i za račun Republike Hrvatske.

Odredbama članka 56. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu, propisano je da HBOR i HAMAG-BICRO u okviru provedbe mjera državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u pandemiji COVID-19 i u okviru drugih mjera podrške gospodarstvu, u ime i za račun Republike Hrvatske izdaju jamstva, u skladu s odlukama Vlade RH kojima se usvajaju programi izdavanja jamstava. Nadalje, odredbama članka 57. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu, propisano je da HBOR izdaje jamstva u ime i za račun Republike Hrvatske u okviru provedbe NPOO-a 2021. – 2026. bez suglasnosti Vlade odnosno nadležnog ministra ili ministra financija. Prema Zakonu o proračunu, u nadležnosti Hrvatskog sabora je potvrđivanje ugovora o jamstvu kojima Republika Hrvatska jamči međunarodnim financijskim institucijama povrat sredstava zajmova koji se odobravaju subjektima za financiranje određenih projekata.

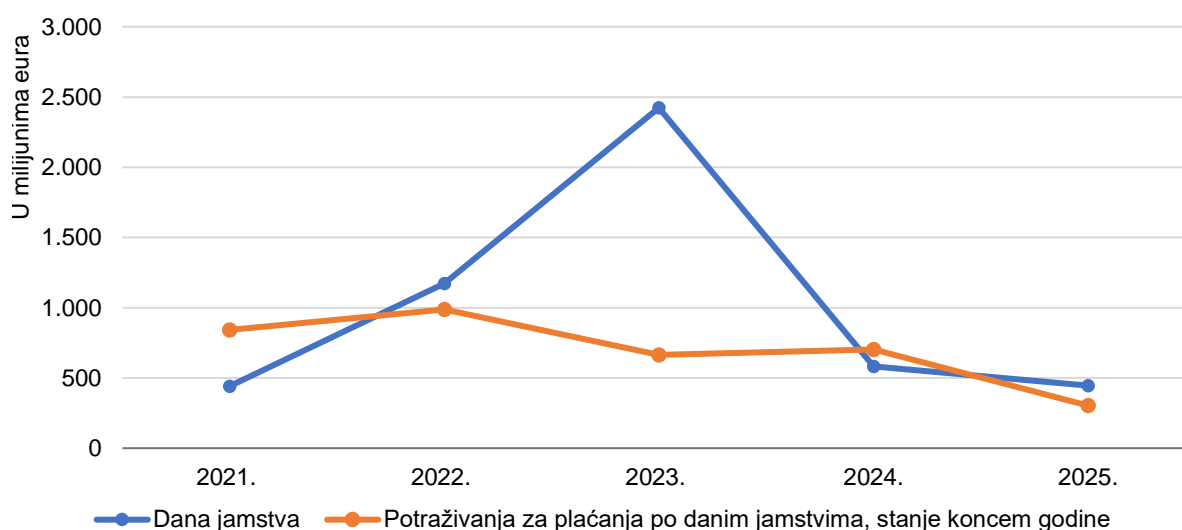
Prema odredbama članka 54. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu, Vlada RH u ime Republike Hrvatske može davati financijska i činidbena jamstva na prijedlog nadležnog ministarstva, a godišnja vrijednost novih jamstava za 2025. iznosi 435.000.000,00 eura.

Propisano je da se od navedenog iznosa 260.000.000,00 eura odnosi na izvanproračunske korisnike državnog proračuna, iz čega proizlazi da se drugim tražiteljima jamstava mogu dati jamstva u iznosu od 175.000.000,00 eura. Također je propisano da u iznos novih jamstava ne ulazi vrijednost jamstava danih za refinanciranje i reprogramiranje obveza iz prošlih godina za koje je bilo dano jamstvo.

U grafikonu u nastavku prikazano je kretanje izdanih državnih jamstava te potraživanja za isplaćena jamstva i obračunane zatezne kamate od 2021. do 2025.

Grafikon broj 13

Dana državna jamstva i potraživanja za isplaćena jamstva i obračunane zatezne kamate od 2021. do 2025.

Prema Izveštaju o danim državnim jamstvima i izdacima po državnim jamstvima u 2025. godini (dalje u tekstu: Izveštaj o danim državnim jamstvima za 2025.), u 2025. dana su četiri jamstva u ukupnom iznosu od 444.777.830,86 eura, na temelju odluka Vlade RH.

Izvanproračunskim korisnicima dana su jamstva u ukupnom iznosu od 440.000.000,00 eura, a odnose se na društva Hrvatske ceste d.o.o. u iznosu od 410.000.000,00 eura (za financiranje projekata i plana poslovanja društva u 2025. u iznosu od 213.000.000,00 eura te za refinanciranje Ugovora o dugoročnom klupskom kreditu od 26. svibnja 2021. i Ugovora o klupskom kreditu od 24. travnja 2023. u iznosu od 197.000.000,00 eura) te HŽ Infrastruktura d.o.o. u iznosu od 30.000.000,00 eura (za financiranje projekata iz EU programa, kao i drugih projekata i obveza u cilju održavanja dinamike ispunjenja financijskih obveza, a vezano za dinamiku priljeva sredstava iz drugih izvora financiranja). Navedena jamstva dana izvanproračunskim korisnicima odnose se na nova jamstva u iznosu od 243.000.000,00 eura te jamstva za refinanciranje obveza izvanproračunskih korisnika u iznosu od 197.000.000,00 eura.

U 2025. dano je jedno činidbeno jamstvo u iznosu od 4.777.830,86 eura društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d. za osiguranje garantnih radova za otklanjanje nedostataka u garantnom roku u skladu s odredbama Ugovora o gradnji broda odobrenog za izvozni posao dovršetka gradnje broda Nov. 527 iz rujna 2024. i dodatku Ugovoru iz studenoga 2024.

Osim navedenih, u 2025. odobrena su dva zajma međunarodnih financijskih institucija za koje jamči Republika Hrvatska (obveze nisu protestirane i nisu preuzete zakonima, nego je riječ o potencijalnim obvezama za Republiku Hrvatsku, koje se evidentiraju izvanbilančno).

Odnose se na zajam Razvojne banke Vijeća Europe u iznosu od 250.000.000,00 eura za projekt Financiranje mikro, makro i srednjih poduzeća, urbani, ruralni i regionalni razvoj, projekte socijalne i priuštive stanogradnje u Republici Hrvatskoj te na zajam Europske investicijske banke u iznosu od 150.000.000,00 eura za Financiranje Mid-Cap poduzeća i drugih prioriteta.

U Izvještaju o danim državnim jamstvima za 2025., potencijalne obveze na temelju danih aktivnih jamstava iskazane su u iznosu od 5.489.952.036,13 eura. U odnosu na stanje iskazano koncem 2024. potencijalne obveze na temelju danih aktivnih jamstava manje su za 891.979.298,56 eura ili 14,0 %, što proizlazi iz više otplaćenih kredita osiguranih državnim jamstvima i stavljenih izvan snage u odnosu na izdane iskorištene kredite osigurane jamstvima. U stanje aktivnih jamstava uključuju se iskorištena jamstva, odnosno povučeni krediti i primljeni predujmovi, koji se umanjuju za otplaćene iznose kredita i isporučene robe te za plaćanja Ministarstva financija po određenom jamstvu. Krajnji rok dospijeca jamstava je 2041.

Aktivna jamstva odnose se na jamstva domaćim i inozemnim bankama u iznosu od 3.098.940.332,02 eura te jamstva međunarodnim financijskim institucijama u iznosu od 730.329.275,81 euro. U iznosu potencijalnih obveza po jamstvima obuhvaćene su i obveze za kredite HBOR-a u iznosu od 1.509.178.819,30 eura, za koje nisu davana pojedinačna jamstva, jer za te obveze jamči Republika Hrvatska na temelju Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (Narodne novine 138/06 i 25/13) te potencijalne obveze na temelju sporazuma o jamstvu između država članica Europske unije i Europske investicijske banke (EIB) te Europske komisije i Republike Hrvatske u ukupnom iznosu od 151.503.609,00 eura.

U okviru potencijalnih obveza po jamstvima, vrijednosno značajnija aktivna jamstva u iznosu od 3.430.170.730,54 eura dana su na zahtjev subjekata iz sektora prometa, od čega se na društva Hrvatske autoceste d.o.o. i Hrvatske ceste d.o.o. odnosi 2.981.591.012,88 eura.

Rashodi iz jamstvene pričuve u 2025. na ime protestiranih jamstava iskazani su u iznosu od 79.407.131,67 eura (u 2024. 26.784.672,43 eura), što je 52.622.459,24 eura ili 196,5 % više u odnosu na prethodnu godinu. Navedeni rashodi iz jamstvene pričuve odnose se na plaćanje glavnica, kamata, naknada i drugih troškova po kreditima i garancijama dužnika koji nisu podmirivali obveze.

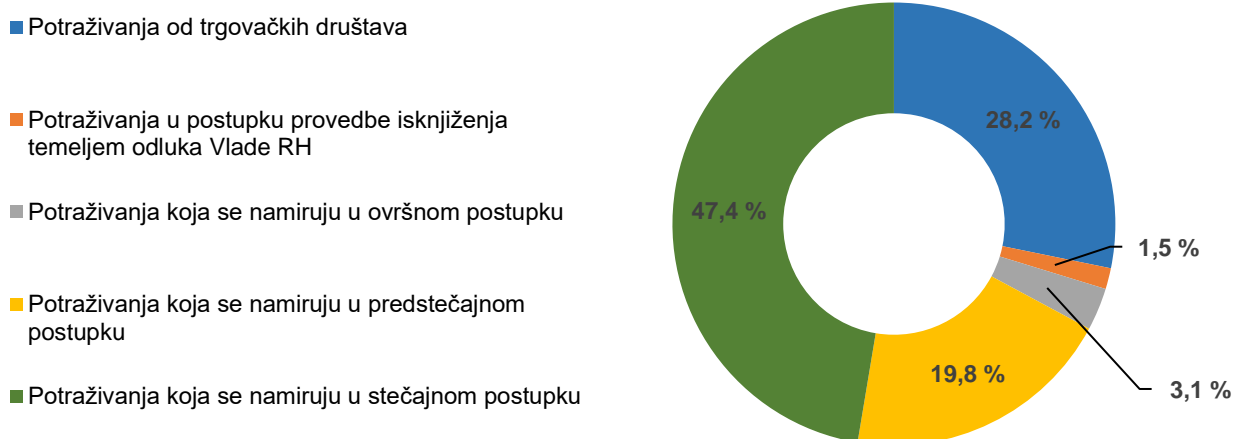
Plaćanje se u cijelosti odnosi na izmirenje kreditnih obveza društva 3. MAJ Brodogradilište d.d., od čega se iznos od 73.178.335,05 eura odnosi na glavnica, iznos od 4.882.929,65 eura na redovnu kamatu te iznos od 1.345.866,97 eura na troškove, naknade i zatezne kamate.

Republika Hrvatska je s Europskom investicijskom bankom (EIB) zaključila Sporazum o jamstvu na prvi poziv između prvotnih jamaca i jamaca pristupnika koji pristupaju s vremena na vrijeme te Sporazum o doprinosu vezano uz Paneuropski jamstveni fond kao odgovor na COVID-19 (EGF). Republika Hrvatska se temeljem navedenog Sporazuma o jamstvu obvezala kao jamac za potencijalne gubitke EIB-ovih operacija u sklopu Fonda, kao i za sve kreditne, tržišne i druge rizike koji će biti preuzeti Fond. U 2025. aktivirano je jamstvo te su iskazani rashodi u okviru aktivnosti Obveze Republike Hrvatske temeljem sporazuma o jamstvu između država članica EU-a i EIB-a u iznosu od 2.337.101,76 eura. Ukupne plaćene obveze koje je Republika Hrvatska izvršila prema EIB-u po osnovi aktiviranog jamstva na koncu 2025. iznose 4.403.753,54 eura, a istovremeno se ove podmirene obveze vode i kao potraživanja Republike Hrvatske prema EIB-u vezano za podmireno aktivirano jamstvo.

U grafikonu u nastavku prikazani su podaci o potraživanjima za isplaćena jamstva i obračunane zatezne kamate koncem 2025.

Grafikon broj 14

Potraživanja za isplaćena jamstva i obračunane zatezne kamate koncem 2025.

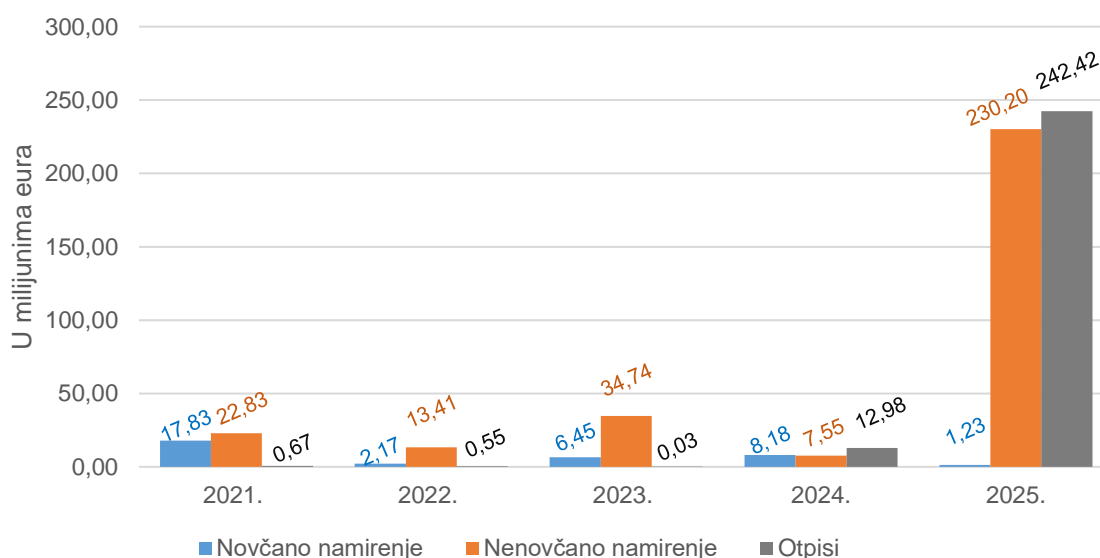
Koncem 2025. iskazana su potraživanja za isplaćena jamstva i obračunane zatezne kamate u iznosu od 303.213.540,41 euro (od čega se iznos od 245.778.097,51 euro odnosi na glavnica te iznos od 57.435.442,90 eura na zateznu kamatu), a u odnosu na stanje iskazano početkom godine, kada su iskazana u iznosu od 702.630.303,67 eura, manja su za 399.416.763,26 eura ili 56,8 %.

Vrijednosno značajnija potraživanja za isplaćena jamstva i obračunane zatezne kamate odnose se na potraživanja prijavljena u stečajni postupak u iznosu od 142.977.246,39 eura (glavnica u iznosu od 114.660.022,50 eura i zatezne kamate u iznosu od 28.317.223,89 eura), potraživanja prema trgovačkim društvima u iznosu od 85.576.724,54 eura (glavnica u iznosu od 73.742.181,19 eura i zatezne kamate u iznosu od 11.834.543,35 eura), potraživanja prijavljena u predstečajni postupak iznose 60.053.460,76 eura (glavnica u iznosu od 49.536.299,95 eura i zatezna kamata u iznosu od 10.517.160,81 euro) te potraživanja koja se namiruju u ovršnom postupku iznose 9.402.284,75 eura (glavnica u iznosu od 3.035.541,51 euro i zatezne kamate u iznosu od 6.366.743,24 eura). Potraživanja koja se namiruju u stečajnom, predstečajnom ili ovršnom postupku imaju veći fiskalni rizik za državni proračun.

U grafikonu u nastavku prikazan je iznos povrata za plaćanja po danim jamstvima u razdoblju prema načinu namirenja od 2021. do 2025.

Grafikon broj 15

Povrati sredstava u državni proračun za plaćanja po danim jamstvima od 2021. do 2025. prema načinu namirenja

Prema podacima iz Izvještaja o danim državnim jamstvima za 2025., u 2025. su namirena potraživanja u iznosu od 473.847.298,50 eura. Prema načinu namirenja potraživanja u 2025. najveći udio od 51,1 %, odnosno 242.423.141,22 eura odnosi se na otpise potraživanja za plaćanja po danim jamstvima, nadalje udio od 48,5 %, odnosno 230.198.336,57 eura odnosi se na nenovčani način podmirjenja potraživanja po protestiranim jamstvima (stjecanje imovine dužnika i povećanje kapitala javnog dobra), dok je udio od 0,4 %, odnosno 1.225.820,71 euro novčanih uplata u državni proračun.

Vlada RH je 14. studenoga 2024. donijela Odluku o namirenju potraživanja Republike Hrvatske prema društvu Brodarski institut d.o.o. u likvidaciji preuzimanjem suvlasničkog dijela nekretnine.

Na temelju navedene Odluke, Republika Hrvatska i društvo Brodarski institut d.o.o. u likvidaciji zaključili su 23. prosinca 2024. Sporazum o podmirenju potraživanja Republike Hrvatske ustupanjem nekretnina u suvlasništvu društva, čime je Ministarstvo financija namirilo svoju tražbinu temeljem protestiranog državnog jamstva u iznosu od 2.006.319,14 eura, od čega se na glavnice i redovne kamate odnosi 1.415.902,01 euro, a na zatezne kamate 590.417,13 eura.

Nadalje, Vlada RH je 27. prosinca 2024. donijela Odluku o prihvaćanju nagodbe između Republike Hrvatske i društva HŽ Infrastruktura d.o.o. o uređenju imovinsko-pravnih pitanja preostalih nakon podjele društva HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o. na temelju koje je 7. siječnja 2025. zaključena Nagodba između Republike Hrvatske i društva HŽ Infrastruktura d.o.o. Temeljem navedene Nagodbe izvršen je prijeboj potraživanja Ministarstva financija s osnova protestiranog državnog jamstva s nadoknadom vrijednosti kapitala društva HŽ Infrastruktura d.o.o. u iznosu od 23.674.991,99 eura te je izvršen otpis potraživanja Ministarstva financija na ime obračunane zatezne kamate u iznosu od 14.480.743,10 eura. Istog dana Vlada RH donijela je i Odluku o namirenju dijela potraživanja Republike Hrvatske prema društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d. prijenosom poslovnih udjela društva 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o. na temelju koje je 29. siječnja 2025. zaključen Ugovor o namirenju dijela potraživanja i Ugovor o prijenosu poslovnih udjela između Republike Hrvatske i društva 3. MAJ Brodogradilište d.d., čime je Ministarstvo financija dio svoje tražbine u iznosu od 10.313.220,00 eura namirilo preuzimanjem 100,0 % temeljnog kapitala društva 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o.

Također, 2. siječnja 2025. Vlada RH donijela je Odluku o davanju suglasnosti za preuzimanje kreditnih obveza društva HŽ Infrastruktura d.o.o. za koje su izdana državna jamstva povećanjem kapitala javnog dobra. U skladu s navedenom Odlukom, kapital javnog dobra evidentiran u poslovnim knjigama društva HŽ Infrastruktura d.o.o. povećan je za iznos od 192.163.415,99 eura te je za taj iznos smanjeno potraživanje Ministarstva financija s osnova protestiranih državnih jamstava društva HŽ Infrastruktura d.o.o. Također, izvršen je otpis potraživanja Ministarstva financija na ime obračunanih zatezanih kamata u iznosu od 84.261.273,75 eura.

Vlada RH donijela je 6. veljače 2025. Odluku o prihvaćanju nagodbe između Republike Hrvatske i društva HŽ Putnički prijevoz d.o.o. o uređenju imovinsko-pravnih pitanja preostalih nakon podjele društva HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o., na temelju koje je 11. veljače 2025. zaključena Nagodba između Republike Hrvatske i društva HŽ Putnički prijevoz d.o.o. Na temelju navedene Nagodbe izvršen je prijeboj potraživanja Ministarstva financija s osnova protestiranog državnog jamstva s nadoknadom vrijednosti kapitala društva HŽ Putnički prijevoz d.o.o. u iznosu od 2.040.389,45 eura te je izvršen otpis potraživanja Ministarstva financija na ime obračunane zatezne kamate u iznosu od 1.535.553,76 eura.

Na temelju Rješenja o zaključenju stečajnog postupka nad društvom ULJANIK BRODOGRADILIŠTE d.d., u stečaju koje je Trgovački sud u Pazinu donio 5. svibnja 2025. Ministarstvo financija je otpisalo svoje nenaplaćeno potraživanje iz stečajnog postupka prema društvu ULJANIK BRODOGRADILIŠTE d.d. u stečaju s osnova protestiranih državnih jamstava u iznosu od 136.577.657,32 eura i zatezne kamate u iznosu od 5.535.666,23 eura.

Na temelju Ugovora o obavljanju bankarskih poslova i usluga od 31. prosinca 2002., koji su zaključili Ministarstvo financija i Privredna banka Zagreb d.d., Privredna banka Zagreb d.d. u ime i za račun Ministarstva financija obavlja bankarske poslove i usluge u vezi s naplatom kredita Županijske banke d.d. u stečaju (PLASMANI ŽUBA-BLB i HYPO). Na temelju navedenog Ugovora i Odluke o izmjenama uvjeta kredita odobrenih od strane Ministarstva poljoprivrede (Narodne novine 105/04, 98/05, 108/10, 79/15, 55/19 i 99/24), Privredna banka Zagreb d.d. je u 2025. uplatila u Državni proračun iznos od 13.567,33 eura te je proveden otpis potraživanja u iznosu od 32.247,06 eura.

Koncem 2025. iskazana su potraživanja za proviziju za dana državna jamstva u ukupnom iznosu od 1.343.831,30 eura i u odnosu na stanje početkom godine manja su za 126.700,32 eura ili 8,6 %. Vrijednosno najznačajnije odnosi se na potraživanje prema društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d. u stečaju u iznosu od 1.025.499,93 eura. U 2025. naplaćena su potraživanja za proviziju za dana državna jamstva u iznosu od 2.411.221,97 eura i kamate na proviziju za dana državna jamstva u iznosu od 356,70 eura. Na temelju Rješenja o zaključenju stečajnog postupka nad društvom ULJANIK BRODOGRADILIŠTE d.d. isknjiženo je potraživanje za proviziju za dana državna jamstva u iznosu od 111.352,34 eura.

Odredbama članka 56. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu, propisano je da HBOR i HAMAG-BICRO u okviru provedbe mjera državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u pandemiji COVID-19 i u okviru drugih mjera podrške gospodarstvu, u ime i za račun Republike Hrvatske izdaju jamstva, u skladu s odlukama Vlade RH kojima se usvajaju programi izdavanja jamstava. Tako su od 2020. davana državna jamstva po posebnim programima, u okviru tri programa Vlade RH: Programa jamstava za kredite za poduzetnike aktivne u području kulture i kreativnih industrija, Programa dodjele državnih potpora sektoru mora, prometa, prometne infrastrukture i povezanim djelatnostima u aktualnoj pandemiji COVID-19 i Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-19. Tijekom 2025. nisu izdavana nova jamstva po navedenim programima, ali su izvršena plaćanja proračunskih korisnika po izdanim jamstvima u ukupnom iznosu od 914.328,05 eura, od kojih se na Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture odnosi iznos od 654.777,26 eura, a na Ministarstvo turizma i sporta iznos od 259.550,79 eura. Na ime potraživanja za protestirana i plaćena jamstva proračunskih korisnika u 2025. izvršen je povrat u Državni proračun u iznosu od 386.683,91 euro.

Odredbama članka 57. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna za 2025. godinu propisano je da HBOR izdaje jamstva u ime i za račun Republike Hrvatske u okviru provedbe NPOO-a 2021. – 2026. bez suglasnosti Vlade odnosno nadležnog ministra ili ministra financija. Također je propisana godišnja vrijednost novih jamstava u iznosu od 398.168.425,24 eura. Tijekom 2025. u okviru programa NPOO, HBOR je izdao 13 jamstava u iznosu od 51.444.845,99 eura.

Proračunska zaliha

Korištenje sredstava proračunske zalihe propisano je odredbama Zakona o proračunu i Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. Odredbama članka 65., stavka 2. Zakona o proračunu propisano je da se sredstva proračunske zalihe koriste za financiranje rashoda nastalih pri otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda, epidemija, ekoloških i ostalih nepredviđenih nesreća odnosno izvanrednih događaja tijekom godine.

Odredbama članka 67. Zakona o proračunu propisano je, između ostalog, da je korisnik dužan utrošiti doznačena sredstva proračunske zalihe u roku utvrđenom u rješenju kojim su sredstva proračunske zalihe odobrena, a najduže u roku od godine dana od dana primitka sredstava. Primatelj sredstava dužan je Ministarstvu financija, odnosno nadležnom upravnom tijelu u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave dostaviti izvješće o zakonitom, namjenskom i svrhovitom utrošku sredstava isplaćenih iz proračunske zalihe najkasnije u roku od mjesec dana od isteka roka za utrošak sredstava.

Državnim proračunom za 2025. sredstva proračunske zalihe planirana su u iznosu od 15.000.000,00 eura. Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2025. sredstva proračunske zalihe su smanjena za 10.992.047,00 eura te prema tekućem planu za 2025. iznose 4.007.953,00 eura.

Prema Izvještaju o korištenju proračunske zalihe u 2025., iz proračunske zalihe financirani su rashodi u iznosu od 350.000,00 eura te je utrošeno 8,7 % planiranih sredstava. U odnosu na 2024. kada su iz proračunske zalihe financirani rashodi u iznosu od 8.203.584,73 eura, u 2025. utrošeno je 7.853.584,73 eura manje. Sredstva proračunske zalihe utrošena su u 2025. na temelju rješenja Vlade RH u iznosu od 350.000,00 eura te za podmirenje naknada i troškova po sudskim presudama i isplatu mjesečnih renti u iznosu od 16.797.089,09 eura.

Sredstva iz proračunske zalihe u iznosu od 350.000,00 eura doznačena su na temelju rješenja Vlade RH Splitsko-dalmatinskoj županiji za ublažavanje i uklanjanje posljedica prirodne nepogode uzrokovane požarom u lipnju 2025. na području Grada Omiša, odnosno za hitnu sanaciju štete na stambenim objektima nužnima za život, javnoj imovini te javnoj infrastrukturi oštećenoj uslijed požara.

Prema Izvještaju o korištenju sredstava proračunske zalihe u 2025. i dostavljenim podacima Ministarstva financija, za isplatu mjesečnih renti po sudskim presudama ukupno je utrošeno 369.809,65 eura. Na pozicije proračunskih korisnika na koje se odnose ti rashodi preknjižen je cjelokupni iznos. Također, rashodi za ovrhe koje su tijekom 2025. teretile proračunsku zalihu iznosile su 16.427.279,44 eura te je na pozicije proračunskih korisnika preknjižen cjelokupni iznos.

Sredstva fondova Europske unije

Planiranje i izvršavanje sredstava, povrat sredstava te evidentiranje i izvještavanje o korištenju sredstava Europske unije utvrđeni su Pravilnikom o korištenju sredstava Europske unije. Sredstva Europske unije odnose se na sredstva iz programskog razdoblja 2021. – 2027. koja su Republici Hrvatskoj na raspolaganju kroz sljedeće programe, mehanizme i fondove:

1. Mehanizam za oporavak i otpornost, privremeni instrument nove generacije uspostavljen za razdoblje 2021. – 2026. u okviru kojeg se Republici Hrvatskoj kroz izravno upravljanje dodjeljuju bespovratna sredstva i sredstva zajmova, a provodi se kroz NPOO
2. Fondovi EU u okviru podijeljenog upravljanja u programskom razdoblju 2021. – 2027. koji se odnose na:
 - Europski fond za regionalni razvoj
 - Kohezijski fond
 - Fond za pravednu tranziciju
 - Europski socijalni fond plus
 - Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu
 - Fond za azil, migracije i integraciju
 - Fond za unutarnju sigurnost
 - Fond za integrirano upravljanje granicama
 - Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
 - Europski fond za jamstva u poljoprivredi
3. Programi Unije koji uključuju programe koje izravno provodi EK ili agencije u njezinoj nadležnosti, a Agencija za mobilnost i programe Europske unije neizravno upravlja Programima Unije Erasmus+ i Europske snage solidarnosti
4. Ostali programi, mehanizmi i fondovi koji mogu biti na raspolaganju Republici Hrvatskoj.

U računovodstvenim evidencijama glavne knjige Državnog proračuna Ministarstvo financija osigurava podatke o dodijeljenim EU sredstvima (izvanbilančno), obvezama za primljene predujmove i unaprijed naplaćenim prihodima, potraživanjima i obračunanim prihodima za pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, ispravak vrijednosti potraživanja i umanjenje obračunanih prihoda (u slučaju utvrđenih neprihvatljivih troškova ili izuzetih potraživanja kod podnošenja zahtjeva za plaćanje prema EK-u) te podatke o rashodima i obvezama za povrat sredstava u EU proračun.

U razdoblju od pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji do konca 2025. ukupno je u EU proračun uplaćeno 6.923.502.514,64 eura, dok je u istom razdoblju iz EU proračuna doznačeno sredstava u iznosu od 26.151.634.550,14 eura. Pozitivna razlika između uplata iz EU proračuna i uplata u EU proračun ukupno iznosi 19.228.132.035,49 eura.

U sedmogodišnjem programskom razdoblju 2021. – 2027. u okviru nacionalnih omotnica za programe podijeljenog upravljanja i za sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost Republika Hrvatska ima na raspolaganju sredstva u ukupnom iznosu od 23.101.451.133,68 eura.

Dodatno, Republici Hrvatskoj su na raspolaganju i sredstva iz Programa Europske unije za koja dodijeljeni iznosi ovise o broju prijavljenih i odobrenih projekata te dodijeljenih sredstava od strane agencija EK-a.

EK uplaćuje dodijeljena sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost i iz Programa podijeljenog upravljanja na jedinstveni račun državnog proračuna te sredstva za projekte izravnog upravljanja (Programi Unije) na račun korisnika projekta odnosno nacionalne agencije. Uplate sredstava od strane EK-a mogu biti u obliku predujmova na početku provedbe programa/projekata, predujmova na godišnjoj razini tijekom trajanja projekta, unaprijed naplaćenih prihoda za ostvarene pokazatelje na temelju zahtjeva za plaćanje za Mehanizam za oporavak i otpornost za bespovratna sredstva te zajmova za Mehanizam za oporavak i otpornost, refundacije troškova na temelju podnesenih zahtjeva za plaćanje te završnih isplata na kraju trajanja programa/projekta.

Podaci o ukupnim iznosima sredstava dodijeljenih Republici Hrvatskoj po fondovima za razdoblje 2021. – 2027. te podaci o uplaćenim sredstvima iz pojedinog fonda Europske unije od 2021. do konca 2025. i za 2025. prikazani su u tablici u nastavku.

Tablica broj 6

Ukupno dodijeljena i uplaćena sredstva za programe podijeljenog upravljanja u programskom razdoblju 2021. – 2027. te sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost od početka korištenja programa do konca 2025. i uplaćena sredstva u Državni proračun za 2025.

u eurima

Redni broj	Fond	Dodijeljena sredstva (alokacija)	Ukupno uplaćena sredstva od početka korištenja programa do konca 2025.	Uplaćena sredstva u 2025.
	1	2	3	4
1.	Mehanizam za oporavak i otpornost – bespovratna sredstva	5.786.544.628,00	4.732.687.593,00	1.040.811.352,00
2.	Mehanizam za oporavak i otpornost – zajam	4.254.156.972,00	1.660.467.101,00	864.563.291,00
3.	Programi podijeljenog upravljanja	13.060.749.533,68	2.297.728.720,65	1.435.613.649,14
3.1.	<i>Europski fond za regionalni razvoj</i>	<i>5.618.746.475,00</i>	<i>678.754.896,01</i>	<i>525.641.577,83</i>
3.2.	<i>Kohezijski fond</i>	<i>1.182.402.919,00</i>	<i>267.193.212,84</i>	<i>243.545.154,44</i>
3.3.	<i>Fond za pravednu tranziciju</i>	<i>185.886.687,00</i>	<i>58.554.306,42</i>	<i>929.433,44</i>
3.4.	<i>Europski socijalni fond plus</i>	<i>1.933.570.912,00</i>	<i>58.359.040,14</i>	<i>19.687.622,90</i>
3.5.	<i>Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu</i>	<i>243.687.047,00</i>	<i>43.611.608,45</i>	<i>31.220.586,58</i>
3.6.	<i>Fond za azil, migracije i integraciju</i>	<i>106.957.047,00</i>	<i>19.488.842,07</i>	<i>11.012.089,30</i>
3.7.	<i>Fond za unutarnju sigurnost</i>	<i>35.730.549,00</i>	<i>10.466.591,92</i>	<i>4.345.323,73</i>
3.8.	<i>Fond za integrirano upravljanje granicama</i>	<i>368.890.149,72</i>	<i>104.790.306,88</i>	<i>56.721.247,23</i>
3.9.	<i>Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj</i>	<i>1.458.079.005,00</i>	<i>306.612.204,64</i>	<i>161.695.072,21</i>
3.10.	<i>Europski poljoprivredni jamstveni fond</i>	<i>1.926.798.742,96</i>	<i>749.897.711,28</i>	<i>380.815.541,48</i>
	Ukupno	23.101.451.133,68	8.690.883.414,65	3.340.988.292,14

Sredstva predujmova i unaprijed naplaćenih prihoda koja se doznačavaju na jedinstveni račun državnog proračuna Ministarstvo financija evidentira na analitičkim računima glavne knjige državnog proračuna na računima Obveza za predujmove EU (2751) za primljene predujmove te na računima Unaprijed naplaćenih prihoda (2911) za sredstva uplaćena u tranšama temeljem ispunjenih pokazatelja za sredstva iz Mehanizama za oporavak i otpornost. Na temelju plaćenih rashoda i izdataka korisnika projekata, umanjuju se sredstva primljenih predujmova i unaprijed naplaćenih prihoda te se za taj iznos priznaju prihodi od pomoći (63).

Koncem 2025. stanje uplaćenih, a neutrošenih sredstava u obliku predujmova iskazano je na računima primljenih predujmova u iznosu od 327.544.404,47 eura, a na računu unaprijed naplaćenih prihoda u iznosu od 1.672.648.555,83 eura.

Sredstva refundacije troškova na temelju podnesenih zahtjeva za plaćanje i završnih isplata za koja nisu primljeni predujmovi, a koja su uplaćena na jedinstveni račun državnog proračuna Ministarstvo financija evidentira izravno na račune prihoda pomoći od međunarodnih organizacija (632).

Od 1. siječnja 2025. računovodstvene evidencije EU sredstava provode se primjenom modificiranog načela nastanka događaja, što podrazumijeva da se prihodi priznaju u izvještajnom razdoblju kada su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti, a rashodi se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju. Nadalje, za potrebe nositelja službene statistike u Republici Hrvatskoj, a radi neutralizacije EU tijekova na višak ili manjak iz nacionalnih sredstava, od 2025. računovodstvene evidencije osiguravaju podatke i o prihodima na obračunskoj osnovi evidentiranjem potraživanja u skupini 16 i obračunanih prihoda u skupini 96.

Koncem 2025. stanje potraživanja i obračunanih prihoda od pomoći od institucija i tijela EU na računima glavne knjige državnog proračuna iskazano je u ukupnom iznosu od 578.875.638,14 eura.

Rashode i obveze za provedbu projektnih aktivnosti evidentiraju korisnici projekata u svojim poslovnim knjigama u trenutku nastanka obveze, odnosno na temelju zaprimljenih računa za isporučenu robu, radove i usluge.

Prihode od pomoći iz inozemstva i od subjekta unutar općeg proračuna (skupina 63) evidentiraju subjekti i korisnici projekta kojima EK izravno doznačava EU sredstva na račun iz njihove nadležnosti te korisnici projekata unutar općeg proračuna koji posluju preko vlastitih računa otvorenih u poslovnim bankama, a kojima se iz državnog proračuna ili s računa Agencije za mobilnost i programe Europske unije doznačavaju sredstva pomoći temeljem prijenosa EU sredstava.

U Državnom proračunu za 2025. iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci iz fondova Europske unije prema izvorima financiranja te su prikazani u tablici u nastavku.

Tablica broj 7

Prihodi i primici te rashodi i izdaci iskazani u Državnom proračunu za 2025. financirani iz sredstava primljenih iz fondova Europske unije i Mehanizma za oporavak i otpornost, prema izvorima financiranja

u eurima

Redni broj	Oznaka izvora	Naziv izvora	Prihodi i primici u 2025.	Rashodi i izdaci u 2025.
1	2	3	4	
1.	51	Programi Unije	141.828.516,15	127.616.710,79
2.	551	Europski poljoprivredni jamstveni fond (EPJF)	384.854.668,04	375.529.526,12
3.	552	Švicarski instrument	799.987,15	520.247,05
4.	559	Ostale refundacije iz sredstava EU	6.323.042,26	4.485.614,00
5.	561	Europski socijalni fond plus	21.209.461,05	341.082.824,48
6.	562	Kohezijski fond	179.138.495,96	152.940.313,71
7.	563	Europski fond za regionalni razvoj	371.169.546,13	507.505.981,63
8.	564	Fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu	21.295.148,62	29.463.039,55
9.	565	Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj	360.585.625,00	360.800.777,07
10.	573	Instrumenti Europskog gospodarskog prostora i ostali instrumenti	0,00	2.336.251,73
11.	575	Fond za azil, migracije i integraciju	51.664.099,71	54.642.389,09
12.	577	Fond za pravednu tranziciju	4.951.784,98	12.396.019,10
13.	581	Mehanizam za oporavak i otpornost – bespovratna sredstva	1.385.016.732,74	1.386.388.159,55
14.	815	Mehanizam za oporavak i otpornost (NPOO – zajam)	864.563.291,00	565.730.601,40
Ukupno			3.793.400.398,79	3.921.438.455,27

Vrijednosno najznačajniji prihodi i primici te rashodi i izdaci u 2025. koji su financirani iz sredstava Europske unije ostvareni su iz sredstava Mehanizma za oporavak i otpornost. Iz bespovratnih sredstava Mehanizma za oporavak i otpornost prihodi su ostvareni u iznosu od 1.385.016.732,74 eura, dok su rashodi i izdaci ostvareni u iznosu od 1.386.388.159,55 eura (rashodi u iznosu od 1.386.266.649,55 eura i izdaci u iznosu od 131.510,00 eura). Iz sredstava zajma NPOO primici su ostvareni u iznosu od 864.563.291,00 euro, a rashodi u iznosu od 565.730.601,40 eura.

Razlika između prihoda i primitaka te rashoda i izdataka proizlazi iz nove metodologije priznavanja prihoda od EU pomoći koja je u primjeni od 1. siječnja 2025., prema kojoj se prihodi evidentiraju kada su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti, a rashodi se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju.

Vrijednosno najznačajnija razlika između prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u 2025. evidentirana je kod Europskog socijalnog fonda plus u iznosu od 319.873.363,43 eura, koja prema obrazloženju Ministarstva financija nije posljedica smanjenja aktivnosti u realizaciji ugovorenih projekata koji se financiraju iz ovog fonda, već su prihodi ostvareni u manjem iznosu od planiranih. Republika Hrvatska pravovremeno je uputila zahtjev za plaćanje prema EK-u. EK je umjesto u prosincu 2025., kako je bilo očekivano, sredstva uplatio početkom 2026.

Osim kroz računovodstvene evidencije, Ministarstvo financija prati podatke o EU sredstvima i kroz informatičke sustave:

- eNPOO – za sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost
- eKohezija – za fondove podijeljenog upravljanja iz sustava
- Informatički sustav za EU projekte Ministarstva unutarnjih poslova – za programe iz nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova za koje se tromjesečno dostavljaju podaci Ministarstvu financija
- Agronet – za projekte iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike iz nadležnosti Ministarstva poljoprivrede za koje se tromjesečno dostavljaju podaci Ministarstvu financija
- Informatički sustav za programe Europske teritorijalne suradnje u nadležnosti Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, za koje se tromjesečno dostavljaju podaci Ministarstvu financija.

Kroz navedene informatičke sustave prate se podaci o ukupno odobrenim i iskorištenim alokacijama po pojedinom fondu, programu odnosno mehanizmu, ukupno ugovorenim obvezama, odnosno potraživanjima temeljem ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava i/ili odluka o dodjeli bespovratnih sredstava, podaci o podnesenim i odobrenim zahtjevima za nadoknadu sredstava, podaci o izuzetim i neprihvatljivim troškovima, podaci o podnesenim zahtjevima za plaćanje, odlukama o povratima sredstava te ostali podaci vezani za provedbu projekata.

U tablici u nastavku prikazani su podaci o sredstvima EU fondova za programsko razdoblje 2021. – 2027., koji se evidentiraju u informatičkim sustavima Ministarstva financija kroz koje se prate EU fondovi.

Tablica broj 8
**Sredstva fondova Europske unije za financijsko razdoblje
2021. – 2027.**

u eurima

Redni broj	Sredstva EU fondova	Ukupno za cijelo razdoblje korištenja	
		U 2025.	
	1.	2.	3.
1.	Odobrena sredstva – alokacija	13.060.749.533,68	2.344.386.394,17
2.	Iznos sredstava za koje su ugovoreni projekti	7.390.871.472,81	3.851.274.706,78
3.	Primljena sredstva u državni proračun	2.297.728.720,65	1.435.613.649,14
4.	Poslani zahtjevi za plaćanja prema EK-u	2.738.810.224,99	1.885.878.874,91
5.	Plaćeni rashodi i izdaci za projekte korisnika	3.008.077.211,02	1.799.100.798,50

Osim navedenog, tijekom 2025. iz financijskog razdoblja 2014. – 2020. provodili su se samo projekti iz Programa ruralnog razvoja koji su se financirali iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj te su iz navedenog fonda plaćeni rashodi i izdaci za projekte korisnika u iznosu od 247.644.452,57 eura. Svi ostali programi iz financijskog razdoblja 2014. – 2020. su završeni te su poslani završni izvještaji prema EK-u.

Prema odredbama članka 23. Pravilnika o korištenju sredstava EU povrat sredstava u državni proračun od strane korisnika projekata zahtijeva se u slučaju utvrđenih neprihvatljivih troškova, neutrošenih sredstava predujma te raskida ugovora. Programsko tijelo nadležno za ugovaranje i isplatu sredstava u takvim slučajevima donosi Odluku o povratu sredstava u državni proračun prema kojoj je korisnik dužan izvršiti povrat na način i u rokovima kako je određeno navedenom odlukom.

Prema podacima Ministarstva financija, u 2025. izvršen je povrat sredstava u državni proračun u iznosu od 12.078.721,63 eura, od čega je povrat sredstava izravnom uplatom izvršen u iznosu od 9.441.040,72 eura te povrat sredstava prijebomem u iznosu od 2.637.680,91 euro. Povrati sredstava su izvršeni za sljedeće programe:

- Operativni program Konkurentnost i kohezija za programsko razdoblje 2014. – 2020. u iznosu od 4.216.891,78 eura
- Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali za programsko razdoblje 2014. – 2020. u iznosu od 971.678,13 eura
- Program Učinkoviti ljudski potencijali za programsko razdoblje 2021. – 2027. u iznosu od 91.341,15 eura
- Program Konkurentnost i kohezija za programsko razdoblje 2021. – 2027. u iznosu od 6.786.250,89 eura
- Program Integrirani teritorijalni program u iznosu od 12.559,68 eura.

Odluke o povratu vrijednosno značajnijih povrata donijelo je Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u iznosu od 7.405.327,61 euro te Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije u iznosu od 3.224.516,53 eura. Povrat sredstava u EU proračun može zahtijevati EK u slučaju naknadno utvrđenih neprihvatljivih troškova i/ili u slučaju neutrošenih sredstava predujma. Tijekom 2025. nije bilo povrata u EU proračun.

– **Mehanizam za oporavak i otpornost**

U razdoblju od 2021. do 2026. Republika Hrvatska ima na raspolaganju sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost. Mehanizam za oporavak i otpornost je jednokratni instrument nove generacije kroz koji se financiraju reforme i ulaganja država članica EU-a u cilju ubrzavanja oporavka i povećanja otpornosti gospodarstva. Raspoloživa sredstva se mogu koristiti u obliku bespovratnih sredstava i zajmova. Nacionalnim planom oporavka i otpornosti (NPOO) utvrđene su reforme i ulaganja koja se financiraju iz Mehanizma za oporavak i otpornost u Republici Hrvatskoj, a odnose se na područja gospodarstva, obrazovanja, znanosti i istraživanja, javne uprave, pravosuđa i državne imovine, tržišta rada i socijalne zaštite i zdravstva te obnove zgrada.

U okviru Mehanizma za oporavak i otpornost Republika Hrvatska ima na raspolaganju 5.786.544.628,00 eura bespovratnih sredstava i 4.254.156.972,00 eura zajmova.

Bespovratna sredstva i sredstva zajma doznačuju se iz proračuna Europske unije u državni proračun u obliku predujmova i uplata po zahtjevima za plaćanje, odnosno polugodišnjim ratama. Za uplatu svake rate unaprijed je definiran iznos rate i pokazatelji koje je potrebno ostvariti u provedbi NPOO-a. Ministarstvo financija podnosi EK-u polugodišnje zahtjeve za plaćanje. Sredstva se doznačavaju u državni proračun prema zahtjevima za plaćanje na temelju ostvarenih pokazatelja, za razliku od ostalih EU fondova gdje se EU sredstva doznačavaju po zahtjevima za plaćanje na temelju ostvarenih troškova u provedbi EU projekata.

Bespovratna sredstva se isplaćuju krajnjim korisnicima projekata u obliku predujmova i povrata troškova nastalih u provedbi projekata koje potražuju korisnici projekta. Temelj za isplatu sredstava korisnicima projekata su odobreni zahtjevi za nadoknadu sredstava, a temelj za uplate sredstava iz EU proračuna u državni proračun su ostvareni rezultati u provedbi.

Cjelokupno praćenje provedbe projekata provodi se kroz informacijski sustav eNPOO, koji je namijenjen za evidentiranje, pohranu i obradu podataka nužnih za financijsko praćenje i praćenje provedbe projekata financiranih iz NPOO-a za razdoblje 2021. – 2026. Sustav služi kao središnje mjesto za digitalnu razmjenu podataka između korisnika koji provode projekte, programskih tijela i tijela u sustavu upravljanja i kontrole.

U tablici u nastavku prikazani su podaci o sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost od početka korištenja sredstava do konca 2025. prema podacima iz informacijskog sustava eNPOO.

Tablica broj 9
**Sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost
od početka korištenja do konca 2025.**

u eurima

Mehanizam za oporavak i otpornost	Bespovratna sredstva		Zajmovi		Ukupno zajmovi i bespovratna sredstva do konca 2025.
	Ukupno od početka korištenja do konca 2025.	U 2025.	Ukupno od početka korištenja do konca 2025.	U 2025.	
1	2	3	4	5	6 (2 + 4)
Odobrena sredstva – alokacija	5.786.544.628,00	-	4.254.156.972,00	-	10.040.701.600,00
Primljena sredstva u državni proračun	4.732.687.593,00	1.040.811.352,00	1.660.467.101,00	864.563.291,00	6.393.154.694,00
Poslani zahtjevi za plaćanja EK-u	4.909.080.577,00	780.598.661,00	2.380.936.509,00	1.186.003.488,00	7.290.017.086,00
Plaćeni rashodi i izdaci za projekte korisnika	3.061.410.464,08	1.386.388.159,55	1.128.292.228,95	565.730.601,40	4.189.702.693,03
Stanje neutrošenih sredstava koncem 2025.	1.672.648.555,73	-	532.174.872,05	-	2.204.823.427,78

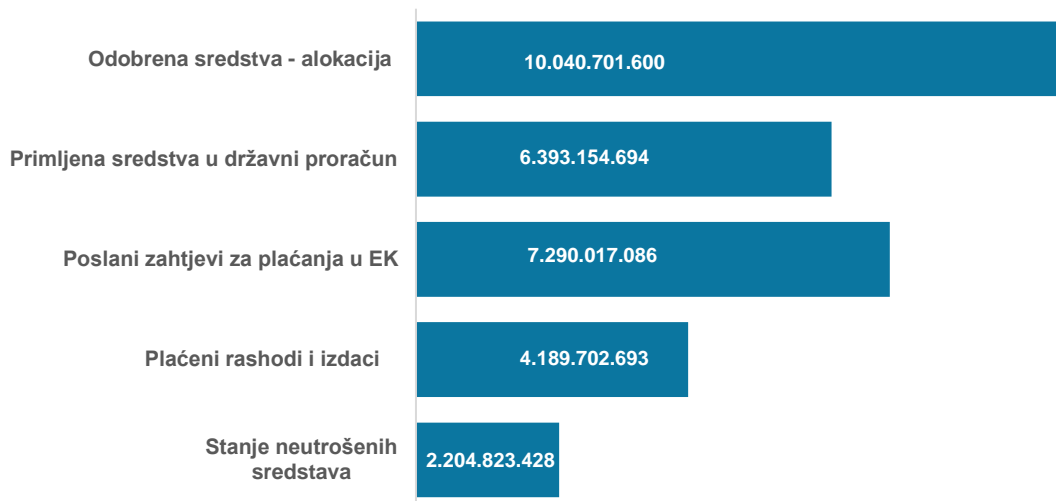
Od ukupno odobrenih sredstava u iznosu od 10.040.701.600,00 eura iz Mehanizma za oporavak i otpornost do konca 2025. u državni proračun primljena su sredstva na ime predujmova, unaprijed obračunanih prihoda i primljenih zajmova u iznosu od 6.393.154.694,00 eura odnosno 63,7 % odobrenih sredstava. Korisnici projekata su do konca 2025. prijavili troškove te izvijestili o ostvarenim pokazateljima ključnih etapa i ciljnih vrijednosti te ukupnom napretku u provedbi projekata za koje su poslani zahtjevi za plaćanja EK-u u ukupnom iznosu od 7.290.017.086,00 eura odnosno 72,6 % ukupno odobrenih sredstava.

Plaćeni su troškovi korisnicima projekata do konca 2025. u ukupnom iznosu od 4.189.702.693,03 eura ili 41,7 % ukupno odobrenih sredstava, odnosno utrošeno je 65,5 % primljenih sredstava.

U grafikonu u nastavku prikazani su podaci o sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost od početka korištenja sredstava do konca 2025. prema strukturi.

Grafikon broj 16
**Sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost
od početka korištenja do konca 2025.**

u eurima

Krajnji rok za ispunjavanje pokazatelja za korištenje sredstava Mehanizma za oporavak i otpornost je 31. kolovoza 2026., a krajnji rok za podnošenje zahtjeva za plaćanje EK-u je 30. rujna 2026.

Prema podacima Ministarstva financija, u 2025. iz sredstava zajma Mehanizma za oporavak i otpornost vrijednosno najznačajniji rashodi u iznosu od 367.024.551,00 euro odnose se na rashode za cjelovitu obnovu zgrada od potresa i iskazani su kod sljedećih proračunskih korisnika državnog proračuna:

- Ministarstvo kulture i medija u iznosu od 109.976.344,00 eura
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih u iznosu od 104.156.276,00 eura
- Ministarstvo zdravstva u iznosu od 75.387.297,00 eura
- Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u iznosu od 26.291.889,00 eura
- Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti u iznosu od 18.614.771,00 euro
- Ministarstvo unutarnjih poslova u iznosu od 14.582.847,00 eura
- Hrvatski sabor u iznosu od 6.999.530,00 eura
- Državni ured za reviziju u iznosu od 5.569.952,00 eura
- Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije u iznosu od 2.810.812,00 eura
- Ministarstvo obrane u iznosu od 2.625.558,00 eura
- Ministarstvo vanjskih i europskih poslova u iznosu od 9.275,00 eura.

Druge informacije

– Registar koncesija

Prihodi od naknada za koncesije obuhvaćaju naknade koje prema Zakonu o koncesijama (Narodne novine 69/17 i 107/20) plaća koncesionar na temelju ugovora o koncesiji. Naknade za koncesiju prihod su državnog proračuna Republike Hrvatske i/ili proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnih osoba koje su posebnim zakonima ovlaštene za davanje koncesije. Omjer raspodjele prihoda od naknada za koncesije propisuje se posebnim propisom i Zakonom o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17, 138/20, 151/22 i 114/23). Prihodi od naknada za koncesije mogu biti izravni prihodi državnog proračuna, zajednički prihodi državnog proračuna i lokalnih jedinica te izravni prihodi lokalnih jedinica.

U tablici u nastavku daje se pregled planiranih i ostvarenih prihoda od naknada za koncesije koje su prihod Državnog proračuna u 2025.

Tablica broj 10

Prihodi od naknada za koncesije Državnog proračuna u 2025. prema vrstama koncesija

u eurima

Redni broj	Naknade za koncesije	Planirano	Ostvareno	% ostvarenja
1	2	3	4	
1.	Naknada za koncesije za pravo na lov	175.611,00	190.458,36	108,5
2.	Naknada za koncesije za pravo na lov, izvor 43	400.000,00	317.430,75	79,4
3.	Naknada za koncesiju za pružanje medijskih usluga televizije i radija	183.643,00	314.370,93	171,2
4.	Naknada za koncesije na vodama i javnom vodnom dobru	3.515.344,00	3.725.364,68	106,0
5.	Naknada za koncesiju na pomorskom dobru (izvor 11)	7.274.635,00	6.174.318,15	84,9
6.	Naknada za koncesiju na pomorskom dobru – lučke uprave (izvor 43)	10.434.646,00	10.983.920,38	105,3
7.	Naknade za ostale koncesije	843.499,00	1.816.160,89	215,3
8.	Naknada za koncesiju za zračnu luku	9.049.095,00	9.049.619,53	100,0
9.	Naknada za koncesiju za korištenje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države	467.088,00	1.752.106,54	375,1
10.	Naknada za koncesije za turističko zemljište	100.000,00	48.476,42	48,5
11.	Naknada za pridobivenu količinu energetskih mineralnih sirovina za naftu i kondenzat	10.284.536,00	10.146.850,83	98,7
12.	Naknada za skladištenje ugljikovodika u geološkim strukturama	0,00	67.688,64	-
13.	Naknada za otkopanu količinu neenergetskih minerala	5.525.329,00	5.849.955,27	105,9
14.	Naknada za eksploataciju mineralnih sirovina u rubnom pojasu (eksploatacija plina)	5.829.785,00	5.735.998,12	98,4
15.	Naknada za pridobivenu količinu energetskih mineralnih sirovina za plin	7.694.952,00	7.710.573,78	100,2
16.	Koncesijske naknade temeljem Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda	264.015,00	195.489,78	74,0
	Ukupno	62.042.178,00	64.078.783,05	103,3

Prihodi od naknada za koncesije državnog proračuna ostvareni su u 2025. u iznosu od 64.030.306,63 eura. Vrijednosno značajnije naknade odnose se na Naknade za koncesiju na pomorskom dobru – lučke uprave (prihodi za posebne namjene) u iznosu od 10.983.920,38 eura te Naknade za pridobivenu količinu energetskih mineralnih sirovina za naftu i kondenzat u iznosu od 10.146.850,83 eura.

Pravilnikom o Registru koncesija (Narodne novine 1/18) propisano je da svi ugovori o koncesijama koji su dani na području Republike Hrvatske trebaju biti evidentirani u Registru koncesija koji je ustrojen kao jedinstvena elektronička evidencija i središnji je izvor informacija o svim koncesijama.

Registar koncesija vodi Ministarstvo financija, a obveznik unosa podataka je davatelj koncesije. Davatelj koncesije može biti: Hrvatski sabor, Vlada RH i tijelo državne uprave u ime Republike Hrvatske; nadležno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u ime jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravna osoba posebnim zakonima ovlaštena za davanje koncesije. Ministarstvo financija izrađuje izvješće o provedenoj politici koncesija i dostavlja ga Vladi RH za prethodnu godinu.

Podatke o potraživanjima za koncesijske naknade te naplatu potraživanja vode davatelji koncesija, koji u Registar koncesija unose zaduženja mjesečno ili kvartalno ovisno u dinamici utvrđenoj u ugovorima o koncesiji. Prema podacima iz Registra koncesija na 31. prosinca 2025., ukupno unesena zaduženja (obveze) koncesionara, za naknade za koncesije kojima su davatelji koncesija ministarstva i agencije, evidentirane su u iznosu od 1.870.057.503,81 euro, dok je ukupno uplaćeno naknada u iznosu od 1.879.861.574,97 eura. Dospjela potraživanja za naknade za koncesije koncem 2025. iznose 6.601.116,58 eura, a zajedno s kamatama u iznosu od 3.069.890,37 eura, ukupna dospjela potraživanja od koncesionara iznose 9.671.006,95 eura. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja za naknade za koncesije koja se vode u Registru koncesija evidentirana su kod Ministarstva mora, prometa i infrastrukture u iznosu od 3.650.932,38 eura i kod Ministarstva gospodarstva u iznosu od 1.645.052,18 eura.

– Namirenje društava u željezničkom sektoru na temelju nagodbi o uređenju imovinskopravnih pitanja preostalih nakon podjele društva HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o.

Vlada RH je u srpnju 2021. donijela Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. – 2026. U okviru mjere C1.4 R2 Reforma željezničkog sektora provodi se reorganizacija upravljanja željezničkim društvima i njihovog poslovanja. U vezi s navedenom mjerom, Vlada RH je u srpnju 2021. donijela Odluku o prihvaćanju Modernizacije i restrukturiranja željezničkog sektora – Pismo sektorske politike, kojim se obvezala povećati konkurentnost i učinkovitost željezničkog sektora radi pružanja boljih usluga korisnicima u putničkom i teretnom prometu te podizanja gospodarske konkurentnosti Republike Hrvatske.

Jedan od načina povećanja konkurentnosti i učinkovitosti željezničkog sektora je financiranje društava iz navedenog sektora: HŽ Infrastruktura d.o.o., HŽ Putnički prijevoz d.o.o. i HŽ Cargo d.o.o. Navedena društva nastala su podjelom društva HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o. iz 2006. i njezini su pravni sljednici. Prije nego što je podijeljeno, društvo HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o. je u svojem vlasništvu i bilanci imalo imovinu koja se zakonom definirala kao željeznička infrastruktura, a koja je prilikom podjele društva postala javno dobro u općoj upotrebi u vlasništvu Republike Hrvatske. Društvo HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o. nije primilo naknadu za manje uneseni kapital pri izuzimanju imovine javnog dobra u vrijednosti od 971.102.294,19 eura (Manjak). U cilju da se društvima pravnim sljednicima (HŽ Infrastruktura d.o.o., HŽ Putnički prijevoz d.o.o. i HŽ Cargo d.o.o.) namire potraživanja za manje preneseni temeljni kapital na temelju nepotpuno provedene podjele prednika HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o., a na što navedena društva imaju pravo svaki u određenom postotku utvrđenog Manjka, Vlada RH je s navedenim društvima zaključila nagodbe o uređenju imovinsko-pravnih pitanja preostalih nakon podjele društva HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o. Provedbom navedenih nagodbi, odnosno namirom društava od strane Republike Hrvatske, trajno se i potpuno razrješuju imovinskopravna pitanja nastala podjelom društva HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o. te društva pravni sljednici nemaju nikakvih daljnjih potraživanja prema Republici Hrvatskoj na temelju podjele društva HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o. iz 2006.

Republika Hrvatska je tijekom godina isplatila dio ukupne naknade za izuzetu imovinu, pri čemu je preostala razlika koja pripada društvima pravnim sljednicima utvrđena nagodbama. Tako je s društvom HŽ Cargo d.o.o. nagodba zaključena u prosincu 2022., u kojoj se navodi da udio društva HŽ Cargo d.o.o. u Manjku (ukupnoj naknadi za manje uneseni kapital pri izuzimanju imovine javnog dobra) iznosi 40,1 %, što nakon određenih korekcija iznosi 157.194.193,78 eura. S društvom HŽ Infrastruktura d.o.o. nagodba je zaključena u siječnju 2025., u kojoj se navodi da udio društva HŽ Infrastruktura d.o.o. u Manjku iznosi 16,93 %, odnosno 62.089.614,30 eura. S društvom HŽ Putnički prijevoz d.o.o. nagodba je zaključena u veljači 2025., a utvrđeno je da udio društva HŽ Putnički prijevoz d.o.o. u Manjku iznosi 42,97 % odnosno 157.589.529,02 eura. Također, na ime usuglašenog duga društva HŽ Cargo d.o.o. prema društvu HŽ Infrastruktura d.o.o., iznos od 53.315.675,89 eura (401.706.960,00 kn), koji je po nagodbi pripao društvu HŽ Cargo d.o.o., isplaćuje se društvu HŽ Infrastruktura d.o.o. u pet godišnjih rata počevši od siječnja 2023.

Slijedom navedenog, na temelju odluka Vlade RH o prihvaćanju nagodbi između Republike Hrvatske i društava pravnih sljednika društva HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o., društvima HŽ Infrastruktura d.o.o., HŽ Putnički prijevoz d.o.o. i HŽ Cargo d.o.o. odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 376.873.337,10 eura na ime namire za manje preneseni temeljni kapital zbog u javno dobro izuzete imovine.

Dio odobrenih sredstava namiren je prijebojem međusobnih potraživanja i obveza između Republike Hrvatske i društava pravnih sljednika te uplatama u novcu u prijašnjim godinama i u 2025. te preuzimanjem kredita u prijašnjim godinama, dio će se namiriti preuzimanjem kredita društva u 2026., a dio uplatama u novcu u narednim godinama.

U 2025. je na temelju nagodbi izvršen prijebaj potraživanja u ukupnom iznosu od 25.715.381,44 eura (od čega se 23.674.991,99 eura odnosi na HŽI, a 2.040.389,45 eura na HŽPP) te isplata u novcu u ukupnom iznosu od 38.785.939,77 eura (od čega se na isplatu HŽI odnosi 25.000.000,00 eura, na HŽPP iznos od 3.168.115,10 eura te na HŽI na temelju nagodbe s HŽ Cargo iznos od 10.617.824,67 eura).

Osim navedenog, u cilju smanjenja zaduženosti i financijske konsolidacije društva HŽ Infrastruktura d.o.o. u 2025., na temelju Odluke Vlade RH o davanju suglasnosti za preuzimanje kreditnih obveza društva HŽ Infrastruktura d.o.o. za koje su izdana državna jamstva povećanjem kapitala javnog dobra, Ministarstvo financija je preuzelo otplatu kredita dobivenih uz državna jamstva, u ukupnom iznosu do 480.549.087,67 eura.

Iz svega navedenog proizlazi da je društvu HŽ Infrastruktura d.o.o., na temelju nagodbe i usuglašavanja duga s društvom HŽ Cargo d.o.o., odobreno ukupno 115.405.290,19 eura, što uz obveze po kreditima koje je preuzelo Ministarstvo financija u iznosu do 480.549.087,67 eura, iznosi sveukupno 595.954.377,86 eura. Razvidno je da je društvu HŽ Infrastruktura d.o.o. dodijeljeno najviše sredstava u odnosu na preostala društva iz željezničkog sektora.

– Prihodi i primici te rashodi i izdaci koji su iskazani kao obračunske kategorije prilikom evidentiranja naplate potraživanja u imovini u Godišnjem izvještaju za 2025.

U nastavku teksta daju se podaci o prihodima i primicima te rashodima i izdacima koji se iskazuju kao obračunske kategorije (nema novčanog tijeka) prilikom knjigovodstvenog evidentiranja naplate potraživanja preuzimanjem (stjecanjem) nefinancijske i financijske imovine, ostvareni u 2025. na temelju pojedinih odluka Vlade RH.

- Odluka Vlade RH o namirenju potraživanja Republike Hrvatske prema društvu Brodarski institut d.o.o. u likvidaciji preuzimanjem suvlasničkog dijela nekretnine

U studenome 2024. Vlada RH je donijela Odluku o namirenju potraživanja Republike Hrvatske prema društvu Brodarski institut d.o.o. u likvidaciji preuzimanjem suvlasničkog dijela nekretnine. Na temelju navedene Odluke Vlade RH i iz nje proizašlih akata, utvrđeno je da ukupno potraživanje Republike Hrvatske prema društvu Brodarski institut d.o.o. u likvidaciji na dan Odluke iznosi 15.212.419,06 eura.

Navedeno je potraživanje utvrđeno po više osnova: potraživanja Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (u daljnjem tekstu: MPGI) po osnovi vlasničkog zajma u iznosu od 11.374.460,02 eura (od čega glavnica u iznosu od 10.593.917,50 eura i kamate u iznosu od 780.542,52 eura) te potraživanja Ministarstva financija u ukupnom iznosu od 3.837.959,04 eura (po osnovi protestiranog i plaćenog državnog jamstva u iznosu od 2.006.319,14 eura (od čega glavnica i redovne kamate u iznosu od 1.415.902,01 euro i zatezna kamata u iznosu od 590.417,13 eura)) te potraživanja po osnovi zajma Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) u okviru tehnologijskog razvoja u iznosu od 1.831.639,90 eura (od čega glavnica u iznosu od 1.031.840,18 eura i zatezne kamate u iznosu od 799.799,72 eura).

Provedbom navedene Odluke Vlade RH u 2025. su u okviru proračunskih glava Ministarstvo financija – ostali izdaci države i MPGI evidentirani i iskazani podaci o namirenju potraživanja (svaki po osnovi svojih potraživanja) preuzimanjem imovine.

U konačnici, provedba Odluke Vlade RH o namirenju potraživanja Republike Hrvatske prema društvu Brodarski institut d.o.o. u likvidaciji preuzimanjem suvlasničkog dijela nekretnine utjecala je na podatke iskazane u Godišnjem izvještaju za 2025. na način da su iskazani rashodi za nabavu nefinancijske imovine (poslovne objekte) u ukupnom iznosu od 15.212.419,06 eura, primici od povrata zajmova danih trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu od 11.625.757,68 eura, prihodi od zateznih kamata u iznosu od 2.170.759,37 eura te prihodi od povrata kapitalnih pomoći danih trgovačkim društvima u javnom sektoru po protestiranim jamstvima u iznosu od 1.415.902,01 euro.

Stečena imovina koja se odnosi na poslovne zgrade i popratne nekretnine, posredstvom CERP-a prenesena je u vlasništvo Republike Hrvatske te je evidentirana u poslovnim knjigama MPGI-a. Na temelju Sporazuma o prijenosu prava upravljanja nekretninama iz travnja 2025., koji su zaključili MPGI, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih te Državni hidrometeorološki zavod, stečena imovina predana je navedenim proračunskim korisnicima na upravljanje te je isknižena iz poslovnih knjiga MPGI-a kako bi se mogla evidentirati u poslovnim knjigama navedenih proračunskih korisnika.

Navedeni rashodi u iznosu od 15.212.419,06 eura, primici u iznosu od 11.625.757,68 eura te prihodi u ukupnom iznosu od 3.586.661,38 eura ostvareni su kao obračunske kategorije iskazane prilikom knjigovodstvenog evidentiranja naplate potraživanja s osnova danih zajmova i plaćenih protestiranih jamstava, preuzimanjem nefinancijske imovine. Kod navedene naplate potraživanja nije bilo novčanog tijeka.

- Odluka Vlade RH o namirenju dijela potraživanja Republike Hrvatske prema društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d. prijenosom poslovnih udjela 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o.

U prosincu 2024. Vlada RH je donijela Odluku o namirenju dijela potraživanja Republike Hrvatske prema društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d. prijenosom poslovnih udjela 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o.

Navedenom Odlukom je utvrđeno da društvo 3. MAJ Brodogradilište d.d. djelomično namiruje potraživanje Republike Hrvatske po osnovi protestiranog i plaćenog državnog jamstva kroz prijenos sva tri poslovna udjela koje ima u društvu 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o. na Republiku Hrvatsku, u ukupnom iznosu od 10.313.220,00 eura, a koji čine 100,0 % temeljnog kapitala Društva – kćeri.

Provedba navedene Odluke Vlade RH je utjecala na podatke iskazane u Godišnjem izvještaju za 2025. na način da su evidentirani i iskazani izdaci za dionice i udjele u glavnici tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora te prihodi od povrata kapitalnih pomoći danih tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima, u iznosu od 10.313.220,00 eura.

Navedeni prihodi i izdaci u iznosu od 10.313.220,00 eura ostvareni su kao obračunske kategorije iskazane prilikom knjigovodstvenog evidentiranja naplate potraživanja s osnova plaćenih protestiranih jamstava, preuzimanjem financijske imovine. Kod navedene naplate potraživanja nije bilo novčanog tijeka.

- Odluka Vlade RH o odobrenju povećanja temeljnog kapitala društva Croatia Airlines d.d.

Odlukom Vlade RH o odobrenju povećanja temeljnog kapitala društva Croatia Airlines d.d. iz prosinca 2025. odobreno je povećanje temeljnog kapitala društva Croatia Airlines d.d., koje će se provesti u razdoblju od 2025. do 2027. unosom potraživanja s osnova potraživanja po postojećim i trenutno nedospjelim zajmovima u iznosu glavnica od 78.837.348,20 eura, uvećanom za redovne kamate obračunane na dan dospjeća te ulogom Republike Hrvatske u novcu u iznosu od 70.000.000,00 eura. Na temelju navedene Odluke Vlade RH, u 2025. je proveden dio Odluke koji se odnosi na povećanje temeljnog kapitala ulogom potraživanja Republike Hrvatske u ukupnom iznosu od 43.000.000,00 eura, dok će se ostatak, uključujući i uplatu u novcu, provesti u narednim godinama.

Provedba navedenog dijela Odluke Vlade RH u 2025. je utjecala na podatke iskazane u Godišnjem izvještaju za 2025. na način da su evidentirani i iskazani izdaci za dionice i udjele u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru u iznosu od 43.000.000,00 eura te primici od povrata zajmova danih trgovačkim društvima u javnom sektoru – dugoročni u iznosu od 36.435.778,20 eura i prihodi od kamata na dane zajmove trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu od 6.564.221,80 eura. Navedeni izdaci u iznosu od 43.000.000,00 eura, primici u iznosu od 36.435.778,20 eura te prihodi u iznosu od 6.564.221,80 eura ostvareni su kao obračunske kategorije iskazane prilikom knjigovodstvenog evidentiranja naplate potraživanja s osnova danih zajmova, preuzimanjem financijske imovine. Kod navedene naplate potraživanja nije bilo novčanog tijeka, odnosno povećanje temeljnog kapitala društva Croatia Airlines d.d. je u 2025. izvršeno unosom potraživanja Republike Hrvatske, a ne ulogom u novcu.

III. REVIZIJA ZA 2025.

Postupci revizije provedeni su od 12. siječnja do 3. lipnja 2026.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti cjelovitost i točnost iskazanih podataka u Godišnjem izvještaju za 2025.
- provjeriti procese planiranja i izvršavanja državnog proračuna
- provjeriti ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s Državnim proračunom Republike Hrvatske za 2025.
- provjeriti zaduživanje i izdavanje jamstava te odobravanje sredstava iz proračunske zalihe
- ispitati organizaciju i vođenje računovodstva državnog proračuna.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu izvještaja o izvršenju državnog proračuna. Cilj je bio provjeriti je li Godišnji izvještaj za 2025. sastavljen u svim značajnijim odrednicama u skladu s propisanim okvirom izvještavanja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o Godišnjem izvještaju za 2025. su:

1. Državni proračun Republike Hrvatske za 2025. godinu i projekcije za 2026. i 2027. godinu
2. Zakon o proračunu
3. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu
4. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 4/24 i 122/25)
5. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu
6. Pravilnik o planiranju u sustavu proračuna (Narodne novine 1/24)
7. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana
8. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22, 52/25 i 156/25)
9. Pravilnik o načinu i uvjetima izvršavanja državnog proračuna i financijskog plana proračunskog korisnika državnog proračuna s jedinstvenog računa državnog proračuna (Narodne novine 157/23)
10. Uredba o postupku odobrenja državnih jamstava, nadzoru nad namjenskim korištenjem sredstava i drugim pitanjima vezanim za državna jamstva (Narodne novine 13/24)

11. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 52/13 i 94/14)
12. Odluka o visini, načinu i rokovima uplate sredstava trgovačkih društava u državnom vlasništvu u Državni proračun Republike Hrvatske za 2025. godinu (Narodne novine 140/25)
13. Uputa Izvršavanje državnog proračuna (Ministarstvo financija, travanj 2024.)
14. Uputa za izračun prijenosa sredstava kod planiranja državnog proračuna i financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika državnog proračuna (Ministarstva financija, studeni 2024.).

Metode i postupci revizije

Revizijom su obuhvaćeni poslovni procesi koji su u okviru Ministarstva financija organizirani u Državnoj riznici i drugim ustrojstvenim jedinicama Ministarstva financija, a koji se odnose na pripremu i izvršavanje državnog proračuna, državno računovodstvo i izvješćivanje, zaduživanje i upravljanje javnim dugom, izdavanje državnih jamstava, proračunsku zalihu te unutarnje kontrole i nadzor nad proračunskim sredstvima.

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju pojedinih ustrojstvenih jedinica Ministarstva financija. Radi procjene rizika provjerene su unutarnje kontrole. Podaci iskazani u Godišnjem izvještaju za 2025. uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama Ministarstva financija. Za određena revizijska područja korišteni su podaci i informacije koje su pribavljene u okviru revizijskih postupaka provedenih kod korisnika državnog proračuna. U pribavljanju revizijskih dokaza korištene su sljedeće metode: pregled i testiranje dokumentacije metodom slučajnog odabira, analitički postupci te razgovori sa zaposlenicima koji su uključeni u poslovne procese i odgovorni za njihovo pravilno i zakonito izvršavanje. Revizijski postupci bili su usmjereni na pribavljanje dokaza o točnosti iskazanih podataka u Godišnjem izvještaju za 2025. te na dosljednu primjenu odredaba zakona i drugih propisa koji uređuju proračunska pravila. Izbor postupaka temeljio se na procjeni pojave rizika kod materijalno značajnih iskaza u Godišnjem izvještaju za 2025.

Nalaz za 2025.

1. Priprema i izvršavanje državnog proračuna

1.1. Priprema i donošenje Državnog proračuna za 2025. propisani su Zakonom o proračunu i Uputama za izradu prijedloga državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2025. – 2027. Ministarstva financija, donesenim na temelju navedenog Zakona. Načine i uvjete izvršavanja državnog proračuna propisuju godišnji zakoni o izvršavanju državnog proračuna, Pravilnik o načinu i uvjetima izvršavanja državnog proračuna i financijskog plana proračunskog korisnika državnog proračuna s jedinstvenog računa državnog proračuna te Uputa izvršavanje državnog proračuna.

– Priprema proračuna

Odredbama članka 144. Zakona o proračunu propisana je objava dokumenata i informacija o trošenju sredstava. Odredbama navedenog članka propisano je, između ostalog, da se proračun i izmjene i dopune proračuna te financijski planovi i izmjene i dopune financijskih planova izvanproračunskih korisnika objavljuju na mrežnim stranicama Vlade RH, Ministarstva financija ili izvanproračunskog korisnika, dok se financijski plan i izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika objavljuju na njegovim mrežnim stranicama odnosno na mrežnim stranicama nadležnog ministarstva ili drugog tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije ako proračunski korisnik nema svoje mrežne stranice.

Odredbama članka 33. Zakona o proračunu propisano je da se financijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika sastoji od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine te sadrži opći i posebni dio i obrazloženje financijskog plana.

Nadalje, izgled i sadržaj proračuna i financijskog plana, rebalansa proračuna i financijskog plana, njihova dostava i objava te uvjeti i pravila preraspodjele sredstava proračuna propisani su odredbama Pravilnika o planiranju u sustavu proračuna. Odredbama članaka 28., 37. i 40. navedenog Pravilnika propisano je da financijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika, osim općeg i posebnog dijela, sadrži obrazloženje općeg dijela te posebnog dijela, dok rebalans financijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika sadrži opći i posebni dio, odnosno ne uključuje obrazloženje.

Proračunski korisnici se putem Portala sustava državne riznice prijavljuju na aplikaciju Proračunska obrazloženja. U navedenu aplikaciju korisnici unose Obrazloženje proračuna – opći dio te Obrazloženje posebnog dijela financijskog plana. Korisnici nakon unosa obrazloženja trebaju spremati i zaključati, nakon čega ih objavljuju na svojim mrežnim stranicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Izvanproračunski korisnici obrazloženje svog financijskog plana unose u aplikaciju Financijski planovi i izvršenja izvanproračunskih korisnika na Portalu sustava državne riznice, a podaci se objavljuju na njihovim mrežnim stranicama te stranicama Ministarstva financija.

Na stranicama Ministarstva financija objavljuje se obrazloženje općeg dijela rebalansa, odnosno izmjena i dopuna državnog proračuna gdje se ističu sve najznačajnije izmjene tekućeg plana. Međutim, ne izrađuje se obrazloženje posebnog dijela izmjena i dopuna financijskih planova proračunskih korisnika, već samo državnog proračuna u cijelosti. Iako nije propisana obveza sastavljanja obrazloženja izmjena financijskog plana izvanproračunskih korisnika, ona su sastavljena i objavljena na stranicama Ministarstva financija.

S obzirom na to da se svake godine izmjenama i dopunama financijskih planova značajno mijenjaju planirane aktivnosti i projekti u odnosu na izvorni plan, Državni ured za reviziju je mišljenja kako bi uz izmjene i dopune državnog proračuna, u cilju povećanja transparentnosti izvještavanja, trebalo na mrežnim stranicama Ministarstva financija objaviti i skraćeni prikaz najznačajnijih izmjena kroz koji bi se istaknula značajna financijska odstupanja u planiranim iznosima u odnosu na izvorni financijski plan, obrazložila najveća povećanja ili smanjenja planiranih iznosa te naveli razlozi odstupanja.

- Planirani prijenos sredstava iz prethodne godine i prijenos sredstava u narednu godinu

Zakonom o proračunu uređuje se planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje proračuna, upravljanje imovinom i obvezama, upravljanje dugom općeg proračuna, zaduživanje i jamstva Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, računovodstvo, proračunski nadzor i druga pitanja vezana za upravljanje javnim financijama.

Pri izradi prijedloga svog financijskog plana, proračunski korisnici državnog proračuna obvezni su pridržavati se uputa Ministarstva financija za izradu prijedloga državnog proračuna. Prema navedenim uputama, neutrošeni vlastiti prihodi te namjenski prihodi i primici unose se u informacijski sustav Državne riznice od 2019. koristeći kategorije donosa (prijenosa neutrošenih prihoda iz prethodne fiskalne godine) i odnosa (prijenosa neutrošenih prihoda u sljedeću fiskalnu godinu).

Nadalje, pri izradi prijedloga financijskog plana proračunskog korisnika državnog proračuna, donos i odnos se ne iskazuje u okviru prihoda (prihoda poslovanja i prihoda od prodaje nefinancijske imovine), s obzirom na to da nije riječ o prihodima tekuće godine, nego se iskazuje posebno kao donos prihoda iz prethodnog razdoblja po izvorima.

Na taj način, plan prihoda i primitaka proračunskog korisnika državnog proračuna ne uključuje samo prihode i primitke tekuće godine nego i neutrošena vlastita i namjenska sredstva iz prethodne godine, kao i procijenjeni iznos prihoda koji će ostati neutrošen iz vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka u tekućoj godini, koji će se prenijeti u sljedeću godinu.

Revizijama za 2021., 2022., 2023. i 2024. utvrđeno je da donosi proračunskih korisnika državnog proračuna koji svoje novčano poslovanje obavljaju preko računa otvorenih u kreditnim institucijama te koji svoje prihode i primitke od vlastitih i namjenskih sredstava, odnosno rashode i izdatke plaćene iz navedenih sredstava u sustavu Državne riznice iskazuju kroz mjesečne evidencijske naloge, pri izradi državnog proračuna nisu iskazani u okviru prijenosa sredstava iz prethodne godine.

U Računu financiranja za 2025. iskazan je planirani prijenos sredstava iz prethodne godine u iznosu od 3.521.615.914,00 eura i prijenos sredstava u narednu godinu u iznosu od 2.405.882.790,00 eura.

Prema obrazloženju Ministarstva financija i dostavljenih podataka, planirani prijenos sredstava iz prethodne godine iskazan u iznosu od 3.521.615.914,00 eura odnosi se na stanje novčanih sredstava svih proračunskih korisnika (uključujući i one koji svoje novčano poslovanje provode preko računa otvorenih u kreditnim institucijama te koji svoje prihode i primitke od vlastitih i namjenskih sredstava, odnosno rashode i izdatke plaćene iz navedenih sredstava u sustavu Državne riznice iskazuju kroz mjesečne evidencijske naloge) na 1. siječnja 2025. iskazano u financijskim izvještajima državnog proračuna i proračunskih korisnika državnog proračuna. Planirani prijenos sredstava u narednu godinu u iznosu od 2.405.882.790,00 eura također uključuje stanja novčanih sredstava svih proračunskih korisnika na 31. prosinca 2025. iskazana u financijskim izvještajima proračunskih korisnika.

Odredbama članka 8. Pravilnika o planiranju u sustavu proračuna propisano je da prijenos sredstava iz prethodne godine i prijenos sredstava u narednu godinu za državni proračun uključuje bilančne kategorije: stanje novčanih sredstava za koje evidencije vodi državni proračun, promjenu u stanju potraživanja koja je rezultat odljeva s računa odnosno priljeva na račun, promjenu u stanju obveza koja je rezultat priljeva na račun odnosno odljeva s računa, ispravak rezultata tijekom godine te stanje neutrošenih vlastitih prihoda, namjenskih prihoda i primitaka te ostalih sredstava proračunskih korisnika državnog proračuna koji svoje novčano poslovanje provode preko računa otvorenih u kreditnim institucijama.

Iz navedenog proizlazi da su u planirani prijenos sredstava iz prethodne godine i prijenos sredstava u narednu godinu uključena samo novčana sredstava za koja evidencije vodi državni proračun te neutrošena sredstva vlastitih prihoda, namjenskih prihoda i primitaka te ostala sredstva proračunskih korisnika državnog proračuna koji svoje novčano poslovanje provode preko računa otvorenih u kreditnim institucijama.

Bilančne kategorije koje se odnose na promjenu u stanju potraživanja koja je rezultat odljeva s računa odnosno priljeva na račun, promjenu u stanju obveza koja je rezultat priljeva na račun odnosno odljeva s računa te ispravak rezultata tijekom godine, nisu uključene u planirani prijenos sredstava.

Državni ured za reviziju preporučuje Ministarstvu financija unaprijediti metodologiju koja se odnosi na izračun i iskazivanje planiranog prijenosa sredstava na način da se preispitaju sve bilančne kategorije koje utječu na podatke o prijenosu sredstava u cilju točnog i cjelovitog iskazivanja podataka u Računu financiranja.

- Planiranje međusobnih prijenosa sredstava između proračunskih korisnika državnog proračuna

Prijenosi proračunskih sredstava između proračunskih korisnika u Državnom proračunu i u Godišnjem izvještaju za 2025. nisu pravilno iskazani, odnosno ukupni rashodi u okviru podskupine 369 i ukupni prihodi u okviru podskupine 639 nisu planirani u jednakom iznosu, a isto tako ni izvršeni u istom iznosu, što utječe na točnost podataka iskazanih u financijskim izvještajima proračunskih korisnika i godišnjem izvještaju o izvršenju državnog proračuna.

Odredbama članka 11. Zakona o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu propisano je da korisnik na svojim aktivnostima planira sredstva prijenosa korisnicima ako im sredstva dodjeljuje na temelju posebnih propisa i bez protučinidbe preko podskupine računa 369 Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna, a sukladno pravilniku kojim se uređuje proračunsko računovodstvo i Računski plan.

Ako sredstva prijenosa nisu planirana ili nisu planirana u potrebnom iznosu, mogu se, uz prethodnu suglasnost Ministarstva, tijekom proračunske godine preraspodjeljivati, i to bez ograničenja unutar aktivnosti s kojih se sredstva prijenosa dodjeljuju. Korisnik koji na svojim aktivnostima planira sredstva koja prenosi dužan je očekivane primatelje sredstava pisano obavijestiti da sredstva planiraju na prihodnoj strani u okviru podskupine računa 639 Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna. Korisnik koji doznava sredstva preko podskupine računa 369 Prijenosi između proračunskog korisnika istog proračuna dužan je obavijestiti primatelja sredstava o izvršenoj doznaci i najmanje tromjesečno s primateljem sredstava uskladiti računovodstvene evidencije i evidencije u izvršenju financijskog plana.

Prema odredbi članka 58., stavaka 9. i 10. i članka 81., stavaka 10. i 11. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, prijenosi između proračunskih korisnika istoga proračuna obuhvaćaju tekuće i kapitalne prijenose te tekuće i kapitalne prijenose temeljem prijenosa EU sredstava.

Ovi prijenosi obuhvaćaju prijenose koje iznimno proračunski korisnici daju drugim proračunskim korisnicima ili primaju od drugih proračunskih korisnika u nadležnosti istog proračuna na temelju propisa ili natječaja, a uz prethodnu suglasnost Ministarstva financija, odnosno upravnog tijela za financije jedinica lokalne i područne samouprave. Prethodna suglasnost ne odnosi se na prijenose EU sredstava. Navedeni prijenosi sredstava evidentiraju se u okviru podskupina 369 i 639 – Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna. Proračunski korisnik koji daje sredstva evidentira ih u okviru podskupine rashoda 369, a proračunski korisnik koji prima sredstva u okviru podskupine prihoda 639.

Navedene podskupine računa koriste se ako se ne radi o prihodima ostvarenim na tržištu.

U prošlim revizijama utvrđeno je da ukupni rashodi u okviru podskupine 369 nisu jednaki ukupnim prihodima u okviru podskupine 639 te je preporučeno Ministarstvu financija poduzimanje određenih aktivnosti u cilju usklađivanja navedenih podataka na način koji neće uvećavati iznos planiranih i iskazanih ukupnih prihoda i rashoda državnog proračuna.

Ministarstvo financija je poduzimalo aktivnosti u cilju smanjenja navedenih razlika te je davalo upute u okviru uputa za izradu prijedloga proračuna za pojedina trogodišnja razdoblja. U odnosu na prethodne godine razlike su smanjene, ali još uvijek postoje.

U Uputi za izradu prijedloga državnog proračuna za razdoblje 2025. – 2027. navedeno je da je u uputama iz prijašnjih godina proračunskim korisnicima objašnjeno na koji način trebaju planirati prijenose sredstava drugim proračunskim korisnicima iz nadležnosti istog proračuna te da proračunski korisnici davatelji sredstava podskupinu 369 mogu planirati pod uvjetom da su o navedenom prijenosu obavijestili primatelja sredstava, ali i pod uvjetom da su od primatelja sredstava zaprimili pisanu obavijest kojom isti potvrđuje da će u svom financijskom planu planirati podskupinu 639 u istom iznosu. Ministarstvu financija potrebno je dostaviti dokaze o dostavi navedenih obavijesti.

Od proračunskog ciklusa 2024. – 2026. više nisu moguće iznimke od gore navedenog, odnosno proračunski korisnici ne mogu planirati podskupinu 369 bez dostave potrebnih dokaza Ministarstvu financija.

Unatoč danim uputama i poduzetim aktivnostima i nadalje postoje razlike, odnosno planirani i izvršeni prihodi i rashodi koji se odnose na prijenose sredstava između proračunskih korisnika državnog proračuna se razlikuju, odnosno rashodi u okviru podskupine 369 i prihodi u okviru podskupine 639 nisu planirani u jednakim iznosima.

Državnim proračunom za 2025. rashodi u okviru podskupine 369 planirani su ukupno u iznosu od 78.319.550,00 eura, dok su prihodi u okviru podskupine 639 planirani u iznosu od 70.907.643,00 eura, što je 7.411.907,00 eura manje od planiranih rashoda.

Nadalje, Izmjenama i dopunama Državnog proračuna rashodi u okviru podskupine 369 planirani su 732.731,00 euro više od prihoda u okviru podskupine 639, dok su tekućim planom za 2025. (rebalans s uključenim preraspodjelama) planirani rashodi u okviru podskupine 369 veći za 13.130.664,00 eura od planiranih prihoda u okviru podskupine 639. Također, u izvršenju su iskazani rashodi podskupine 369 veći od iskazanih prihoda podskupina 639 za 2.667.406,78 eura.

Iz navedenog je razvidno da su unatoč poduzetim aktivnostima razlike u tekućem planu proračuna još veće od onih u izvornom proračunu.

Navedeni način planiranja utječe na iznose planiranih i iskazanih ukupnih prihoda i rashoda državnog proračuna, kao i na manjak državnog proračuna. Pravilno evidentiranje i iskazivanje navedenih prihoda i rashoda, kako u izvještajima o izvršenju proračuna pa tako i u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima proračunskih korisnika, važno je i radi pravilne konsolidacije financijskih izvještaja proračunskih korisnika kod koje se navedeni međusobni prijenosi sredstava trebaju eliminirati. Potrebno je provoditi usklađivanje tih podataka na način koji neće uvećavati iznos planiranih i iskazanih ukupnih prihoda i rashoda državnog proračuna.

Proračunski korisnici trebaju pravilno planirati i evidentirati međusobne prijenose sredstava, kako bi u proračunu i u izvještaju o izvršenju proračuna ukupni rashodi u okviru podskupine 369 bili jednaki ukupnim приходima u okviru podskupine 639.

Državni ured za reviziju i nadalje preporučuje Ministarstvu financija poduzimati aktivnosti u cilju smanjenja odstupanja u planiranim i iskazanim međusobnim prijenosima sredstava u okviru podskupine rashoda 369 i prihoda 639 te usklađivanja navedenih podataka kako se ne bi uvećavao iznos planiranih i iskazanih ukupnih prihoda i rashoda državnog proračuna.

– Fiskalni rizici

Odredbama članka 31. Zakona o proračunu propisano je da se obrazloženje proračuna sastoji od obrazloženja općeg dijela proračuna i obrazloženja posebnog dijela proračuna.

Uz obrazloženje općeg dijela državnog proračuna, koje sadrži obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka državnog proračuna te prikaz manjka odnosno viška državnog proračuna, propisano je da se, između ostalog, navode i fiskalni rizici te analiza osjetljivosti kretanja manjka odnosno viška proračuna opće države i duga opće države na temelju različitih pretpostavki gospodarskog rasta i visine kamatnih stopa koje bi mogle utjecati na kretanje manjka odnosno viška proračuna opće države i duga opće države.

Fiskalni rizici se definiraju kao mogućnost da stvarni fiskalni rezultati (proračunski prihodi, rashodi, deficit ili javni dug) značajno odstupe od očekivanih ili projiciranih proračunskih veličina.

To su potencijalni događaji ili trendovi koji mogu rezultirati jednokratnim ili trajnim povećanjem rashoda odnosno gubitkom prihoda, što bi doprinijelo većem deficitu odnosno javnom dugu i koji mogu negativno utjecati na održivost javnih financija i stabilnost državnog proračuna.

Fiskalni rizici mogu proizaći iz neočekivanih događaja ili pogrešnih procjena u planiranju, a negativno utječu na proračun povećanjem rashoda ili smanjenjem očekivanih prihoda, što rezultira većim deficitom od planiranog.

U Obrazloženju Općeg dijela Državnog proračuna za razdoblje 2025. – 2027. kao i 2026. – 2028. u dijelu koji se odnosi na Fiskalne rizike i analizu osjetljivosti kretanja javnog duga navodi se da je i nadalje prisutna *visoka razina javnog duga* koja predstavlja izvor ranjivosti za hrvatsko gospodarstvo te da bi, bez obzira na smanjenje restriktivnosti monetarne politike, moguće povećanje referentnih tržišnih kamatnih stopa dovelo do viših troškova refinanciranja duga, što bi potencijalno moglo stvoriti pritisak na financiranje ostalih potreba države. Nadalje, navodi se da se hrvatsko gospodarstvo suočava i s brojnim drugim fiskalnim rizicima kao što je *mirovinski sustav RH* koji je pod utjecajem nepovoljnih demografskih trendova vezano za starenje stanovništva, odnosno smanjenje broja radnoaktivnog stanovništva, uz istodobno povećanje stanovništva starijeg od 65 godina. Jačanje takvih trendova stvorilo bi dodatan pritisak na sustav generacijske solidarnosti, a što bi moglo imati negativan učinak na održivost javnih financija u dugom roku. Osim toga, stanje *nepodmirenih obveza u zdravstvenom sustavu* predstavlja dodatni fiskalni rizik kao i *potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova* koje i dalje predstavljaju rizik za javne financije. Prihodi državnog proračuna, poglavito porez na dodanu vrijednost, vrlo su osjetljivi na smanjenje osobne potrošnje stanovništva. U slučaju šoka lošijeg ostvarenja poreznih prihoda od onih originalno planiranih, manjak državnog proračuna bio bi veći nego izvorno planirani te bi posljedično potrebe za zaduživanjem bile veće.

U razdoblju od 2022. do 2025. manjak državnog proračuna se značajno povećavao. Tako je manjak državnog proračuna u 2022. iznosio 440.693.755,92 eura, u 2023. iznosio je 729.084.628,53 eura, u 2024. iznosio je 2.218.549.311,61 euro, a manjak državnog proračuna za 2025. iznosio je 3.373.412.893,21 euro.

Dug državnog proračuna koji se odnosi na obveze za vrijednosne papire, kredite i zajmove koje je ugovorilo ili preuzelo Ministarstvo financija koncem 2022. iznosio je 39.926.555.362,22 eura (300.826.631.376,00 kn), 2023. iznosio je 41.293.176.814,22 eura, 2024. iznosio je 42.048.004.063,50 eura, a koncem 2025. iznosio je 45.117.551.422,87 eura i veći je za 3.069.547.359,37 eura ili 7,3 % u odnosu na 2024., a u odnosu na 2022. veći je za 5.190.996.060,65 eura ili 13,0 %.

Zajedno s ukupnim jamstvima kao potencijalnim obvezama koje bi se mogle plaćati na teret državnog proračuna, a koje su koncem 2025. iskazane u iznosu od 5.489.952.036,13 eura, sveukupni dug iznosi 50.607.503.459,00 eura.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u 2025. deficit konsolidirane opće države iznosio je 2,8 milijardi eura, odnosno 3,0 % BDP-a, dok je u 2024. deficit iznosio 2,0 milijarde eura ili 2,3 % BDP-a. U 2023. deficit je iznosio 865 milijuna eura ili 1,1 % BDP-a, dok je u 2022. suficit bio jednak 10 milijuna eura ili 0,0 % BDP-a. Nadalje, konsolidirani dug na kraju 2025. iznosio je 52,4 milijarde eura ili 56,3 % BDP-a, dok je u 2024. iznosio 49,3 milijarde eura, odnosno 57,4 % BDP-a. U 2023. dug je iznosio 48,3 milijarde eura, odnosno 60,9 % BDP-a, dok je u 2022. iznosio 46,3 milijarde eura, odnosno 68,5 % BDP-a.

Državni ured za reviziju je kroz reviziju godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna skretao pozornost na određena područja revizije koja su prepoznata kao fiskalni rizici za državni proračun jer mogu utjecati na povećanje rashoda u idućem razdoblju, a time i na deficit državnog proračuna.

Među ostalim rizicima to su potencijalne obveze na temelju danih državnih jamstava, osobito državna jamstva dana društvima s poteškoćama u poslovanju, plaćanja po protestiranim jamstvima i potraživanja na temelju plaćanja po protestiranim jamstvima koja se ne mogu naplatiti (novčano ili nenovčano) te moguće preuzimanje obveza po kreditima uz državna jamstva u slučajevima kada društva nisu u mogućnosti podmirivati svoje obveze.

Potencijalne obveze na temelju danih aktivnih jamstava koje bi se mogle plaćati na teret državnog proračuna koncem 2022. iskazane su u iznosu od 6.877.854.877,70 eura, koncem 2023. u iznosu od 6.760.963.779,25 eura, koncem 2024. u iznosu od 6.381.931.334,69 eura, a koncem 2025. u iznosu od 5.489.952.036,13 eura.

Rashodi iz jamstvene pričuve na ime protestiranih jamstava iskazani su u 2025. u iznosu od 79.407.131,67 eura, što je 52.622.459,24 eura ili 196,5 % više u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosili 26.784.672,43 eura, a u odnosu na 2023. veći su za 58.788.175,36 eura ili 285,1 %. Navedeni rashodi iz jamstvene pričuve odnose se na plaćanje glavnica, kamata, naknada i drugih troškova po kreditima i garancijama dužnika koji nisu podmirivali obveze.

Potraživanja za protestirana jamstva i obračunane zatezne kamate koncem 2025. iskazana su u iznosu od 303.213.540,41 euro, što je 399.416.763,26 eura ili 56,9 % manje od stanja iskazanog koncem 2024. kada su bila iskazana u iznosu od 702.630.303,67 eura. Potraživanja na temelju plaćanja po protestiranim jamstvima se smanjuju radi naplate, bilo novčane ili nenovčane (udjeli, dionice, nefinancijska imovine) ili otpisa.

Kroz revizije godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna razvidno je da se povećavaju rashodi iz jamstvene pričuve na ime plaćanja po protestiranim jamstvima, a kod naplate potraživanja povećava se udio nenovčanog namirenja i otpisa potraživanja. U protekle dvije godine najveći udio čine otpisi potraživanja. Tako je udio otpisa potraživanja u ukupnoj naplati potraživanja u 2024. bio 45,2 %, a u 2025. je bio 51,1 %.

Isto tako, uočeno je da namirenjem država stječe udjele u društvima koja su u poteškoćama u poslovanju. Iako se državna jamstva poduzetnicima u poteškoćama dodjeljuju radi ostvarivanja ciljeva gospodarske i socijalne stabilnosti te poticanja regionalnog razvoja, Državni ured za reviziju kontinuirano ističe da ona mogu predstavljati određeni financijski rizik za državni proračun.

Nadalje, Državni ured za reviziju unatrag više godina ukazuje na potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova koji su pokrenuti protiv državnih tijela Republike Hrvatske i koje predstavljaju značajni fiskalni rizik za državni proračun zbog čega je dana preporuka da je potrebno povećati odgovornosti i preventivno djelovati u cilju smanjenja broja navedenih sudskih sporova, a time i manjih rashoda državnog proračuna. Stanje obveza koncem 2024. iznosilo je 1.877.269.314,39 eura, a koncem 2025. stanje navedenih obveza iznosilo je 2.102.631.172,26 eura, što je 225.361.857,87 eura ili 12,0 % više.

Osim potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova koji su pokrenuti protiv državnih tijela Republike Hrvatske, rizik za državni proračun mogu predstavljati i obveze po osnovi sudskih sporova pokrenutih protiv jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (županije, gradovi i općine) koje nemaju dovoljno sredstava za podmirenje navedenih obveza te im se iz državnog proračuna odobravaju beskamatni zajmovi za podmirenje nastalih obveza.

Također, značajan rizik za državni proračun predstavljaju troškovi zdravstvenog sustava i obveze zdravstvenih ustanova koje se unatoč sredstvima iz državnog proračuna nisu značajnije smanjile.

Ukupne obveze ustanova u zdravstvu (bolnice i HZZO bez obveza za kredite) koncem 2025. iznosile su 2.890.251.640,00 eura i veće su za 457.967.827,00 eura ili 18,8 % u odnosu na stanje koncem 2024. Najznačajnije su obveze zdravstvenih ustanova kojima je osnivač Republika Hrvatska i koje su koncem 2025. iznosile 1.857.707.560,00 eura, obveze HZZO-a iznosile su 753.419.950,00 eura, a zdravstvenih ustanova kojima su osnivači jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave 279.124.131,00 euro. Iz navedenih financijskih podataka razvidno je da obveze zdravstvenih ustanova nisu značajnije smanjene, unatoč dodatnim sredstvima doznačenim iz državnog proračuna, kao i na teret financijskog plana HZZO-a.

Nadalje, kod rashoda za mirovine ostvarene prema općem propisu na temelju osiguranja (starosne, invalidske i obiteljske mirovine) koje se financiraju iz izvora financiranja Doprinosi za mirovinsko osiguranje, zbog nedostatka uplaćenih doprinosa dio sredstava za mirovine koji nedostaje financira se iz općih prihoda i primitaka.

Tako su u 2025. mirovine po općem propisu iznosile 7.568.973.917,93 eura, od čega je iz doprinosa financirano 5.711.337.528,91 euro ili 75,5 %, a 1.857.636.389,02 eura ili 24,5 % iz općih prihoda i primitaka. U 2024. mirovine po općem propisu iznosile su 6.828.156.695,91 euro, od čega je iz doprinosa financirano 4.889.432.443,73 eura ili 71,6 %, a 1.938.724.252,18 eura ili 28,4 % iz općih prihoda i primitaka.

Osim navedenih rizika, donošenje novih ili izmjene postojećih propisa bez pravodobne pripreme procjene fiskalnog učinka, a na temelju kojih se smanjuju prihodi ili se povećavaju rashodi, također može predstavljati fiskalni rizik za proračun te može iziskivati donošenje izmjena i dopuna državnog proračuna ili česte preraspodjele unutar proračuna. Primjerice, značajno povećanje rashoda za zaposlene rezultat je primjene novog Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama, izmjene kolektivnih ugovora, povećanja osnovice za izračun plaća, isplate dodataka na plaće, uključivanja novih korisnika u državni proračun (uključivanje općih bolnica i njihovih prihoda i rashoda u državni proračun), povećanja maksimalne novčane naknade za korištenje prava na roditeljski dopust i jednokratne naknade za novorođeno dijete, povećanja rashoda koji se odnose na socijalne naknade i drugo, dok na smanjenje prihoda može utjecati, primjerice, uvođenje poreznih olakšica, porezna oslobođenja i slično.

Rizik koji je u posljednjim godinama značajno utjecao na državne proračune je kriza uzrokovana pandemijom koronavirusa te sve učestalije elementarne nepogode koje uzrokuju velike štete za koja se traže dodatna izdvajanja iz državnog proračuna, što je dovelo do potrebe za dodatnom fleksibilnosti državnog proračuna te potrebe brzog iznalaženja novih izvora prihoda za financiranje takvih izvanrednih rashoda.

Isto tako, fiskalni rizik predstavljaju događanja u međunarodnom okruženju (rat u Ukrajini i na Bliskom istoku) koja su utjecala na veća izdvajanja za obranu, više cijene energenata, a time i na visinu troškova života zbog čega se donose mjere koje utječu na povećanje rashoda državnog proračuna.

Na rashode državnog proračuna značajno utječe provedba mjera Vlade RH za zaštitu kućanstava i gospodarstva od rasta cijena, tako što su se davanjem subvencija provodili paketi mjera Vlade RH za suzbijanje inflatornih pritisaka na građane i poduzetnike, subvencioniranjem cijene energenata i osiguranja dostatnih količina plina na teritoriju Republike Hrvatske. Postoji opasnost od negativnog fiskalnog rizika zato što jednokratne mjere, zbog takvih nepredviđenih događaja, ako se produže, mogu postati trajne i opteretiti proračun.

Dugoročno opterećenje za državni proračun mogu predstavljati i ulaganja u kapitalne projekte koji ne donose značajne gospodarske koristi te koji ne stvaraju dodatnu vrijednost i kod kojih nema povrata uložениh sredstava.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je, zbog neizvjesnosti i negativnih utjecaja fiskalnih rizika na državni proračun, potrebno definirati potencijalne rizike (čimbenike) koji mogu utjecati na odstupanje od planiranih proračunskih stavki, kvantificirati potencijalni utjecaj svakog utvrđenog rizika, odrediti mjere i način upravljanja tim rizicima te objaviti navedene procjene u proračunskim dokumentima.

Također, Državni ured za reviziju je mišljenja da je potrebno razmotriti mogućnost planiranja proračunske rezerve za slučajeve nepredviđenih okolnosti kako bi ciljane razine deficita i javnog duga ostale u planiranim okvirima.

1.2. *Ministarstvo financija prihvaća preporuke navedene u točki 1. Nalaza, Priprema i izvršavanje državnog proračuna.*

U vezi s dijelom Izvješća gdje se skreće pozornost da je prilikom donošenja prijedloga novih ili izmjene postojećih propisa, dokumenata, strategija i drugih akata planiranja potrebno uz izradu procjene fiskalnog učinka, analizirati njihov budući utjecaj na izvršenje prihoda i/ili rashoda državnog proračuna, Ministarstvo financija u Očitovanju ističe da Obrazac standardne metodologije za procjenu fiskalnog učinka (Obrazac PFU), koji predlagatelji propisa ispunjavaju prilikom predlaganja novih propisa, u okviru izrade procjene fiskalnog učinka, predviđa detaljnu analizu i iskaz budućeg utjecaja na izvršenje prihoda i rashoda kao i popunjavanje elemenata za izračun promjena prihoda i rashoda. Navodi da Ministarstvo financija detaljno analizira iskazani fiskalni učinak te provjerava jesu li sredstva za provedbu predloženog propisa osigurana u državnom proračunu sukladno procjenama predlagatelja propisa. Međutim, postoje slučajevi kada primjerice predlagatelj propisa nije u mogućnosti sagledati sve faktore koji utječu na visinu određenog prava i razdoblje realizacije. U takvim situacijama sredstva se osiguravaju preraspodjelama u okvirima zakonskih odredbi.

U vezi s preporukom u dijelu Planiranje međusobnih prijenosa sredstava između proračunskih korisnika državnog proračuna, Ministarstvo financija u Očitovanju navodi da se navedeni prijenosi mogu uskladiti u početnom Planu proračuna i rebalansu. S obzirom na preraspodjele rashoda na podskupini 369, koje se sukladno odredbama zakona o izvršavanju državnog proračuna mogu provoditi tijekom godine, u tekućem Planu dolazi do odstupanja između planiranih razina rashoda na 369 i planirane razine prihoda na 639. Budući da je pravilo da se za ostvarene prihode na 639 ne mijenja razina Plana prihoda u tekućem planu do rebalansa odnosno nakon rebalansa, podaci o rashodima na 369 i приходima na 639 ne mogu biti usklađeni.

Slijedom navedenog, prijenosi na podskupinama 369 i 639 u Planu mogu biti usklađeni isključivo u početnom Planu proračuna te se mogu uskladiti tijekom izrade izmjena i dopuna proračuna, dok tijekom godine u slučaju preraspodjele sredstava iste nije moguće uskladiti.

Nadalje, u vezi s navedenim činjenicama u dijelu Izvješća Fiskalni rizici i mišljenjem Državnog ureda za reviziju da je potrebno razmotriti mogućnost planiranja proračunske rezerve za slučajeve nepredviđenih okolnosti, Ministarstvo financija u Očitovanju navodi da je u tijeku izrada Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o proračunu, kojim će se predvidjeti dodatna odredba o obvezi planiranja sredstava proračunske rezerve.

2. Računovodstveni okvir i izvještavanje

2.1. Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika propisano je odredbama Zakona o proračunu, Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te uputama Ministarstva financija.

Obveza sastavljanja izvještaja o izvršenju proračuna, financijskih izvještaja proračuna i proračunskih korisnika te konsolidiranih financijskih izvještaja propisana je Zakonom o proračunu. Izvještaji o izvršenju državnog proračuna i financijski izvještaji državnog proračuna, između ostalog, sastavljaju se na temelju podataka iz Glavne knjige državnog proračuna, stoga evidentiranje podataka u Glavnoj knjizi državnog proračuna utječe na iskazivanje podataka u navedenim izvještajima.

Izrada i donošenje podzakonskih propisa kojima se uređuje proračunsko računovodstvo, izvještavanje o izvršenju proračuna i financijsko izvještavanje u proračunskom računovodstvu u nadležnosti je Ministarstva financija.

- Normativni okvir koji uređuje računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika te izvještavanje

Revizijom Godišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu, preporučeno je propisati da izvještaj o izvršenju državnog proračuna, u okviru obrazloženja ostvarenja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, sadrži i podatke o prihodima i primicima te rashodima i izdacima ostvarenim preuzimanjem nefinancijske i financijske imovine.

Pod time se podrazumijevalo stjecanje imovine naplatom po svim propisanim osnovama. Na temelju navedene preporuke, odredbama članka 20. Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana, propisano je da obrazloženje ostvarenja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka dopunjuje podatke iz Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja te da sadrži podatke o prihodima i primicima te rashodima i izdacima ostvarenim preuzimanjem nefinancijske i financijske imovine u naplati potraživanja javnih davanja.

Odredbama članaka 96. i 97. Zakona o proračunu propisano je, između ostalog, da dionice i udjele u kapitalu pravnih osoba te nefinancijsku dugotrajnu imovinu Republika Hrvatska može stjecati, osim pretvaranjem potraživanja po osnovi neplaćenih poreza, doprinosa i drugih obveznih davanja dužnika, i pretvaranjem potraživanja s osnova danih zajmova i danih i/ili plaćenih jamstava, što je u skladu s navedenom preporukom revizije za 2021. Štoviše, revizijama godišnjih izvještaja o izvršenju državnog proračuna iz prijašnjih godina, utvrđeno je da je upravo pretvaranjem potraživanja s osnova danih zajmova i danih i/ili plaćenih jamstava stjecano više imovine u odnosu na stjecanje pretvaranjem potraživanja po osnovi neplaćenih poreza, doprinosa i drugih obveznih davanja dužnika.

Nadalje, Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kao i Pravilnikom o planiranju u sustavu proračuna, propisano je, između ostalog, da se osim prilikom stjecanja (nefinancijske i financijske) imovine naplatom potraživanja, prihodi i primici te rashodi i izdaci iskazuju kao obračunske (nenovčane) kategorije i prilikom prijeboja potraživanja i obveza. Štoviše, prijeboj je uobičajen i čest način podmirivanja međusobnih potraživanja i obveza, a u izvršenju državnog proračuna iskazuju se značajni iznosi prihoda i primitaka te rashoda i izdataka koji nisu ni priljevi ni odljevi novca, nego obračunske kategorije evidentirane uslijed prijeboja.

Stoga je, u cilju povećanja transparentnosti izvještavanja o izvršenju proračuna i financijskih planova proračunskih korisnika, važno iskazivati podatke o tome u kojem su iznosu prihodi i primici stvarno naplaćeni u novcu, kao i u kojem su iznosu rashodi i izdaci plaćeni u novcu.

U cilju povećanja transparentnosti izvještavanja, Državni ured za reviziju preporučuje propisati da obrazloženje ostvarenja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka koje dopunjuje podatke iz Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja, sadrži i podatke (iznose) o prihodima i primicima te rashodima i izdacima ostvarenim preuzimanjem nefinancijske i financijske imovine u naplati potraživanja s osnova danih zajmova i danih i/ili plaćenih jamstava, odnosno po svim propisanim osnovama.

Također, Državni ured za reviziju preporučuje propisati da navedeno obrazloženje ostvarenja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka sadrži i podatke (iznose) o prihodima i primicima, rashodima i izdacima ostvarenim kao obračunske (nenovčane) kategorije koje se evidentiraju prilikom prijeba međusobnih potraživanja i obveza.

Nadalje, iako je, uvažavajući preporuku Državnog ureda za reviziju, Pravilnikom o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana propisano da obrazloženje ostvarenja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka dopunjuje podatke iz Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja te da sadrži podatke o prihodima i primicima te rashodima i izdacima ostvarenim preuzimanjem nefinancijske i financijske imovine u naplati potraživanja javnih davanja, utvrđeno je da nije postupljeno po propisanom.

Naime, u obrazloženju ostvarenja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka koje dopunjuje podatke iz Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja (Obrazloženje općeg dijela Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2024. godinu, koje je sastavni dio Godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna za 2024.), navedeno je da je u 2024. preuzeta nefinancijska imovina u naplati potraživanja javnih davanja u iznosu od 241.658,37 eura, odnosno da je preuzeta nekretnina čime su djelomično podmirena dugovanja društva u stečaju prema Ministarstvu financija, Poreznoj upravi te da u 2024. nije bilo preuzimanja financijske imovine u naplati potraživanja javnih davanja. Pritom nije obrazloženo da su prilikom preuzimanja navedene imovine, osim same imovine, evidentirani i iskazani i prihodi i rashodi u iznosu vrijednosti preuzete imovine ostvareni kao obračunske (nenovčane) kategorije, što je i bio cilj preporuke revizije za 2021.

Državni ured za reviziju nalaže u obrazloženju općeg dijela državnog proračuna Republike Hrvatske, koje je sastavni dio godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna Republike Hrvatske, iskazivati podatke o prihodima i primicima te rashodima i izdacima koji nisu novac i novčani tijek, nego obračunske kategorije ostvarene po svim propisanim osnovama, uključujući preuzimanje imovine naplatom potraživanja te prijebom međusobnih potraživanja i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana.

Podaci o pojedinim navedenim prihodima i primicima te rashodima i izdacima koji nisu novac i novčani tijekom nego obračunske kategorije iskazane u Godišnjem izvještaju o izvršenju za 2025. dani su u okviru naslova Druge informacije.

- Preuzimanje kreditnih obveza društva HŽ Infrastruktura d.o.o. za koje su izdana državna jamstva povećanjem kapitala javnog dobra

Odredbama članka 71. Zakona o željeznici (Narodne novine 32/19, 20/21 i 114/22), propisano je da je željeznička infrastruktura javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske, kojom upravlja upravitelj infrastrukture. Upravitelj infrastrukture je društvo HŽ Infrastruktura d.o.o. U poslovnim knjigama upravitelja, društva HŽ Infrastruktura d.o.o., evidentirani su i iskazani podaci o kapitalu javnog dobra, odnosno željezničkoj infrastrukturi kao javnom dobru u vlasništvu Republike Hrvatske, u okviru izvanbilančnih evidencija. Zakonima i drugim propisima nije određeno u čijim bi se poslovnim knjigama u okviru bilančnih evidencija trebala evidentirati i iskazivati imovina koja se odnosi na željezničku infrastrukturu kao javno dobro u vlasništvu Republike Hrvatske.

Nadalje, u cilju smanjenja zaduženosti i financijske konsolidacije upravitelja željezničke infrastrukture društva HŽ Infrastruktura d.o.o., Vlada RH je u siječnju 2025. donijela Odluku o davanju suglasnosti za preuzimanje kreditnih obveza društva HŽ Infrastruktura d.o.o. za koje su izdana državna jamstva povećanjem kapitala javnog dobra.

Navedenom Odlukom dana je suglasnost Ministarstvu financija da preuzme kreditne obveze društva HŽ Infrastruktura d.o.o. za koje su izdana državna jamstva, u ukupnom iznosu preuzimanja najviše do 480.549.087,67 eura. Iznos od 480.549.087,67 eura odnosi se na dospelje kreditne obveze društva otplaćene od strane Ministarstva financija do 31. listopada 2024. u iznosu od 192.163.415,99 eura (plaćena protestirana jamstva po kreditima), nedospjele neotplaćene kreditne obveze u iznosu od 204.124.397,93 eura te na zatezne kamate obračunane na dospelje plaćene kreditne obveze od strane Ministarstva financija do 31. listopada 2024. u iznosu od 84.261.273,75 eura. Također, navedenom Odlukom dana je suglasnost za otpis potraživanja po osnovi zateznih kamata obračunanih na dospelje plaćene kreditne obveze od strane Ministarstva financija u iznosu od 84.261.273,75 eura.

Na temelju navedene Odluke Vlade RH, u glavnoj knjizi državnog proračuna je evidentiran otpis potraživanja za zatezne kamate u iznosu od 84.261.273,75 eura te zatvaranje, odnosno isknjiženje potraživanja za dospelje otplaćene kredite društva HŽ Infrastruktura d.o.o. od strane Ministarstva financija u iznosu od 192.163.415,99 eura. Također, u okviru obveza za kredite i zajmove evidentirane su nedospjele neotplaćene kreditne obveze društva HŽ Infrastruktura d.o.o. (obveze za glavnice po preuzetim kreditima) u iznosu od 194.714.518,62 eura. U poslovnim knjigama upravitelja infrastrukture, društva HŽ Infrastruktura d.o.o., u okviru izvanbilančnih evidencija evidentirano je povećanje kapitala javnog dobra u iznosu od 192.163.415,99 eura (na ime otplaćenih kredita uz državna jamstva od strane Ministarstva financija).

S obzirom na to da zakonima i drugim propisima nije određeno u čijim bi se poslovnim knjigama u okviru bilančnih evidencija trebala evidentirati i iskazivati imovina koja se odnosi na željezničku infrastrukturu kao javno dobro u vlasništvu Republike Hrvatske, u glavnoj knjizi državnog proračuna nije evidentirano povećanje kapitala javnog dobra u iznosu od 192.163.415,99 eura, stečeno na ime otplaćenih kredita uz državna jamstva od strane Ministarstva financija.

Zbog navedenog, nije vidljiva poveznica između zatvaranja, odnosno isknjiženja potraživanja iz glavne knjige državnog proračuna i povećanja kapitala javnog dobra, koja je u Izvještaju o danim jamstvima i plaćanjima po protestiranim jamstvima (sastavnom dijelu Godišnjeg izvještaja za 2025.) prikazana kao nenovčano namirenje potraživanja za plaćanja po danim jamstvima u iznosu od 192.163.415,99 eura.

Pored navedenog povećanja kapitala javnog dobra u iznosu od 192.163.415,99 eura, na temelju navedene Odluke Vlade RH, kapital javnog dobra evidentiran u poslovnim knjigama upravitelja infrastrukture, društva HŽ Infrastruktura d.o.o. dodatno će se povećati na ime preuzetih nedospjelih neotplaćenih kredita, najviše do iznosa od 204.124.397,93 eura. S obzirom na to da zakonima i drugim propisima nije određeno u čijim bi se poslovnim knjigama u okviru bilančnih evidencija trebala evidentirati i iskazivati ova imovina, ako se drukčije ne odredi, u glavnoj knjizi državnog proračuna neće biti evidentirano ni ovo povećanje kapitala javnog dobra.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je željeznička infrastruktura kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske, imovina koju je potrebno iskazivati u bilanci opće države. Stoga je potrebno normativno odrediti nadležni subjekt u čijim bi se poslovnim knjigama evidentirala navedena imovina te na taj način uspostavilo njezino jedinstveno i dosljedno računovodstveno iskazivanje. Time bi se osigurala cjelovitost, usporedivost i transparentnost podataka o državnoj imovini te njezino konsolidiranje u bilanci opće države.

- Evidentiranje potraživanja za prihode od imovine u vlasništvu Republike Hrvatske (poljoprivredno zemljište)

Prema odredbama članka 49. i 50. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 20/18, 115/18, 98/19, 57/22 i 136/25), između ostalog, propisano je da su sredstva ostvarena od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, prihod državnog proračuna u visini od 25,0 %, proračuna jedinice područne (regionalne) samouprave u visini od 10,0 % i proračuna jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba na čijem se području poljoprivredno zemljište nalazi u visini od 65,0 % (u iznimnim slučajevima pripada Republici Hrvatskoj).

Evidenciju ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske i naplate po ugovoru za sve oblike zakupa vodi jedinica lokalne samouprave odnosno Grad Zagreb na čijem se području zemljište nalazi.

Lokalne jedinice su odgovorne za naplatu potraživanja na osnovi raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske po različitim osnovama: davanje u zakup i privremeno korištenje, zakup ribnjaka, dugogodišnji zakup, koncesije, davanje u zakup bez javnog poziva te dugogodišnji zakup ribnjaka.

Obavljanjem revizija pojedinih jedinica lokalne samouprave, Državni ured za reviziju je utvrdio neujednačeno postupanje u vezi s evidentiranjem potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske. Pojedine jedinice lokalne samouprave u glavnoj knjizi u okviru potraživanja od zakupa poljoprivrednog zemljišta evidentiraju iznos dospjelih potraživanja iz prijašnjih godina i tekuće godine, a nedospjela potraživanja za zakupninu evidentiraju izvanbilančno, dok pojedine jedinice u glavnoj knjizi u okviru potraživanja od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske evidentiraju potraživanja u ukupnom iznosu za cijelo vrijeme trajanja ugovora, odnosno osim dospjelih potraživanja iz prijašnjih godina i tekuće godine, evidentiraju i nedospjela potraživanja za zakupninu koja dospijevaju na plaćanje u narednim godinama prema ugovorenom trajanju zakupa.

Prema odredbama članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, imovina i obveze iskazuju se po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška.

Prihodi i rashodi iskazuju se uz primjenu modificiranog računovodstvenog načela nastanka događaja odnosno prihodi se priznaju u trenutku kada su naplaćeni, odnosno u izvještajnom razdoblju u kojem su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti, a rashodi se priznaju u trenutku nastanka poslovnog događaja i poslovne obveze u izvještajnom razdoblju na koji se odnose neovisno o plaćanju. Nadalje, odredbama članka 190. navedenog Pravilnika propisano je, između ostalog, da proračun ili proračunski korisnik koji subjektu nalaže obvezu plaćanja javnih davanja, naknada, pristojbi i drugih davanja temeljem izdanih rješenja, odluka i drugih dokumenata iz kojih proizlazi obveza plaćanja, u svojoj glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama evidentira ukupan iznos potraživanja zaduženjem odgovarajućeg osnovnog računa u skupini 16 Potraživanja za prihode poslovanja u visini ukupnog iznosa potraživanja i odobrenjem odgovarajućeg osnovnog računa obračunatih prihoda u skupini 96 Obračunati prihodi poslovanja u visini ukupnog iznosa potraživanja.

Također, odredbom članka 110., stavka 13. navedenog Pravilnika propisano je da se financijska imovina, odnosno potraživanja za obračunate prihode, iskazuju u razdoblju na koje se odnose. Nadalje, odredbom članka 11., stavka 5. navedenog Pravilnika propisano je da izvanbilančni zapisi služe za evidentiranje poslovnih događaja koji nisu uključeni u bilančne kategorije jer u trenutku nastanka događaja nemaju izravan utjecaj na imovinu, obveze, vlastite izvore, prihode, primitke.

Iz navedenih odredbi Pravilnika nije jasno treba li u potraživanja evidentirati ukupna potraživanja (dospjela i nedospjela) ili samo potraživanja koja se odnose na očekivane odnosno obračunane prihode tekuće godine, a da se nedospjela potraživanja koja dopijevaju na plaćanje u narednim godinama prema ugovorenom trajanju zakupa trebaju evidentirati u okviru izvanbilančnih zapisa.

Državni ured za reviziju preporučuje detaljnije propisati način evidentiranja potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u cilju ujednačenog postupanja korisnika prilikom evidentiranja potraživanja te točnosti podataka evidentiranih u poslovnim knjigama i iskazanih u financijskim izvještajima korisnika koji primjenjuju proračunsko računovodstvo.

Također, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi Ministarstvo financija trebalo dati dodatnu uputu u vezi s evidentiranjem potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, uzimajući u obzir i usklađenja i revalorizacije zakupnine odnosno naknade za korištenje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske za vrijeme trajanja ugovora, a sve u cilju ujednačenog postupanja korisnika prilikom evidentiranja potraživanja za zakup.

– Financijski instrumenti

Kao mjere financijske potpore iz europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESI fondovi), Republici Hrvatskoj dostupan je dio raspoloživih EU sredstava putem financijskih instrumenata. Financijski instrumenti koriste se u obliku kreditnih linija, garancijskih shema i fondova rizičnog kapitala te se provode u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija (OPKK) te Programa Ruralni razvoj (PRR). Za razliku od bespovratnih sredstava, sredstva korištena putem financijskih instrumenata vraćaju se u sustav otplatom zajmova i kredita, oslobađanjem iznosa rezerviranih za jamstva te povratom od ulaganja u vlasnički kapital i mogu se ponovno koristiti za iste ili slične ciljeve javnih politika.

U proračunskom računovodstvu financijski instrumenti se evidentiraju i iskazuju kao primici od primljenih kredita i zajmova od institucija i tijela EU – dugoročni, s izvorima financiranja Pomoći iz (određenog/pripadajućeg) fonda EU.

Navedeni primici ostvareni iz EU fondova kroz financijske instrumente iskazuju se u okviru primitaka od zaduživanja, ali se ne uključuju u zakonom propisano ograničenje za zaduživanje.

Odredbama članka 103. Zakona o proračunu propisano je da se zaduživanje može provesti u zemlji i inozemstvu u opsegu propisanom zakonom te da se zakonom o izvršavanju državnog proračuna utvrđuje gornji iznos novog zaduživanja. Nadalje, odredbama godišnjih zakona o izvršavanju državnog proračuna kojima se propisuju zaduživanje i tekuće otplate, propisuje se iznos iskazan u Računu financiranja do kojeg se zaduživanje može provesti na inozemnom i domaćem tržištu novca i kapitala. Iz navedenih odredbi kojima se propisuje zaduživanje i upravljanje dugovima Republike Hrvatske nije dovoljno jasno navedeno koji se primici od zaduživanja uključuju u propisano ograničenje za zaduživanje. Slijedom navedenog, nije jasno uključuju li se financijski instrumenti, koji se iskazuju u okviru primitaka od zaduživanja, u propisano ograničenje za zaduživanje ili se ne uključuju.

Državni ured za reviziju preporučuje na jasan i nedvosmislen način propisati koji se primici od zaduživanja uključuju u propisano ograničenje za zaduživanje, odnosno na što se odnosi iznos iskazan u Računu financiranja Proračuna određen kao gornji iznos novog zaduživanja utvrđen godišnjim zakonom o izvršavanju državnog proračuna.

– Izvještaj o korištenju sredstava fondova Europske unije

Sastavni dio godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna, između ostalog je i Izvještaj o korištenju sredstava fondova Europske unije.

Odredbama članka 27. Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana određeno je da izvještaj o korištenju sredstava fondova EU državnog proračuna sadrži podatke o evidentiranim prihodima i primicima te rashodima i izdacima iz fondova EU za proračunsku godinu po fondovima EU, stanje potraživanja iz fondova EU i stanje obveza za primljene predujmove iz fondova EU na kraju proračunske godine.

Nadalje, odredbama navedenog Pravilnika propisano je da se uz navedene podatke u izvještaju o korištenju sredstava fondova EU daju i podaci o ukupno dodijeljenim sredstvima Republici Hrvatskoj po fondovima EU od 1. srpnja 2013. zaključno s izvještajnim razdobljem, ukupno uplaćenim sredstvima iz proračuna Europske unije po fondovima EU od 1. srpnja 2013. zaključno s izvještajnim razdobljem te ukupno isplaćenim sredstvima za odobrene zahtjeve korisnika po fondovima EU od 1. srpnja 2013. zaključno s izvještajnim razdobljem.

Osim navedenih podataka, odredbama Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana određeno je da se u izvještaju navodi i metodologija na temelju koje se iskazuju podaci.

Podaci o evidentiranim prihodima i primicima te rashodima i izdacima iz fondova EU se preuzimaju iz izvršenja državnog proračuna za proračunsku godinu, dok se podaci o stanju potraživanja iz fondova EU i stanju obveza za primljene predujmove iz fondova EU na kraju proračunske godine preuzimaju iz računovodstvenih evidencija u glavnoj knjizi državnog proračuna. Podaci o ukupno dodijeljenim i uplaćenim sredstvima te ukupno isplaćenim sredstvima za odobrene zahtjeve korisnika preuzimaju se iz informacijskih sustava za pojedini EU program ili fond.

Ministarstvo financija sastavlja Izvještaj o korištenju sredstava fondova EU prema odredbama navedenog Pravilnika. Međutim, u Godišnjem izvještaju o izvršenju državnog proračuna iskazuju se podaci za proračunsku godinu (podaci o prihodima, rashodima, primicima i izdacima se iskazuju za jednu proračunsku godinu), dok se dio podataka u Izvještaju o korištenju sredstava fondova EU, i to podaci o ukupno dodijeljenim sredstvima, ukupno uplaćenim sredstvima iz proračuna Europske unije te ukupno isplaćenim sredstvima za odobrene zahtjeve korisnika iskazuju ukupno za cijelo razdoblje korištenja pojedinog fonda, i to od 1. srpnja 2013. zaključno s izvještajnim razdobljem, a ne iskazuju se iznosi za proračunsku godinu za koju se izvještaj sastavlja.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi se u cilju transparentnosti podataka objavljenih u godišnjim izvještajima o izvršenju proračuna, osim podataka iskazanih u okviru izvještaja o korištenju sredstava Europske unije za razdoblje od 1. srpnja 2013. zaključno s izvještajnim razdobljem, trebali iskazati i podaci koliko se od toga odnosi na godinu za koju se izvještava.

- Prijenos sredstava iz prethodne godine i prijenos sredstava u narednu godinu

Sadržaj godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna propisuje Zakon o proračunu. Sadržaj pojedinih elemenata godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna detaljnije je propisan Pravilnikom o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana.

Prema proračunskim propisima, polugodišnji i godišnji izvještaji o izvršenju proračuna sadrže, između ostalog, opći dio proračuna koji čini Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja.

U Računu financiranja Godišnjeg izvještaja za 2025. (izvršenje) iskazan je prijenos sredstava iz prethodne godine u iznosu od 3.542.460.787,05 eura te prijenos sredstava u narednu godinu u iznosu od 3.144.349.737,66 eura.

Prijenos sredstava iz prethodne godine iskazan u iznosu od 3.542.460.787,05 eura odnosi se na stanje novčanih sredstava iskazanih u financijskim izvještajima državnog proračuna i proračunskih korisnika državnog proračuna na 1. siječnja 2025. Od toga se na novčana sredstva za koja evidencije vodi državni proračun odnosi 2.324.377.133,24 eura, a na novčana sredstva proračunskih korisnika državnog proračuna koji svoje novčano poslovanje provode preko računa otvorenih u kreditnim institucijama iznos od 1.218.083.653,81 euro.

Prijenos sredstava u sljedeću godinu iskazan u iznosu od 3.144.349.737,66 eura odnosi se na stanje novčanih sredstava iskazanih u financijskim izvještajima državnog proračuna i proračunskih korisnika državnog proračuna na 31. prosinca 2025. Od toga se na novčana sredstva za koje evidencije vodi državni proračun odnosi 1.762.863.555,37 eura, a na novčana sredstva proračunskih korisnika državnog proračuna koji svoje novčano poslovanje provode preko računa otvorenih u kreditnim institucijama iznos od 1.264.727.986,17 eura. Pored navedenih novčanih sredstava svih proračunskih korisnika, u prijenos sredstava u sljedeću godinu uključene su i bilančne kategorije koje se odnose na promjenu u stanju potraživanja koja je rezultat odljeva s računa odnosno priljeva na račun, promjenu u stanju obveza koja je rezultat priljeva na račun odnosno odljeva s računa te ispravak rezultata tijekom godine u iznosu od 116.758.196,12 eura.

Odredbama članka 8. Pravilnika o planiranju u sustavu proračuna propisano je da prijenos sredstava iz prethodne godine i prijenos sredstava u narednu godinu za državni proračun uključuje bilančne kategorije: stanje novčanih sredstava za koje evidencije vodi državni proračun, promjenu u stanju potraživanja koja je rezultat odljeva s računa odnosno priljeva na račun, promjenu u stanju obveza koja je rezultat priljeva na račun odnosno odljeva s računa, ispravak rezultata tijekom godine te stanje neutrošenih vlastitih prihoda, namjenskih prihoda i primitaka te ostalih sredstava proračunskih korisnika državnog proračuna koji svoje novčano poslovanje provode preko računa otvorenih u kreditnim institucijama.

Iz navedenog proizlazi da su u prijenos sredstava iz prethodne godine iskazan u Računu financiranja za 2025. u iznosu od 3.542.460.787,05 eura uključena samo novčana sredstva iskazana u financijskim izvještajima državnog proračuna i proračunskih korisnika državnog proračuna na 1. siječnja 2025. svih proračunskih korisnika, bez bilančnih kategorija propisanih Pravilnikom o planiranju u sustavu proračuna, koje se odnose na promjenu u stanju potraživanja koja je rezultat odljeva s računa odnosno priljeva na račun, promjenu u stanju obveza koja je rezultat priljeva na račun odnosno odljeva s računa te ispravak rezultata tijekom godine.

Državni ured za reviziju preporučuje Ministarstvu financija unaprijediti metodologiju koja se odnosi na izračun i iskazivanje prijenosa sredstava na način da se preispitaju sve bilančne kategorije koje utječu na podatke o prijenosu sredstava u cilju točnog i cjelovitog iskazivanja podataka u Računu financiranja.

S obzirom na to da su podaci o novčanim sredstvima proračunskih korisnika državnog proračuna iskazani u financijskim izvještajima uključeni u podatke o planiranim i izvršenim prijenosima sredstava iz prethodne godine i prijenosima sredstava u narednu godinu iskazane u Računu financiranja, o istinitosti i točnosti iskazanih podataka odgovaraju sami proračunski korisnici, odnosno njihovi čelnici, koji su na temelju odredbi članka 17. Zakona o proračunu odgovorni za planiranje i izvršavanje svog dijela financijskog plana.

2.2. Ministarstvo financija prihvaća nalog i preporuke navedene u točki 2. Nalaza, Računovodstveni okvir i izvještavanje.

U vezi s mišljenjem Državnog ureda za reviziju da je željeznička infrastruktura kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske, imovina koju je potrebno iskazivati u bilanci opće države te da je potrebno normativno odrediti nadležni subjekt u čijim bi se poslovnim knjigama evidentirala navedena imovina te na taj način uspostavilo njezino jedinstveno i dosljedno računovodstveno iskazivanje, čime bi se osigurala cjelovitost, usporedivost i transparentnost podataka o državnoj imovini te njezino konsolidiranje u bilanci opće države, Ministarstvo financija u Očitovanju navodi da je potrebno sveobuhvatno sagledati pojam javnog dobra i način iskazivanja u poslovnim knjigama.

Navodi da sveobuhvatna evidencija i cjelovito upravljanje javnim dobrom zahtijeva višegodišnju dosljednost i međuinstitucionalnu suradnju u stvaranju zakonskih akata i strateških dokumenata o upravljanju, raspolaganju i knjigovodstvenom evidentiranju različitih pojava javnog dobra. Nadalje, Ministarstvo financija navodi da će stoga pristupiti analizi problematike upravljanja javnim dobrom i njegovog iskazivanja u poslovnim knjigama, a u skladu s međunarodno prihvaćenim računovodstvenim standardima za javni sektor.

U vezi s preporukom Državnog ureda za reviziju da se detaljnije propiše način evidentiranja potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske te mišljenjem da je potrebno dati dodatnu uputu u vezi s evidentiranjem navedenih potraživanja, Ministarstvo financija u Očitovanju navodi da će, uzimajući u obzir višegodišnji karakter ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, obvezu usklađenja i revalorizacije zakupnine odnosno naknade za korištenje za vrijeme trajanja ugovora, mogućnosti umanjenja zakupnine odnosno naknade razmjerno troškovima krčenja od strane zakupnika, analizirati pravila priznavanja navedenih računovodstvenih transakcija u skladu s međunarodno prihvaćenim računovodstvenim standardima za javni sektor te će slijedom navedenog dati uputu za evidentiranje potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske.

U vezi s preporukom Državnog ureda za reviziju da se na jasan i nedvosmislen način propiše koji se primici od zaduživanja uključuju u propisano ograničenje za zaduživanje, odnosno na što se odnosi iznos iskazan u Računu financiranja Proračuna određen kao gornji iznos novog zaduživanja utvrđen godišnjim zakonom o izvršavanju državnog proračuna, Ministarstvo financija u Očitovanju navodi da budući da se primici ostvareni iz EU fondova kroz financijske instrumente ne smatraju zaduženjem odnosno Europska komisija još uvijek nije donijela odluku vezano za tretman financijskih instrumenata, Ministarstvo financija je smatralo dostatnim navesti da isti ne ulaze u razinu zaduženja propisanu zakonom o izvršavanju državnog proračuna u obrazloženju članka zakona. Navodi da se od 2020. i nadalje, u obrazloženju članka zakona o izvršavanju državnog proračuna vezano za zaduživanje i tekuće otplate, navodi kako u propisanu razinu zaduženja ne ulaze primici od financijskih instrumenata koji se financiraju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, Europskog fonda za regionalni razvoj i Mehanizma za oporavak i otpornost.

3. Prihodi

- 3.1. U Godišnjem izvještaju za 2025. ukupni prihodi su iskazani u iznosu od 32.579.397.502,96 eura, od kojih prihodi poslovanja u iznosu od 32.528.127.126,44 eura i prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 51.270.376,52 eura.

– Prihodi od financijske imovine

U okviru prihoda od imovine ostvarenih u iznosu od 563.243.745,24 eura, iskazani su prihodi od financijske imovine u iznosu od 320.739.965,26 eura. Vrijednosno značajniji prihodi od financijske imovine odnose se na prihode od dividendi u iznosu od 118.202.367,08 eura te na prihode iz dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih institucija po posebnim propisima u iznosu od 82.222.041,65 eura.

U okviru navedenih prihoda na prihode ostvarene na temelju Odluke Vlade RH o visini, načinu i rokovima uplate sredstava trgovačkih društava u državnom vlasništvu u Državni proračun Republike Hrvatske za 2025. godinu (dalje u tekstu: Odluka Vlade RH za 2025.) odnosi se 132.500.138,48 eura. U Državni proračun za 2025. uplaćen je i iznos od 30.212.560,60 eura koji se odnosi na uplate četiri društva (ACI d.d., Hrvatska poštanska banka d.d., HŽ Cargo d.o.o. i Odašiljači i veze d.o.o.), a koji je trebao biti uplaćen u Državni proračun za 2024.

Odredbom članka 61., stavka 4. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu propisano je da odluku o obveznicima, visini, načinu i rokovima uplate sredstava iz ovoga članka u Proračun donosi Vlada RH, na prijedlog Ureda predsjednika Vlade RH i Ministarstva financija. Odluka Vlade RH za 2025. donesena je 13. studenoga 2025., odnosno nakon što su trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska ima većinski paket dionica ili većinski udjel te trgovačka društva od posebnog interesa u kojima Republika Hrvatska ima manjinski paket dionica ili manjinski udjel već donijela odluke o uporabi dobiti ili pokriću gubitka za 2024.

Odlukom Vlade RH za 2025. određuje se visina, način i rok uplate sredstava s osnove dobiti trgovačkih društava za 2024., u kojima Republika Hrvatska ima većinski paket dionica ili većinski udio te trgovačkih društava od posebnog interesa u kojima Republika Hrvatska ima manjinski paket dionica ili manjinski udio, a koja će biti uplaćena u Državni proračun Republike Hrvatske za 2025. Odluka se primjenjuje na trgovačka društva navedena u popisu koji je prilog navedene Odluke.

Odlukom je određeno da trgovačka društva obveznici primjene odluke uplaćuju dio dobiti nakon oporezivanja za 2024. izravno u Državni proračun Republike Hrvatske za 2025., odnosno 60,0 % sredstava s osnove dobiti nakon oporezivanja za 2024., ostvarenih na temelju udjela u temeljnom kapitalu društva koji pripada Republici Hrvatskoj. Uplaćena sredstva trgovačkog društva Agencija ALAN d.o.o. bit će namjenski korištena za unaprjeđenje i razvoj sustava obrane Republike Hrvatske, a trgovačko društvo Hrvatska Lutrija d.o.o., Zagreb uplatit će dobit koju ostvari u Državni proračun Republike Hrvatske za 2025. u skladu s odredbama članka 9., stavka 6. Zakona o igrama na sreću.

Nadalje, prema obrazloženju uz Prijedlog Odluke Vlade RH za 2025., Odlukom Vlade RH o nadoknadi razlike cijene električne energije društvu Hrvatska elektroprivreda d.d. i provedbenim aktivnostima (ožujak 2024.)

Republika Hrvatska odriče se isplata ostvarenih dobiti u poslovanju društva Hrvatska elektroprivreda d.d. za buduća razdoblja u državni proračun, sve u cilju realizacije investicijskog ciklusa društva u narednom razdoblju, a sve do iznosa od 194.000.000,00 eura, dok se na preostali iznos ostvarene dobiti do 207.027.226,90 eura uplaćuje 60,0 % u državni proračun.

Dio trgovačkih društva je kod donošenja Odluke o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitka naveo kako će se dobit rasporediti sukladno Odluci Vlade RH, iako ona tada još nije bila donesena, očekujući da će kod donošenja Odluke Vlade RH biti obvezni uplatiti dobit. Obveza uplate dijela dobiti u državni proračun za trgovačka društva nastala je u trenutku donošenja Odluke Vlade RH za 2025., odnosno sredinom studenoga 2025. Dio trgovačkih društava je po donošenju Odluke Vlade RH za 2025. pristupio donošenju izmjena odluke o raspodjeli dobiti, što je u pojedinim slučajevima utjecalo na pravodobnost uplate sredstava s osnove dobiti u Državni proračun za 2024.

U prethodnim revizijama dana je preporuka Ministarstvu financija da pravodobno pripremi prijedlog odluke o visini, načinu i rokovima uplate sredstava s osnove dobiti trgovačkih društava u državnom vlasništvu u državni proračun Republike Hrvatske za svaku proračunsku godinu, kako bi Vlada RH navedenu odluku donijela prije donošenja odluka trgovačkih društava o raspodjeli dobiti za prethodnu godinu. Prema obrazloženju Ministarstva financija, trajanje procesa analize za trgovačka društva za koja su resorna ministarstva predložila izuzeće od primjene Odluke i usuglašavanje, utjecalo je na sam proces donošenja odluke. Također, trgovačka društva i pravne osobe u vlasništvu RH obvezni su prema Uputi za izradu i dostavu planova i izvještaja o poslovanju trgovačkih društava i pravnih osoba koji čine državnu imovinu, koju je donijelo Ministarstvo državne imovine u rujnu 2019., dostaviti Ministarstvu financija Odluku o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitka do 31. kolovoza tekuće godine za prethodnu godinu, odnosno 30. rujna za obveznike konsolidacije.

Prema Odluci Vlade RH za 2025. trgovačka društva su bila obvezna uplatiti u Državni proračun za 2025. iznos od 175.195.000,22 eura. Od ukupno 21 društva koja su imala obvezu uplate, njih 18 je izvršilo svoju obvezu i u Državni proračun za 2025. uplatilo je iznos od 132.500.138,50 eura, dok svoju obvezu uplate nisu izvršila tri društva koja su trebala uplatiti iznos od 42.694.861,72 eura. Zbog navedenog, u Državni proračun za 2025. nije uplaćena dobit u iznosu od 42.694.861,72 eura te su u Godišnjem izvještaju za 2025. za navedeni iznos manje iskazani prihodi. Navedeno nije u skladu s odredbama Odluke Vlade RH za 2025., kojima je utvrđeno da će trgovačka društva uplatiti sredstva u Državni proračun za 2025.

Prema dostavljenim podacima Ministarstva financija (ožujak 2026.), dio dobiti u iznosu od 24.135.598,68 eura koji je trebao biti uplaćen u 2025., uplaćen je u 2026., a odnosi se na uplate društava ACI d.o.o. u iznosu od 420.665,50 eura i Hrvatska poštanska banka d.d. u iznosu od 23.714.933,18 eura. Do vremena obavljanja revizije (ožujak 2026.) društvo Hrvatska pošta d.d. nije izvršilo svoju obvezu i nije uplatilo iznos od 18.559.263,04 eura.

Državni ured za reviziju i nadalje preporučuje pravodobno pripremiti prijedlog odluke o visini, načinu i rokovima uplate sredstava s osnove dobiti trgovačkih društava u državnom vlasništvu u državni proračun Republike Hrvatske za svaku proračunsku godinu, kako bi Vlada RH navedenu odluku donijela prije donošenja odluka trgovačkih društava o raspodjeli dobiti za prethodnu godinu.

- Prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću – Izvještaj o utrošku raspoređenih sredstava od igara na sreću

U okviru prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvarenih u iznosu od 1.300.045.588,56 eura, iskazani su prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću u iznosu od 302.147.083,03 eura. Prihodi od igara na sreću ostvaruju se na temelju odredbi Zakona o igrama na sreću (Narodne novine 87/09, 35/13, 158/13, 41/14, 143/14, 114/22 i 72/25), kojima je propisano plaćanje naknada za priređivanje igara na sreću i poreza na dobitke od igara na sreću. Odredbama članka 8. navedenog Zakona propisano je da Vlada RH uredbom utvrđuje kriterije za utvrđivanje korisnika i način raspodjele prihoda od igara na sreću za financiranje programa koji: promiču razvoj sporta; pridonose borbi protiv zlouporabe droga i svih drugih oblika ovisnosti; bave se socijalnom i humanitarnom djelatnošću; bave se problemima i zadovoljavanjem potreba osoba s invaliditetom; bave se tehničkom kulturom; bave se kulturom; bave se izvaninstitucionalnom naobrazbom i odgojem djece i mladih; pridonose razvoju civilnog društva; bave se psihosocijalnim osnaživanjem i podizanjem kvalitete življenja braniteljsko-stradalačke populacije iz Domovinskog rata te promicanjem i očuvanjem vrijednosti Domovinskog rata; bave se demografskom revitalizacijom Republike Hrvatske.

Također, propisano je da se za financiranje navedenih programa izdvaja 50,0 % godišnje naknade od priređivanja igara na sreću u *casinima*, 50,0 % mjesečne naknade od priređivanja igara na sreću u *casinima*, 50,0 % godišnje naknade od igara klađenja, 50,0 % mjesečne naknade od igara klađenja, 50,0 % godišnje naknade od priređivanja igara na sreću na automatima, 50,0 % mjesečne naknade od priređivanja igara na sreću na automatima, 50,0 % mjesečne naknade od priređivanja lutrijskih igara na sreću te 50,0 % ostvarene dobiti društva Hrvatska Lutrija d.o.o.

Uredba o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2025. godinu (Narodne novine 70/25) donesena je sredinom travnja 2025., odnosno donesena je nakon donošenja Državnog proračuna za 2025.

Navedenom Uredbom određeni su kriteriji za utvrđivanje korisnika i način raspodjele dijela prihoda od igara na sreću u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2025. za financiranje programa organizacija koje djeluju u područjima propisanim člankom 8., stavkom 1. Zakona o igrama na sreću. Uredbom su utvrđeni udjeli pojedinih programskih aktivnosti u ukupnom dijelu prihoda od igara na sreću te je određen raspored sredstava u Državnom proračunu za 2025. po razdjelima, glavama i aktivnostima.

Prema podacima iz Godišnjeg izvještaja za 2025. ukupni prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću ostvareni su u iznosu od 302.147.083,03 eura, od kojih su sredstva (izvor financiranja 41 Prihodi od igara na sreću) u iznosu od 155.607.030,45 eura raspoređena za namjene određene Uredbom za 2025.

Odredbama članka 4. Uredbe propisano je da se Evidencije o utrošku sredstava i obveza preuzetih ugovora vode pri Uredu za udruge na temelju podataka dostavljenih od strane korisnika sredstava prihoda od igara na sreću.

Propisano je da evidenciju o vrstama prihoda od igara na sreću iz kojih se izdvaja dio prihoda za financiranje programa organizacija vodi Financijska agencija (FINA).

Nadalje, odredbama članka 6. Uredbe, propisano je da su Ministarstvo hrvatskih branitelja, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstvo turizma i sporta, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo demografije i useljništva, Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske i Ured za udruge, obvezni izvještaj o utrošku sredstava raspoređenih prema odredbama članka 3. navedene Uredbe, za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2025. (dalje u tekstu: Izvještaj o utrošku sredstava), dostaviti Ministarstvu financija do 31. ožujka 2026. Izvještaj se dostavlja na obrascu koji se nalazi u prilogu i sastavni je dio Uredbe.

Revizijom je utvrđeno da je izvještaje o utrošku sredstava, od navedenih, njih osam dostavilo u roku, a četiri subjekta izvan roka. Pregledom dostavljenih izvještaja o utrošku sredstava uočeno je da subjekti istu kategoriju traženih podataka različito popunjavaju. Primjerice, u pojedinim slučajevima u iznos ukupno dodijeljenih sredstava po osnovi namjenskog prihoda od igara na sreću u 2025. unose podatke o planiranim rashodima, a u pojedinim podatke o izvršenim rashodima.

Nadalje, u pojedinim slučajevima podaci o utrošenim sredstvima navedeni u izvještajima o utrošku sredstava ne mogu se povezati s podacima navedenim u zahtjevima za prijenos neutrošenih sredstava.

Zbog navedenog je otežano praćenje i kontrola iznosa ostvarenih i utrošenih sredstava.

Prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću koji se izdvajaju za propisane namjene klasificirani su u namjenske prihode po posebnim propisima, a navedeni prihodi se prema odredbama članka 53. Zakona o proračunu, između ostalog, izvršavaju na način da se ona sredstva koja nisu iskorištena u prethodnoj godini prenose u tekuću proračunsku godinu, ako su namjenski prihodi i primici uplaćeni u nižem iznosu nego što je planirano, mogu se preuzeti i plaćati obveze do visine uplaćenih odnosno prenesenih sredstava te da se rashodi i izdaci financirani iz namjenskih prihoda mogu izvršavati iznad planiranih iznosa, a do visine uplaćenih odnosno prenesenih sredstava.

Korisnici koji ostvaruju vlastite prihode i namjenske prihode i primitke putem obrasca Zahtjev za prijenos neutrošenih sredstava dostavljaju Ministarstvu financija podatke o neutrošenim i prenesenim sredstvima iz prethodne godine u tekuću (donos), uplaćenim i utrošenim sredstvima u tekućoj godini te sredstvima koja su neutrošena koncem tekuće godine i prenose se u iduću proračunsku godinu (odnos).

Prema Zahtjevu za prijenos neutrošenih sredstava za 2025. u okviru izvora financiranja 41 Prihodi od igara na sreću, iz prethodne godine preneseno je sredstava u iznosu od 55.971.464,95 eura, u 2025. uplaćeno je sredstava u iznosu od 155.607.030,45 eura, u 2025. utrošeno je sredstava u iznosu od 141.483.379,26 eura te je preneseno u 2026. sredstava u iznosu od 70.095.116,14 eura. Vrijednosno značajnija prenesena sredstva evidentirana su u okviru Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike u iznosu od 25.997.080,45 eura, Ministarstva hrvatskih branitelja u iznosu od 11.360.602,07 eura, Ministarstva turizma i sporta u iznosu od 8.995.977,35 eura, Ministarstva kulture i medija u iznosu od 6.667.530,38 eura te Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih u iznosu od 5.806.113,11 eura.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti prema onim subjektima koji ne dostavljaju izvještaje o utrošku sredstava u roku propisanom Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću. Također, preporučuje preispitati mogućnost propisivanja obustavljanja doznake sredstava prihoda od igara na sreću u slučajevima neispunjavanja propisane obveze u vezi s izvještavanjem.

S obzirom na to da obveznici različito popunjavaju izvještaje o utrošku sredstava, što otežava praćenje i kontrolu iznosa ostvarenih i utrošenih sredstava, Državni ured za reviziju preporučuje Ministarstvu financija revidirati postojeći obrazac Izvještaj o utrošku sredstava te dati detaljnije upute za popunjavanje u cilju ispravnog i jednoobraznog popunjavanja podataka sadržanih u navedenom Izvještaju.

Također, s obzirom na značajan iznos neutrošenih sredstava koja se prenose iz godine u godinu, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi u obrazac trebalo uključiti i podatke o prenesenim sredstvima iz prethodne godine i neutrošena sredstva koncem godine koja se prenose u iduću godinu, kako bi podaci bili cjeloviti, što bi omogućilo kontrolu i usporedbu s podacima kojima raspolaže Ministarstvo financija.

- 3.2. *Ministarstvo financija prihvaća preporuke navedene u točki 3. Nalaza, Prihodi od financijske imovine i Prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću – Izvještaj o utrošku raspoređenih sredstava od igara na sreću.*

4. Rashodi

- 4.1. U Godišnjem izvještaju za 2025. ukupni rashodi iskazani su u iznosu od 35.952.810.396,67 eura, što je 831.600.773,33 eura ili 2,3 % manje od planiranih. U odnosu na prethodnu godinu, ukupni rashodi u 2025. veći su za 3.232.652.554,24 eura ili 9,9 %.

U strukturi rashoda, vrijednosno najznačajniji su rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade iskazane u iznosu od 12.025.686.595,10 eura i čine 33,4 % ukupnih rashoda te pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 7.337.981.522,37 eura, koje čine 20,4 % ukupnih rashoda.

Vrijednosno značajniji rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna iskazani su u okviru Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih u iznosu od 2.704.234.977,95 eura, Ministarstva financija – ostali izdaci države u iznosu od 1.116.557.312,16 eura, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture u iznosu od 1.122.471.788,69 eura te Ministarstva zdravstva u iznosu od 858.712.323,73 eura.

– Rashodi za transfer sredstava HZZO-u

Rashodi za transfer proračunskih sredstava HZZO-u planiraju se i izvršavaju u okviru rashoda za pomoći unutar općeg proračuna, na pozicijama Ministarstva zdravstva kroz dvije aktivnosti, Transfer proračunskih sredstava HZZO-u i Dodatna sredstva za pokriće zdravstvene zaštite.

Rashodi su planirani i izvršeni u iznosu od 755.864.627,00 eura, i to u okviru aktivnosti Transfer proračunskih sredstava HZZO-u u iznosu od 457.665.870,00 eura te aktivnosti Dodatna sredstva za pokriće zdravstvene zaštite u iznosu od 298.198.757,00 eura.

Državnim proračunom za 2025. i projekcijama za 2026. i 2027. na pozicijama Ministarstva zdravstva su u okviru rashoda za pomoći unutar općeg proračuna planirana sredstva za aktivnost Transfer proračunskih sredstava HZZO-u za podmirenje obveza državnog proračuna utvrđenih zakonima u iznosu od 457.665.870,00 eura, dok su za 2026. projicirana u iznosu od 478.581.666,00 eura i za 2027. u iznosu od 500.090.200,00 eura.

Nadalje, za drugu aktivnost putem koje se također doznava sredstva HZZO-u, Dodatna sredstva za pokriće troškova zdravstvene zaštite, planirana su sredstva u iznosu od 327.534.130,00,00 eura, dok su za 2026. projicirana u iznosu od 306.618.334,00 eura i za 2027. u iznosu od 285.109.800,00 eura. Ukupno je financijskim planom Ministarstva zdravstva za 2025. planiran prijenos sredstava HZZO-u kroz dvije aktivnosti u iznosu od 785.200.000,00 eura.

Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2025., aktivnost Dodatna sredstva za pokriće troškova zdravstvene zaštite umanjena je za 29.335.373,00 eura te iznosi 298.198.757,00 eura, odnosno ukupan transfer proračunskih sredstava HZZO-u u 2025. planiran je u iznosu od 755.864.627,00 eura, koliko je i doznačeno HZZO-u.

Rashodi za transfer sredstava HZZO-u planiraju se i izvršavaju s pozicija Ministarstva zdravstva na temelju odredaba članaka 72. i 82. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 80/13, 137/13, 98/19, 33/23 i 105/25) i članka 14.a Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 85/06, 150/08, 71/10, 53/20, 120/21 i 23/23). Prema odredbama članaka 72. i 82. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, HZZO-u se iz državnog proračuna doznačuju sredstva za financiranje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja za određene kategorije osiguranika. Prema odredbama članka 14.a Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju, HZZO-u se iz državnog proračuna doznačuju sredstva za podmirenje premije polica dopunskog zdravstvenog osiguranja za određene kategorije osiguranika.

Državni ured za reviziju unatrag nekoliko godina ukazivao je na netransparentnost financiranja obveza državnog proračuna koje proizlaze iz odredaba Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju jer u obrazloženju financijskog plana Ministarstva zdravstva prethodnih godina nisu bili navedeni elementi na kojima se temelji izračun planiranih sredstava prijenosa HZZO-u.

Ministarstvo financija je u Uputi za izradu prijedloga državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2025. – 2027. navelo da Ministarstvo zdravstva pri izradi obrazloženja financijskog plana dopuni obrazloženje sukladno danoj preporuci da obrazloženje financijskog plana treba sadržavati prikaz izračuna planiranih sredstava za prijenos HZZO-u za financiranje obveza državnog proračuna koje proizlaze iz odredaba Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju u cilju povećanja transparentnosti državnog proračuna.

U obrazloženju Financijskog plana Ministarstva zdravstva za razdoblje 2025. – 2027. prikazani su pokazatelji na kojima se zasniva izračun potrebnih sredstava za aktivnost Transfer proračunskih sredstava HZZO-u, u skladu s Uputom za izradu prijedloga državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2025. – 2027., koju je Ministarstvo financija izradilo u studenome 2024.

Međutim, obrazloženje Financijskog plana Ministarstva zdravstva za razdoblje 2025. – 2027. ne sadrži prikaz izračuna planiranih sredstava za prijenos HZZO-u za financiranje obveza državnog proračuna za novu aktivnost Dodatna sredstva za pokriće troškova zdravstvene zaštite.

Također, ni obrazloženje izvršenja financijskog plana u dijelu koji se odnosi na transfer proračunskih sredstava HZZO-u u 2025. ne sadrži obrazloženje za koje namjene su navedena sredstva korištena, već se navodi, između ostalog, da se navedena sredstva planiraju jer je izmjenama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju HZZO ostao bez dijela prihoda koji je ostvarivao od trošarina na duhanske prerađevine i iz dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje određenih kategorija osiguranika te da ukupno procijenjeni gubitak prihoda HZZO-a u 2025. zbog izmjena zakona iznosi 467.932.198,00 eura.

Nadalje, navodi se da budući da je ukupni transfer proračunskih sredstava za 2025. planiran u tekućem planu u iznosu od 755.864.627,00 eura te da su sredstva na aktivnosti Transfer proračunskih sredstava HZZO-u izvršena u iznosu od 482.199.838,00 eura, razlika do ukupnog iznosa transfera odnosi se na sredstva izvršena na aktivnosti Dodatna sredstva za pokriće troškova zdravstvene zaštite u iznosu od 273.664.789,00 eura te su u skladu s člankom 82., stavkom 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju korištena za pokriće prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u cilju osiguranja stabilnosti zdravstvenog sustava.

Iz navedenog obrazloženja Ministarstva zdravstva u vezi s izvršenjem transfera sredstava kroz aktivnost Dodatna sredstva za pokriće troškova zdravstvene zaštite i dalje nije razvidno za koje su namjene sredstva doznačena i utrošena.

Državni ured za reviziju i nadalje skreće pozornost da je potrebno u obrazloženju financijskog plana Ministarstva zdravstva navesti izračun i namjenu planiranih sredstava za prijenos HZZO-u za financiranje obveza državnog proračuna za aktivnost Dodatna sredstva za pokriće troškova zdravstvene zaštite.

S obzirom na to da do vremena obavljanja revizije (travanj 2026.) nije donesen akt kojim se utvrđuju način i elementi za izračun prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, a koji je prema odredbama članka 82., stavka 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju trebao donijeti HZZO, uz prethodne suglasnosti ministra nadležnog za zdravstvo i ministra nadležnog za financije, do travnja 2024. i dalje nije moguće jasno utvrditi iznos stvarnog troška za pojedina prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, a navedeno je važno kako bi se moglo osigurati dovoljno sredstava za prava za čiju se provedbu osiguravaju sredstva iz državnog proračuna.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti prema Ministarstvu zdravstva i HZZO-u kako bi se donio navedeni akt, a sve u cilju realnog i transparentnog planiranja sredstava za transfer HZZO-u.

- Rashodi za podmirenje dospjelih obveza zdravstvenih ustanova prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala

Državnim proračunom za 2025. i Financijskim planom HZZO-a za 2025. planirana su, kao i prošlih godina, sredstva za podmirenje dijela dospjelih obveza zdravstvenih ustanova prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala u cilju rješavanja problema vezano za dospjele nepodmirene obveze u sektoru zdravstva i osiguranja nesmetanog funkcioniranja bolničkih zdravstvenih ustanova kojima je osnivač Republika Hrvatska i čiji su osnivači županije.

Također, planiraju se i sredstva za isplatu razlike iznosa uvećanja plaće za prekovremeni rad radnicima u djelatnosti zdravstva i zdravstvenog osiguranja na temelju Odluke Vlade RH iz rujna 2021.

Nadalje, na temelju Odluke o namjenskoj pomoći zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Republika Hrvatska i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 87/23), koju je donijela Vlada RH u srpnju 2023., planiraju se sredstva za isplatu namjenske pomoći za pokriće troškova po isplaćenim pravomoćnim sudskim presudama koje se odnose na sporove za isplatu razlike plaće zbog neuvećanja osnovice za 6,0 % u 2016. u javnim službama.

Vlada RH je u lipnju, rujnu i studenome 2025. donijela odluke o isplati sredstava i namjenske pomoći bolničkim zdravstvenim ustanovama kojima je osnivač Republika Hrvatska i kojima su osnivači županije za podmirivanje dijela dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala.

Na temelju navedenih odluka bolnicama su doznačena sredstva u ukupnom iznosu od 304.580.580,00 eura, od čega na teret Financijskog plana HZZO-a za 2025. u iznosu od 80.000.000,00 eura, a na teret proračuna Ministarstva zdravstva u iznosu od 224.580.580,00 eura.

Županije su dužne pratiti utrošak sredstava za one bolničke zdravstvene ustanove kojima su osnivači i izvijestiti HZZO na način i u rokovima utvrđenim ugovorima zaključenim između HZZO-a i županija.

Također, HZZO je dužan pratiti utrošak sredstava koja se isplate bolničkim zdravstvenim ustanovama kojima je osnivač Republika Hrvatska. HZZO je zadužen izvijestiti Ministarstvo zdravstva i Ministarstvo financija o provedbi odluke na teret njegovog financijskog plana, a Ministarstvo zdravstva je zaduženo o provedbi odluka izvijestiti Ministarstvo financija.

Nadalje, tijekom 2025. provedene su preraspodjele planiranih sredstava za provedbu odluka Vlade RH iz 2021. o isplati razlike iznosa uvećanja plaće za prekovremeni rad radnicima u djelatnosti zdravstva i zdravstvenog osiguranja te za provedbu Odluke Vlade RH o isplati namjenske pomoći zdravstvenim ustanovama za pokriće troškova po isplaćenim pravomoćnim sudskim presudama koje se odnose na sporove za isplatu razlike plaće zbog uvećanja osnovice za 6,0 %. Prema obrazloženju Ministarstva zdravstva, na temelju navedenih odluka Vlade RH, zdravstvenim ustanovama je isplaćeno ukupno 1.274.018,15 eura. Doznačena sredstva zdravstvene ustanove čiji su osnivači Splitsko-dalmatinska županija i Grad Zagreb utrošili su sredstva namjenski za podmirenje troškova lijekova i potrošnog medicinskog materijala, kao i troškova za materijal i energiju (podskupina rashoda 322).

Unatoč tome što su iz Državnog proračuna u 2025. kao i prijašnjih godina isplaćivane pomoći bolničkim zdravstvenim ustanovama za podmirenje dospjelih obveza, njihove obveze se ne smanjuju te je Državni ured za reviziju unatrag nekoliko godina kroz revizije godišnjih izvještaja o izvršenju državnog proračuna skretao pozornost na visinu obveza u zdravstvu te na važnost rješavanja problema zdravstvenog sustava, posebno u dijelu koji se odnosi na financijsku održivost zdravstvenog sustava.

Prema podacima Ministarstva financija, ukupne obveze za rashode poslovanja i nabavu nefinancijske imovine zdravstvenih ustanova i HZZO-a (bez obveza za kredite i zajmove) koncem 2025. iznosile su 2.890.251.640,00 eura, od čega se 688.286.934,00 eura odnosi na dospjele, a 2.201.964.706,00 eura na nedospjele obveze.

Ukupne obveze koncem 2024. iznosile su 2.432.283.812,86 eura, od čega se 673.661.886,89 eura odnosi na dospjele, a 1.758.621.925,97 eura na nedospjele obveze. I nakon podmirenja dijela obveza sredstvima državnog proračuna i HZZO-a, ukupne obveze ustanova u zdravstvu koncem 2025. veće su za 457.967.827,00 eura ili 18,8 % u odnosu na stanje koncem 2024.

U odnosu na isto razdoblje prethodne godine dospjele obveze veće su za 14.625.047,00 eura te su i dalje značajne, a u nekim zdravstvenim ustanovama kasni se s podmirivanjem obveza i preko dvije godine. Nedospjele obveze veće su za 443.342.780,00 eura. Stanje obveza HZZO-a s osnova beskamatnog zajma na 31. prosinca 2025. iznosi 55.514.505,00 eura.

Obveze zdravstvenih ustanova kojima je osnivač Republika Hrvatska i kojima su osnivači jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koncem 2025. iznosile su 2.136.831.691,00 eura. U odnosu na 2024., kada su iznosile 1.829.461.232,70 eura, veće su za 307.370.458,30 eura ili 16,8 %, a u odnosu na 2023., kada su iznosile 1.507.722.363,00 eura, veće su za 629.109.328,00 eura ili 41,7 %.

Dospjele obveze zdravstvenih ustanova koncem 2025. iznosile su 492.496.527,00 eura i u odnosu na 2024., kada su iznosile su 512.925.606,28 eura, manje su za 20.429.079,28 eura, a u odnosu na 2023., kada su iznosile 396.153.298,00 eura, veće su za 96.343.229,00 eura.

Nedospjele obveze zdravstvenih ustanova koncem 2025. iznosile su 1.644.335.163,00 eura i u odnosu na 2024., kada su iznosile 1.316.535.626,42 eura, veće su za 327.799.536,58 eura ili 24,9 %. U okviru nedospjelih obveza bolničkih zdravstvenih ustanova su nedospjele obveze prema HZZO-u za primljene predujmove za manje izvršeni rad (neizvršeni ugovoreni maksimalni iznos sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite – limit) u okviru kojih su i obveze za doznačena dodatna sredstva iz državnog proračuna od 2020. do 2022., za podmirenje dijela dospelih obveza prema dobavljačima lijekova i potrošnog medicinskog materijala (prethodnih godina doznačeno kroz transfer HZZO-u).

Unatrag više godina u državnom proračunu su, osim na temelju odluka Vlade RH, osiguravana i dodatna sredstva za podmirenje dijela dospelih obveza bolničkih zdravstvenih ustanova prema dobavljačima lijekova i potrošnog medicinskog materijala, kao i za podmirenje obveza HZZO-a prema ljekarnama i kroz aktivnost Transfer proračunskih sredstava HZZO-u (tzv. ubrzano povlačenje). Od 2020. do 2022. iz državnog proračuna isplaćena su dodatna sredstva kroz aktivnost Transfer proračunskih sredstava HZZO-u u iznosu od 869.938.062,11 eura, od čega bolničkim zdravstvenim ustanovama iznos od 398.168.425,24 eura, a HZZO-u iznos od 471.769.636,87 eura.

Kroz revizije godišnjih izvještaja o izvršenju državnog proračuna Državni ured za reviziju upozoravao je da bi, s obzirom na to da je dodatnim sredstvima doznačenim iz državnog proračuna podmiren dio obveza bolničkih zdravstvenih ustanova prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala, njihove obveze trebale za navedeni iznos biti smanjene.

Međutim, bolnice, umjesto smanjenja obveza za iznos dodatnih sredstava kojima su podmirene obveze prema dobavljačima, imaju više iskazane obveze prema HZZO-u i trebaju ih pravdati obavljenim uslugama te utrošenim lijekovima i materijalom, a istodobno HZZO za navedeni iznos ima uvećana potraživanja prema bolnicama.

Prema podacima HZZO-a ukupno stanje potraživanja za dane predujmove zdravstvenim ustanovama koncem 2025. iznosilo je 1.001.783.919,86 eura, od čega se iznos od 349.476.662,06 eura (isto su iznosili i koncem 2024.) odnosi na potraživanja HZZO-a od bolnica za neizvršeni rad za doznačena dodatna sredstva isplaćena iz državnog proračuna u razdoblju od 2020. do 2022., a iznos od 657.425.914,13 eura odnosi se na potraživanja HZZO-a od bolničkih zdravstvenih ustanova za neizvršeni rad u odnosu na ugovoreni limit za razdoblje 2020. – 2025. sa stanjem na 31. prosinca 2025.

Obveze bolnica za neizvršeni rad u odnosu na ugovorene limite koncem 2025. veće su za 122.559.915,75 eura ili 22,9 %. (koncem 2024. iznosila su 534.865.998,38 eura).

Državni ured za reviziju je u prošlim revizijama godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna dao preporuku Ministarstvu financija da zajedno s HZZO-om, Ministarstvom zdravstva i bolničkim zdravstvenim ustanovama poduzme aktivnosti u cilju smanjenja obveza bolničkih zdravstvenih ustanova kako bi se osigurala financijska stabilnost zdravstvenog sustava.

Međusobna potraživanja i obveze između HZZO-a i bolničkih zdravstvenih ustanova koje proizlaze iz dodatno doznačenih sredstava za podmirenje dijela obveza bolničkih zdravstvenih ustanova prema dobavljačima lijekova, potrošnog i medicinskog materijala u razdoblju 2020. – 2022. u iznosu od 349.476.662,06 eura još uvijek nisu riješena te je potrebno poduzeti aktivnosti za njihovo rješavanje.

S obzirom na to da se obveze zdravstvenih ustanova ne smanjuju, unatoč doznačenim sredstvima za podmirenje dijela dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova i materijala na teret proračuna Ministarstva zdravstva i na teret financijskog plana HZZO-a, već su u odnosu na prethodnu godinu povećane te i nadalje predstavljaju fiskalni rizik za državni proračun u narednim godinama, Državni ured za reviziju preporučuje provesti analizu uzroka povećanja obveza te strukturne mjere u cilju otklanjanja slabosti zdravstvenog sustava i postizanja financijske održivosti cjelokupnog zdravstvenog sustava.

Također, s obzirom na to da je stanje obveza bolnica za doznačena dodatna sredstva za podmirenje dijela obveza bolničkih zdravstvenih ustanova prema dobavljačima lijekova, potrošnog i medicinskog materijala u razdoblju od 2020. do 2022. unatrag nekoliko godina nepromijenjeno te se ne smanjuje, Državni ured za reviziju preporučuje Ministarstvu financija da zajedno s Ministarstvom zdravstva, HZZO-om i bolničkim zdravstvenim ustanovama poduzme aktivnosti radi rješavanja međusobnih potraživanja i obveza između bolničkih zdravstvenih ustanova i HZZO-a.

4.2. *Ministarstvo financija prihvaća preporuke navedene u točki 4. Nalaza, Rashodi.*

Ministarstvo financija u Očitovanju navodi da se očituje nastavno na dane preporuke, a na temelju obrazloženja Ministarstva zdravstva. U Očitovanju se navodi da, nadovezujući se na mišljenje Državnog ureda za reviziju, kojim se ukazuje na značajan stupanj materijalizacije fiskalnih rizika, Ministarstvo zdravstva u suradnji s drugim dionicima kontinuirano provodi aktivnosti usmjerene na njihovo smanjenje i jačanje fiskalne održivosti zdravstvenog sustava. Tako je tijekom 2021. Ministarstvo zdravstva izradilo sveobuhvatnu studiju „Glavnih troškovnih neučinkovitosti zdravstvenog sustava“, u okviru koje su identificirani ključni fiskalni rizici na prihodovnoj i rashodovnoj strani sustava. Navedena analiza poslužila je kao podloga za daljnje aktivnosti usmjerene na unaprjeđenje financijskog upravljanja i učinkovitosti zdravstvenog sustava.

Nadalje, navodi da je Ministarstvo zdravstva 2023. zatražilo potporu Europske komisije te je u okviru Instrumenta tehničke potpore (TSI) odobren projekt „Jačanje fiskalne održivosti zdravstvenog sustava“. Projekt, koji je trajao dvije godine, bio je usmjeren na analizu ključnih preduvjeta za postizanje fiskalne održivosti te implementaciju novog sustava plaćanja u sektoru zdravstva. Rezultati projekta obuhvaćaju unaprjeđenje sustava praćenja rashodovne strane zdravstvenog sustava, kao i identifikaciju potrebnih financijskih sredstava za njegovo održivo funkcioniranje.

Nadalje, navodi da, osim toga, Ministarstvo zdravstva u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti provodi tri projekta usmjerena na sustavno upravljanje politikom lijekova u bolničkom segmentu, uključujući upravljanje potrošnjom lijekova, evidentiranje zaliha te jačanje fiskalne održivosti sustava. Navedeno obuhvaća: projekt centralne pripreme svih parenteralnih pripravaka u osam hrvatskih bolnica, čiji je cilj osigurati sljedivost lijeka od propisivanja do primjene pacijentu te automatizirati prikupljanje podataka o provedbi liječenja kao osnovu za praćenje ishoda liječenja; projekt uvođenja sustava raspodjele jedinične terapije u 40 hrvatskih bolnica, koji je usmjeren na jedinično doziranje lijekova prema stvarnim potrebama pacijenata te integraciju sustava bolničkih odjela i bolničkih ljekarni radi praćenja sljedivosti lijekova, primjerenosti doza i ispravnosti intervala doziranja terapije za svakog pacijenta te projekt digitalizacije puta lijeka kroz zdravstvene ustanove na sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvene zaštite, čiji je cilj uspostava sustavnog praćenja potrošnje lijekova u hrvatskim bolnicama radi optimalnog planiranja postupaka nabave, propisivanja terapije, praćenja ishoda liječenja, upravljanja zalihama i konačne potrošnje lijekova.

Nadalje, navodi da je nastavno na provedene aktivnosti, Ministarstvo zdravstva u 2025. uvelo financijski karton zdravstvenih ustanova u cilju sustavnog praćenja njihove učinkovitosti prema unaprijed definiranim kriterijima te daljnjeg jačanja fiskalne održivosti zdravstvenog sustava. Dodatno, tijekom 2026. Ministarstvo zdravstva je, u suradnji s OECD-om, pokrenulo projekt „Analiza proračunskih prekoračenja u sustavu zdravstva” u cilju utvrđivanja uzroka i posljedica prekoračenja proračuna u zdravstvenom sustavu te izrade preporuka i identifikacije dobre prakse u upravljanju fiskalnim rizicima. Time se nastavlja kontinuirani proces razvoja mehanizama za učinkovitije upravljanje financijama i dugoročnu stabilnost zdravstvenog sustava.

5. Državna jamstva

- 5.1. Postupci i uvjeti davanja državnih jamstava u 2025. uređeni su Zakonom o proračunu, Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu, Zakonom o državnim potporama (Narodne novine 47/14 i 69/17), Obavijesti Komisije o primjeni članaka 87. i 88. Ugovora o Europskoj zajednici u području državnih potpora u obliku jamstava (i Ispravak Obavijesti), Uredbom o postupku odobrenja državnih jamstava, nadzoru nad namjenskim korištenjem sredstava i drugim pitanjima vezanim za državna jamstva (Narodne novine 13/24) te Smjernicama o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama.

Prema odredbama članka 111. Zakona o proračunu, odluku o davanju državnih jamstava donosi Vlada RH, osim državnih jamstava koja su u nadležnosti Hrvatskog sabora, a zakonom o izvršavanju državnog proračuna mogu se ovlastiti druga tijela za izdavanje državnih jamstava u ime i za račun Republike Hrvatske.

- Davanje državnih jamstava i plaćanja te naplata potraživanja za plaćena protestirana jamstva društva 3. MAJ Brodogradilište d.d. Rijeka

Aktivna jamstva izdana društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d. za kreditna zaduženja evidentirana su u glavnoj knjizi državnog proračuna početkom 2025. u iznosu od 107.744.076,22 eura, a koncem 2025. evidentirana su u iznosu od 5.000.000,00 USD, odnosno 4.252.785,57 eura (odnosi se na izdano činidbeno jamstvo u 2025. za otklanjanje nedostataka u garantnom roku za brod Nov. 527).

Potraživanja od društva 3. MAJ Brodogradilište d.d. s osnove protestiranih jamstava početkom 2025. iznosila su 31.946.653,36 eura, a koncem 2025. iznosila su 101.040.565,03 eura.

Sva jamstva izdana navedenom brodogradilištu od 2019. izdana su na temelju odluka Vlade RH koje su donesene iz pozicije Republike Hrvatske kao vjerovnika u cilju umanjenja štete po državni proračun, a proizlaze iz Zaključka Vlade RH o iskazivanju spremnosti za uključivanje u proces deblokade računa, pripremu i pokretanje proizvodnje te dovršetak započetih gradnji u društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d. iz kolovoza 2019.

Društvo 3. MAJ Brodogradilište d.d. izradilo je Program restrukturiranja, koji je Nadzorni odbor usvojio 23. siječnja 2023., a koji je uključivao postupno prenošenje imovine i opreme na društvo kćer – 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o., potom prijenos koncesije te prodaju preostale likvidne imovine.

Nadalje, Vlada RH je 27. prosinca 2024. donijela Odluku o namirenju dijela potraživanja Republike Hrvatske prema društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d. prijenosom poslovnih udjela društva 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o. Također, donijela je Odluku o davanju suglasnosti na prijenos koncesije pomorskog dobra u svrhu gospodarskog korištenja luke posebne namjene – Brodogradilišta 3. maj (Narodne novine 153/24), kojom se s dosadašnjeg koncesionara društva 3. MAJ Brodogradilište d.d. koncesija pomorskog dobra prenosi na novog koncesionara društvo 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o.

Odlukom o namirenju dijela potraživanja Republike Hrvatske prema društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d. prijenosom poslovnih udjela 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o. utvrđeno je, između ostalog, da Republika Hrvatska, Ministarstvo financija na 12. prosinca 2024. ima potraživanje od društva 3. MAJ Brodogradilište d.d. po osnovi protestiranog državnog jamstva riznični broj F-025-15 u ukupnom iznosu od 48.125.722,43 eura, od čega se na glavicu, redovne kamate i ostale troškove odnosi 31.946.653,36 eura, a na zateznu kamatu 16.179.069,07 eura.

Također, utvrđeno je da je društvo 3. MAJ Brodogradilište d.d. imatelj tri poslovna udjela društva 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o., koji čine 100,0 % temeljnog kapitala društva kćeri u ukupnom iznosu od 10.313.220,00 eura.

Nadalje, Odlukom je utvrđeno da će društvo 3. MAJ Brodogradilište d.d. namiriti dio potraživanja Republike Hrvatske prijenosom svih poslovnih udjela koje ima u društvu kćeri na Republiku Hrvatsku u iznosu od 10.313.220,00 eura, a koji čine 100,0 % temeljnog kapitala društva kćeri, dok preostali nenamireni iznos potraživanja Republike Hrvatske po osnovi protestiranog državnog jamstva riznični broj F-025-15 nadalje ostaje potraživanje prema društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d. Navedenom Odlukom zadužen je CERP da, nakon što se izvrši prijenos poslovnih udjela društva kćeri i prijenos ugovora o prijenosu koncesije pomorskog dobra u svrhu gospodarskog korištenja luke posebne namjene – 3. MAJ Brodogradilište d.d., pokrene prodaju poslovnih udjela društva kćeri ili predloži Ministarstvu gospodarstva drukčiji način upravljanja i/ili raspolaganja poslovnim udjelima društva kćeri, a sve u cilju sigurnosti i zaštite interesa Republike Hrvatske.

Republika Hrvatska, zastupana po potpredsjedniku Vlade RH i ministru financija, kao vjerovnik i društvo 3. MAJ Brodogradilište d.d. Rijeka kao dužnik su 29. siječnja 2025. zaključili Ugovor o namirenju dijela potraživanja te su istog dana zaključili i Ugovor o prijenosu poslovnih udjela.

Koncem veljače 2025. društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d., na temelju Odluke Vlade RH iz rujna 2024. izdano je jamstvo kojim Republika Hrvatska, Ministarstvo financija jamči HBOR-u plaćanja svih obveza društva 3. MAJ Brodogradilište d.d. po Ugovoru o izdavanju garancije za otklanjanje nedostataka u garantnom roku, zaključenom 24. veljače 2025. u iznosu od 5.000.000,00 USD, odnosno 4.777.830,86 eura.

Nadalje, 13. veljače 2025. Vlada RH donijela je Odluku o izdavanju brisovnog očitovanja radi isporuke broda Nov. 527 u kojoj je navedeno da se zadužuje Ministarstvo financija da po zaprimanju obavijesti o isplati zadnje tranše kupoprodajne cijene za brod Nov. 527 koja će biti doznačena na račun HBOR-a, poduzme potrebne radnje i izda brisovno očitovanje za sva založna prava upisana u korist Republike Hrvatske, Ministarstva financija, a radi isporuke broda kupcu Algoma Central Corporation Canada. Također, 13. veljače 2025. Vlada RH je donijela Odluku o izmjeni Odluke o davanju državnih jamstva za kreditno zaduženje za praćenje dovršetka gradnje broda Nov. 527 čiju gradnju je ugovorilo društvo 3. MAJ Brodogradilište d.d. u korist HBOR-a i/ili drugih poslovnih banaka u zemlji i/ili inozemstvu i za osiguranje izdavanja garancije za garantni period. Brod Nov. 527 isporučen je kupcu koncem veljače 2025.

Nadalje, u travnju 2025. na ime protestiranih jamstava izvršena su plaćanja za izmirenje kreditnih obveza društva 3. MAJ Brodogradilište d.d. na teret jamstvene pričuve u iznosu od 79.407.131,67 eura, od čega se iznos od 73.178.335,05 eura odnosi na glavnice, a iznos od 4.882.929,65 eura na redovnu kamatu te iznos od 1.345.866,97 eura na troškove, naknade i zatezne kamate.

Rješenjem Trgovačkog suda u Rijeci nad društvom 3. MAJ Brodogradilište d.d. 21. svibnja 2025. otvoren je stečajni postupak. Ministarstvo financija je u lipnju 2025. dostavilo Županijskom državnom odvjetništvu u Rijeci dopis u kojem je kao stečajni vjerovnik dužnika 3. MAJ Brodogradilište d.d. dostavilo potrebne podatke za prijavu tražbine stečajnom upravitelju. Potraživanje Ministarstva financija po izdanim i protestiranim jamstvima na 21. svibnja 2025. iznosi 120.488.882,36 eura, od čega se na plaćenu glavicu, kamate te naknade odnosi 101.040.565,03 eura, a na zatezne kamate Ministarstva financija obračunane do dana otvaranja stečaja odnosi se 18.417.595,01 euro te neplaćenu proviziju na izdana jamstva 1.030.722,32 eura. U dopisu se traži od Županijskog državnog odvjetništva u Rijeci da radi zaštite imovinskih prava Republike Hrvatske kao zakonski zastupnik Republike Hrvatske, Ministarstva financija na temelju odredaba Zakona o državnom odvjetništvu (Narodne novine 67/18, 21/22 i 136/25) i Stečajnog zakona (Narodne novine 71/15, 104/17, 36/22 i 27/24) podnese stečajnom upravitelju stečajnog dužnika 3. MAJ Brodogradilište d.d. prijavu tražbine u iznosu od 120.488.882,36 eura i obavijest o razlučnom pravu vjerovnika Ministarstva financija.

Nakon što je CERP u rujnu 2025. pokrenuo prodaju poslovnih udjela društva 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o., stečajni upravitelj društva 3. MAJ Brodogradilište d.d. u stečaju podnio je zahtjev za određivanjem privremene mjere radi osiguranja nenovčane tražbine te je Trgovački sud u Rijeci 19. studenoga 2025. donio privremenu mjeru kojom se Republici Hrvatskoj zabranjuje otuđiti i opteretiti poslovne udjele u trgovačkom društvu 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o. koji čine 100,0 % temeljnog kapitala nominalnog iznosa od 10.313.220,00 eura.

Nadalje, društvo 3. MAJ Brodogradilište d.d. u stečaju je Trgovačkom sudu u Rijeci podnijelo tužbu protiv Republike Hrvatske radi vraćanja poslovnih udjela u trgovačkom društvu 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o. u stečajnu masu te je 12. siječnja 2026. između Republike Hrvatske (kao tuženika) i društva 3. MAJ Brodogradilište d.d. u stečaju (kao tužitelja) zaključena sudska nagodba.

Sudskom nagodbom je, između ostalog, utvrđeno da parnične stranke suglasno utvrđuju da su Ugovor o namirenju dijela potraživanja i Ugovor o prijenosu poslovnih udjela bez pravnog učinka prema stečajnoj masi stečajnog dužnika 3. MAJ Brodogradilište d.d. u stečaju, Rijeka te da se Republika Hrvatska obvezuje društvu u stečaju platiti iznos od 6.665.100,00 eura najkasnije u roku od 90 dana od sklapanja sudske nagodbe. Također, u sudskoj nagodbi navodi se da je tužitelj suglasan da navedenu obvezu u ime Republike Hrvatske ispuni CERP kao pravna osoba s javnim ovlastima, koji na temelju odredaba članka 19. Zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 102/25) u ime Republike Hrvatske izvršava članska prava u trgovačkom društvu 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o. i provodi postupak prodaje tri poslovna udjela u navedenom društvu.

Nadalje, navodi se da se tužitelj 3. MAJ Brodogradilište d.d. u stečaju odriče prava na povrat tri poslovna udjela u trgovačkom društvu 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o. koji čine 100,0 % temeljnog kapitala nominalnog iznosa od 10.313.320,00 eura, i to poslovni udio pod rednim brojem 1 nominalnog iznosa od 2.650,00 eura uplaćenog u novcu; poslovni udio pod rednim brojem 2 nominalnog iznosa od 10.155.570,00 eura unesenog u stvarima – pokretninama te poslovni udio pod rednim brojem 3 nominalnog iznosa od 155.000,00 eura unesenog u stvarima – nekretninama, kojih imatelj (vlasnik) ostaje Republika Hrvatska. Također, tužitelj se obvezuje povući prijedlog za osiguranje pred Trgovačkim sudom u Rijeci i predložiti ukidanje rješenja o osiguranju određivanjem privremene mjere i obustavu postupka.

U sudskoj nagodbi navedeno je da su parnične strane suglasne da tuženik u roku od 30 dana može prijaviti ponovo oživljenu tražbinu koju je namirio pobojnim pravnim radnjama, ali najviše u visini od 6.665.100,00 eura. Nastavno na navedeno, Županijsko državno odvjetništvo u Rijeci je 9. veljače 2026. izvršilo prijavu tražbine u iznosu od 6.665.100,00 eura i obavijest o razlučnom pravu, nakon čega ukupna prijavljena tražbina Republike Hrvatske, Ministarstva financija iznosi 127.153.982,36 eura.

U rujnu 2025. CERP je, na temelju odluke Vlade RH o namirenju dijela potraživanja Republike Hrvatske prema društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d., objavio Javni poziv za prikupljanje obvezujućih ponuda za kupnju tri poslovna udjela trgovačkog društva u vlasništvu Republike Hrvatske, ukupne nominalne vrijednosti od 10.313.220,00 eura, a početna cijena poslovnih udjela iznosi 6.665.000,00 eura. U Javnom pozivu navodi se, između ostalog, da se osim plaćanja kupovne cijene za kupnju poslovnih udjela, traži i ispunjenje obveze zadržavanja brodograđevne djelatnosti društva na cjelokupnom pomorskom dobru koje je predmet koncesije. U roku za podnošenje obvezujućih ponuda za kupnju poslovnih udjela navedenog društva zaprimljena je jedna valjana obvezujuća ponudu ponuditelja ISKRA Brodogradilište 1 d.o.o.

Upravno vijeće CERP-a je na sjednici održanoj 2. ožujka 2026. donijelo Odluku o prihvatu obvezujuće ponude ponuditelja ISKRA Brodogradilište 1 d.o.o. za kupnju tri poslovna udjela društva 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o. za brodogradnju Rijeka za iznos kupoprodajne cijene od 6.665.100,00 eura. Ugovor o prodaji i prijenosu udjela društva 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o. za brodogradnju Republika Hrvatska koju zastupa CERP i društvo ISKRA Brodogradilište 1 d.o.o. zaključili su 9. ožujka 2026. Društvo ISKRA Brodogradilište 1 d.o.o. preuzima vlasništvo nad društvom 3. MAJ Rijeka 1905 d.o.o., uz obvezu nastavka brodogradnje, remonta plovila i sve ostale djelatnosti povezane s tim na cjelokupnom pomorskom dobru koje je predmet koncesije.

CERP je nakon zaprimanja kupovne cijene stjecatelja ispunio svoju obvezu na temelju sudske nagodbe i 16. ožujka 2026. uplatio iznos od 6.665.100,00 eura društvu 3. MAJ Brodogradilište d.d. u stečaju.

Do vremena obavljanja revizije (travanj 2026.) nisu evidentirane poslovne promjene u glavnoj knjizi državnog proračuna u vezi sa sudskom nagodbom.

Državni ured za reviziju i nadalje skreće pozornost na značajan rizik za državni proračun zbog davanja državnih jamstava poduzećima u poteškoćama.

Također, Državni ured za reviziju preporučuje prije donošenja prijedloga odluka i zaključivanja određenih pravnih poslova analizirati i ocijeniti njihovu opravdanost u cilju što manjeg rizika u vezi s naplatom potraživanja.

5.2. *Ministarstvo financija prihvaća preporuku navedenu u točki 5. Nalaza, Državna jamstva.*

U vezi s danom preporukom Državnog ureda za reviziju da se prije donošenja prijedloga odluka i zaključivanja određenih pravnih poslova analizira i ocijeni njihova opravdanost u cilju što manjeg rizika u vezi s naplatom potraživanja, Ministarstvo financija u Očitovanju navodi da je u prethodnom razdoblju postupalo sukladno odredbama zakona o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske za pojedinu godinu te Uredbi o postupku odobrenja državnih jamstava, nadzoru nad namjenskim korištenjem sredstava i drugim pitanjima vezanim za državna jamstva, koja je stupila na snagu 1. siječnja 2025. Navedenom Uredbom je dodatno propisan postupak odobrenja državnih jamstava koji, između ostalog, uključuje financijsku i pravnu analizu društva tražitelja jamstva te analizu djelovanja na gospodarski rast i stabilnost, kao i nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava. Provedbom navedenih analiza, nadležno ministarstvo odlučuje o opravdanosti zahtjeva te o ispunjavanju uvjeta za odobrenjem jamstva.

6. Državni dug i zaduživanje

- 6.1. Primici od financijske imovine i zaduživanja iskazani su u Računu financiranja za 2025. u iznosu od 9.605.027.794,37 eura, a izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 6.629.725.950,05 eura te višak primitaka iznosi 2.975.301.844,32 eura.

Odredbama članka 103. Zakona o proračunu propisano je da se zaduživanje može provesti u zemlji i inozemstvu u opsegu propisanom zakonom te da se zakonom o izvršavanju državnog proračuna utvrđuje gornji iznos novog zaduživanja, kao i obveza s osnove tekućih otplata duga središnjeg proračuna.

Odredbom članka 47., stavka 1. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu, propisano je da se zaduživanje može provesti na inozemnom i domaćem tržištu novca i kapitala do ukupnog iznosa od 8.881.151.857,00 eura iskazanog u Računu financiranja Proračuna.

Primici od zaduživanja (koji uključuju primitke od izdanih financijskih instrumenata – vrijednosnih papira planirane u iznosu od 8.100.000.000,00 eura i primitke od zaduživanja, putem kredita i zajmova, planirane u iznosu od 882.665.245,00 eura) planirani su tekućim planom u ukupnom iznosu od 8.982.665.245,00 eura.

U navedeni iznos su, osim iznosa utvrđenog Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu, uključeni i primici u iznosu od 101.513.388,00 eura, planirani iz EU fondova kroz financijske instrumente, koji nisu uključeni u ograničenje za zaduživanje. Kada se izuzmu navedeni financijski instrumenti koji ne ulaze u propisanu visinu zaduživanja, primici od zaduživanja planirani su u ukupnom iznosu od 8.881.151.857,00 eura, što je jednako propisanom iznosu godišnjeg zaduženja.

Primici od zaduživanja ostvareni su u ukupnom iznosu od 9.232.750.284,05 eura. Odnose se na primitke od izdanih financijskih instrumenata – vrijednosnih papira u iznosu od 8.062.608.016,28 eura i primitke od zaduživanja putem kredita i zajmova u iznosu od 1.170.142.267,77 eura. U navedeni iznos primitaka od zaduživanja uključeni su i primici u iznosu od 116.632.905,64 eura, ostvareni iz EU fondova kroz financijske instrumente, koji se ne uključuju u zakonom propisano ograničenje za zaduživanje. Kada se izuzmu navedeni financijski instrumenti koji ne ulaze u propisanu visinu zaduživanja, primici od zaduživanja ostvareni u 2025. iznose 9.116.117.378,41 euro.

Iz navedenog proizlazi da su primici od zaduživanja iskazani u Računu financiranja za 2025. u iznosu od 9.116.117.378,41 euro ostvareni više za 234.965.521,41 euro ili 2,6 % od zakonom propisane visine zaduživanja.

Do navedenog prekoračenja propisane visine zaduživanja došlo je zbog povlačenja III. tranše Zajma NPOO u iznosu od 465.534.080,00 eura koncem godine, čije povlačenje nije bilo planirano u 2025.

Državni ured za reviziju nalaže zaduživanje provoditi u skladu sa Zakonom o proračunu i u okviru visine propisane godišnjim zakonima o izvršavanju državnog proračuna.

6.2. *Ministarstvo financija prihvaća preporuku navedenu u točki 6. Nalaza, Državni dug i zaduživanje.*

U vezi s danim nalogom Državnog ureda za reviziju, Ministarstvo financija u Očitovanju navodi da provodi zaduživanje u skladu sa Zakonom o proračunu i u visini zaduženja propisanoj godišnjim zakonima o izvršavanju državnog proračuna. Iznimno u 2025. ostvarena razina zaduživanja veća je od planirane. Naime, Europska komisija je 30. prosinca 2025. isplatila Republici Hrvatskoj, slijedom ispunjenih indikatora, sedmu tranšu zajma u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, što nije bilo planirano u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2025., već je ista planirana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2026., sukladno očekivanoj dinamici priljeva sredstava. Ministarstvo financija napominje da dinamika doznačavanja sredstava ovisi o odlukama Europske komisije, na koje zemlje članice ne mogu utjecati, tako da može doći do odstupanja ostvarenog priljeva sredstava u odnosu na očekivani. U spomenutom slučaju sredstva su, umjesto početkom siječnja 2026., uplaćena 30. prosinca 2025.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je reviziju Godišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna za 2024., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2025. provjereno je je li Ministarstvo financija postupilo prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka. Utvrđeno je da je, od 23 naloga i preporuke danih u prošlim revizijama, sedam provedeno, sedam je u postupku provedbe, dok je devet djelomično provedeno.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošlih revizija i njihov status.

Tablica broj 11

Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> ■ provedeno (7) ■ u postupku provedbe (7) ■ djelomično provedeno (9)</div>	
				Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Priprema i izvršavanje državnog proračuna	2020. 2021. 2022.	Naloženo je prihode i primitke raspoređivati u izvore financiranja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama.	1. siječnja 2025.	provedeno ■
2.		2021. 2022. 2023.	Naloženo je pri planiranju državnog proračuna, uključujući i njegove izmjene i dopune, pored bilančnih kategorija koje se odnose na stanje novčanih sredstava za koje evidencije vodi državni proračun, promjene u stanju potraživanja i obveza koje su rezultat odljeva s računa odnosno priljeva na račun te ispravak rezultata tijekom godine, planirati i neutrošene vlastite prihode, namjenske prihode i primitke te ostala sredstva proračunskih korisnika državnog proračuna koji svoje novčano poslovanje obavljaju preko računa otvorenih u kreditnim institucijama.	1. siječnja 2025.	djelomično provedeno ■
3.		2021. 2022.	Preporučeno je uskladiti vezne tablice prihoda i primitaka i izvora financiranja s Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama.	1. siječnja 2025.	provedeno ■

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
4.	Priprema i izvršavanje državnog proračuna	2022. 2023.	Preporučeno je poduzeti aktivnosti prema proračunskim korisnicima državnog proračuna kojima je dozvoljeno planirati prijenose u okviru podskupine rashoda 369 bez dostave dokaza da je primatelj obaviješten o planiranom prijenosu sredstava, kako bi se osiguralo da su navedena sredstva preraspodijeljena s podskupine rashoda 369 koncem godine na druge rashode, u cilju pravilnog planiranja međusobnih prijenosa sredstava između proračunskih korisnika državnog proračuna.	31. prosinca 2024.	djelomično provedeno
5.		2024.	Preporučeno je Ministarstvu financija, u cilju smanjenja odstupanja u planiranim i ostvarenim međusobnim prijenosima sredstava u okviru podskupine rashoda 369 i prihoda 639, prije izrade izmjena i dopuna državnog proračuna, dodatnim uputama ukazati proračunskim korisnicima koji planiraju međusobne prijenose sredstava da se podskupina 369 može planirati isključivo ako je poznat primatelj sredstava, koji u tom slučaju mora planirati prihode u okviru podskupine 639 te da je primatelj obaviješten o planiranom prijenosu sredstava.	30. rujna 2025.	provedeno
6.		2022. 2023. 2024.	Preporučeno je poduzeti aktivnosti u cilju donošenja godišnjih uredbi o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću prije donošenja državnog proračuna za pojedinu godinu.	31. prosinca 2024.	djelomično provedeno
7.		2023.	Preporučeno je Zakonom o proračunu predvidjeti u kojim slučajevima je moguće izmijeniti odluku o proračunskom okviru te rok donošenja izmjene odluke kako bi proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna mogli na vrijeme donijeti financijske planove.	1. siječnja 2027.	u postupku provedbe

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
8.	Priprema i izvršavanje državnog proračuna	2023.	Preporučeno je Zakonom o proračunu predvidjeti rok u kojem Ministarstvo financija treba izraditi nacrt prijedloga državnog proračuna Republike Hrvatske i dostaviti ga Vladi Republike Hrvatske.	1. siječnja 2027.	u postupku provedbe
9.	Računovodstveni okvir i izvještavanje	2021. 2022. 2023.	Naloženo je pri izvršavanju državnog proračuna, pored bilančnih kategorija koje se odnose na stanje novčanih sredstava za koje evidencije vodi državni proračun, promjene u stanju potraživanja i obveza koje su rezultat odljeva s računa odnosno priljeva na račun te ispravak rezultata tijekom godine, uključiti i neutrošene vlastite prihode, namjenske prihode i primitke te ostala sredstva proračunskih korisnika državnog proračuna koji svoje novčano poslovanje provode preko računa otvorenih u kreditnim institucijama.	14. rujna 2025.	djelomično provedeno
10.		2021. 2022.	Preporučeno je Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu propisati obvezu objave godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja na svim razinama.	31. prosinca 2028.	u postupku provedbe
11.		2022. 2023.	Naloženo je donijeti podzakonske akte propisane odredbama Zakona o proračunu.	31. prosinca 2025.	provedeno
12.		2024.	Preporučeno je, radi pravilne i dosljedne primjene propisa, jednakog postupanja te realnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima obveznika primjene proračunskog računovodstva, propisima o proračunskom računovodstvu urediti način evidentiranja stjecanja udjela u glavnici, u slučajevima kada je visina udjela u upisanom temeljnom kapitalu koji se stječe veća ili manja od vrijednosti po kojoj se taj udio stječe, odnosno razlikuje od kupovne vrijednosti (cijene) udjela.	31. prosinca 2027.	u postupku provedbe
13.		2024.	Preporučeno je dodatnim uputama proračunskim korisnicima skrenuti pozornost na to po kojoj se vrijednosti iskazuje financijska imovina – dionice na datum Balance.	28. veljače 2026.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
14.	Računovodstveni okvir i izvještavanje	2024.	Preporučeno je Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu detaljnije propisati način evidentiranja izdavanja vrijednosnih papira – trezorskih zapisa, u slučajevima kada se razlikuju primici novčanih sredstava od iznosa nominalnih vrijednosti izdanih trezorskih zapisa.	31. prosinca 2027.	u postupku provedbe
15.		2024.	Preporučeno je poduzeti aktivnosti u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i ribarstva te drugim tijelima državne uprave kako bi se normativno uredio način i obveznici evidentiranja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u poslovnim knjigama i knjigovodstvenim evidencijama.	31. prosinca 2028.	u postupku provedbe
16.		2024.	Preporučeno je poduzeti aktivnosti prema Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ribarstva da u financijskim izvještajima iskaže vrijednost šuma i šumskog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, u skladu s odredbama Zakona o šumama, a sve u cilju iskazivanja navedene imovine u financijskim izvještajima državnih tijela te u konsolidiranoj bilanci države te radi učinkovitog upravljanja i raspolaganja državnom imovinom.	31. prosinca 2028.	u postupku provedbe
17.	Prihodi	2022. 2023. 2024.	Preporučeno je pravodobno pripremiti prijedlog odluke o visini, načinu i rokovima uplate sredstava s osnove dobiti trgovačkih društava u državnom vlasništvu u državni proračun Republike Hrvatske za svaku proračunsku godinu, kako bi Vlada RH navedenu odluku donijela prije donošenja odluka trgovačkih društava o raspodjeli dobiti za prethodnu godinu.	30. rujna 2025.	djelomično provedeno
18.	Rashodi	2021. 2022. 2023. 2024.	Preporučeno je Ministarstvu financija zajedno s nadležnim tijelima provesti analizu uzroka sudskih sporova koji su pokrenuti protiv državnih tijela Republike Hrvatske radi utvrđivanja rizika u daljnjem postupanju, povećanja odgovornosti i preventivnog djelovanja na smanjenju broja sudskih sporova, a time i manjih rashoda državnog proračuna.	31. listopada 2025.	djelomično provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
19.	Rashodi	2024.	Preporučeno je Ministarstvu financija da zajedno s nadležnim tijelima nastavi sa započetim aktivnostima u cilju povećanja odgovornosti i preventivnog djelovanja na smanjenju broja sudskih sporova, a time i manjih rashoda državnog proračuna, s obzirom na to da potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova, koje su koncem 2024. veće nego prethodne godine, i dalje predstavljaju značajni fiskalni rizik za državni proračun te da je u tijeku izrada Nacrta izvješća Međuresorne radne skupine o rezultatima dubinske analize uzroka sudskih sporova.	31. prosinca 2025.	djelomično provedeno
20.		2022. 2023.	S obzirom na značajna neiskorištena doznačena sredstva koncem svake godine na računima HBOR-a, preporučeno je pri planiranju sredstava u državnom proračunu potrebnih za provedbu Programa povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a, uz ostale parametre za planiranje sredstava uzeti u obzir i iznos raspoloživih sredstava za subvencije u Fondu.	31. prosinca 2025.	provedeno
21.		2022. 2023. 2024.	Preporučeno je Ministarstvu financija poduzeti aktivnosti kako bi se osiguralo da obrazloženje financijskog plana Ministarstva zdravstva sadrži prikaz izračuna planiranih sredstava za prijenos HZZO-u za financiranje obveza državnog proračuna koje proizlaze iz odredaba Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju, u cilju povećanja transparentnosti državnog proračuna.	30. rujna 2025.	djelomično provedeno
22.		2022. 2023. 2024.	Preporučeno je Ministarstvu financija poduzeti aktivnosti prema Ministarstvu zdravstva kako bi se osiguralo da se u okviru posebne aktivnosti planiraju i izvršavaju sredstva HZZO-u za namjene koje ne proizlaze izravno iz odredaba Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju.	30. rujna 2025.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
23.	Rashodi	2023. 2024.	Preporučeno je Ministarstvu financija da zajedno s HZZO-om, Ministarstvom zdravstva i bolničkim zdravstvenim ustanovama poduzme aktivnosti u cilju smanjenja obveza bolničkih zdravstvenih ustanova kako bi se osigurala financijska stabilnost zdravstvenog sustava.	31. prosinca 2025.	djelomično provedeno

Obrazloženje danih naloga i preporuka koji su djelomično provedeni daje se u nastavku.

- U vezi s nalogom da se pri planiranju državnog proračuna, uključujući i njegove izmjene i dopune, pored bilančnih kategorija koje se odnose na stanje novčanih sredstava za koje evidencije vodi državni proračun, promjene u stanju potraživanja i obveza koje su rezultat odljeva s računa odnosno priljeva na račun te ispravak rezultata tijekom godine, planiraju i neutrošeni vlastiti prihodi, namjenski prihodi i primici te ostala sredstva proračunskih korisnika državnog proračuna koji svoje novčano poslovanje obavljaju preko računa otvorenih u kreditnim institucijama, utvrđeno je da su novčana sredstva korisnika državnog proračuna koji svoje novčano poslovanje obavljaju preko računa otvorenih u kreditnim institucijama uključena u planirani iznos prijenosa sredstava iz prethodne godine i u prijenos sredstava u narednu godinu. Bilančne kategorije koje se odnose na promjenu u stanju potraživanja koja je rezultat odljeva s računa odnosno priljeva na račun, promjenu u stanju obveza koja je rezultat priljeva na račun odnosno odljeva s računa te ispravak rezultata tijekom godine, nisu uključene. (redni broj 2.)
- U vezi s preporukom da se poduzmu aktivnosti prema proračunskim korisnicima državnog proračuna kojima je dozvoljeno planirati prijenose u okviru podskupine rashoda 369 bez dostave dokaza da je primatelj obaviješten o planiranom prijenosu sredstava, kako bi se osiguralo da su navedena sredstva preraspodijeljena s podskupine rashoda 369 koncem godine na druge rashode, u cilju pravilnog planiranja međusobnih prijenosa sredstava između proračunskih korisnika državnog proračuna, Ministarstvo financija je ponovilo i u Uputi za izradu prijedloga državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2025. – 2027. da je prilikom planiranja međusobnih prijenosa sredstava davatelj sredstava dužan pisano obavijestiti primatelja sredstava te je navedeno da davatelj sredstava podskupinu 369 može planirati tek po primitku pisane obavijesti primatelja sredstava kojom isti potvrđuje da će u svom financijskom planu planirati podskupinu 639 u istom iznosu te je Ministarstvu financija potrebno dostaviti dokaze o dostavi navedenih obavijesti. Unatoč poduzetim aktivnostima i nadalje postoje razlike između planiranih rashoda i prihoda u okviru podskupina 369 i 639. (redni broj 4.)

- U vezi s preporukom da se poduzmu aktivnosti u cilju donošenja godišnje Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću prije donošenja državnog proračuna za pojedinu godinu, Ministarstvo financija navodi da je u rujnu 2023. uputilo Uredu za udruge dopis u vezi s preuzimanjem koordinacije cijelog procesa izrade prijedloga uredbe od strane Ureda te je Ured započeo s navedenim aktivnostima pri izradi prijedloga Uredbe za 2024., koju je Vlada RH donijela 15. ožujka 2024.
Podlogu za izradu Uredbe čine sektorske analize koje prikuplja i obrađuje Ured za udruge, koji također prikuplja i podatke o postupcima i rezultatima dodjele financijskih sredstava za financiranje programa i/ili projekata udruga. S obzirom na to da Ured za udruge raspolaže svim relevantnim informacijama o programima i projektima financiranim iz dijela prihoda od igara na sreću, na ovaj način ubrzava se komunikacija između svih dionika u cilju pravodobnog utvrđivanja konačnog prijedloga raspodjele.
Ministarstvo financija dostavljalo je potrebne podatke u najkraćem mogućem roku te je kontinuirano u komunikaciji s Uredom za udruge u cilju pravodobnog donošenja Uredbi. U razdoblju od početka godine do travnja 2025., kada je donesena Uredba o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2025. godinu (Narodne novine 70/25), nije se vršio raspored prihoda od igara na sreću. Po donošenju nove Uredbe, do tada ostvareni prihodi rasporedili su se korisnicima po postocima utvrđenima u novoj Uredbi za 2025. Odredbom članka 9. Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2025. godinu iz travnja 2025., propisano je da raspodjela iskazana udjelom pojedinih programskih aktivnosti u ukupnom dijelu prihoda od igara na sreću ostaje na snazi do donošenja nove Uredbe. Nadalje, odredbama članka 5. navedene Uredbe propisano je da se tijekom godine može izvršiti preraspodjela dijela prihoda od igara na sreću prenesenih iz 2024. i ostvarenih u 2025. sukladno članku 3. navedene Uredbe. Iako su aktivnosti provedene, cilj nije u potpunosti ostvaren, odnosno Uredba za 2024. i 2025. nije donesena prije donošenja državnog proračuna, ali je navedenim izmjenama omogućeno korištenje sredstava do donošenja nove Uredbe. (redni broj 6.)
- U vezi s nalogom da se pri izvršavanju državnog proračuna, pored bilančnih kategorija koje se odnose na stanje novčanih sredstava za koje evidencije vodi državni proračun, promjene u stanju potraživanja i obveza koje su rezultat odljeva s računa odnosno priljeva na račun te ispravak rezultata tijekom godine, uključite i neutrošeni vlastiti prihodi, namjenski prihodi i primici te ostala sredstva proračunskih korisnika državnog proračuna koji svoje novčano poslovanje provode preko računa otvorenih u kreditnim institucijama, revizijom je utvrđeno da su pri izvršavanju državnog proračuna u prijenos sredstava iz prethodne godine uključena samo novčana sredstva iskazana u financijskim izvještajima svih proračunskih korisnika, ali ne i bilančne kategorije koje se odnose na promjenu u stanju potraživanja koja je rezultat odljeva s računa odnosno priljeva na račun, promjenu u stanju obveza koja je rezultat priljeva na račun odnosno odljeva s računa te ispravak rezultata tijekom godine, dok su u prijenos sredstava u narednu godinu pored novčanih sredstava svih proračunskih korisnika, uključene i navedene bilančne kategorije. (redni broj 9.)

- U vezi s preporukom da se pravodobno pripremi prijedlog odluke o visini, načinu i rokovima uplate sredstava s osnove dobiti trgovačkih društava u državnom vlasništvu u državni proračun Republike Hrvatske za svaku proračunsku godinu, kako bi Vlada RH navedenu odluku donijela prije donošenja odluka trgovačkih društava o raspodjeli dobiti za prethodnu godinu, Ministarstvo financija je obrazložilo da je prijedlog odluke poslan na prethodnu suglasnost Vladi RH u svibnju 2025. nakon čega su provedene dodatne analize za trgovačka društva za koja su resorna ministarstva predložila izuzeće od primjene Odluke te je konačan prijedlog Odluke upućen na usvajanje koncem listopada 2025., a Odluka je donesena sredinom studenoga 2025. (redni broj 17.)
- U vezi s preporukom Ministarstvu financija da se zajedno s nadležnim tijelima provede analiza uzroka sudskih sporova koji su pokrenuti protiv državnih tijela Republike Hrvatske radi utvrđivanja rizika u daljnjem postupanju, povećanja odgovornosti i preventivnog djelovanja na smanjenju broja sudskih sporova, a time i manjih rashoda državnog proračuna te preporuke da Ministarstvo financija zajedno s nadležnim tijelima nastavi sa započetim aktivnostima u cilju povećanja odgovornosti i preventivnog djelovanja na smanjenju broja sudskih sporova, a time i manjih rashoda državnog proračuna, u travnju 2024. osnovana je Međuresorna radna skupina za provođenje dubinske analize uzroka sudskih sporova pokrenutih protiv državnih tijela Republike Hrvatske. Tijekom 2025. održavani su radni sastanci te je izrađen konačan Nacrt izvješća Međuresorne radne skupine o rezultatima dubinske analize uzroka sudskih sporova, koji sadrži prijedloge mjera za rješavanje uzroka nastanka sudskih sporova i preventivnog djelovanja na smanjenju broja budućih sudskih sporova. Nacrt izvješća predstaviti će se Vijeću za sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru odmah nakon što Vlada RH imenuje Vijeće. Članove Vijeća, na prijedlog ministra financija, imenuje i razrješuje Vlada RH, a predsjednik vijeća je Ministar financija. U studenome 2025. tadašnji ministar financija je predložio članove Vijeća Vladi RH, ali do imenovanja novog ministra financija u siječnju 2026. članovi nisu imenovani. U veljači 2026. je novi ministar financija imenovan predsjednikom Vijeća nakon čega je Vladi RH predložio članove, međutim, do vremena obavljanja revizije (travanj 2026.) članovi nisu imenovani. (redni broj 18. i 19.)
- U vezi s preporukom Ministarstvu financija da poduzme aktivnosti kako bi se osiguralo da obrazloženje financijskog plana Ministarstva zdravstva sadrži prikaz izračuna planiranih sredstava za prijenos HZZO-u za financiranje obveza državnog proračuna koje proizlaze iz odredaba Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju, u cilju povećanja transparentnosti državnog proračuna, Ministarstvo financija je postupilo po preporuci Državnog ureda za reviziju te je preporuka navedena u Uputi za izradu prijedloga državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2025. – 2027. U obrazloženju Financijskog plana Ministarstva zdravstva za razdoblje 2025. – 2027. prikazani su pokazatelji na kojima se zasniva izračun potrebnih sredstava za aktivnost Transfer proračunskih sredstava HZZO-u.

Međutim, obrazloženje Financijskog plana Ministarstva zdravstva ne sadrži prikaz izračuna planiranih sredstava za novu aktivnost Dodatna sredstva za pokriće troškova zdravstvene zaštite, u okviru koje se planiraju i izvršavaju sredstva HZZO-u za namjene koje ne proizlaze izravno iz odredaba Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju. (redni broj 21.)

- U vezi s preporukom danom Ministarstvu financija da zajedno s HZZO-om, Ministarstvom zdravstva i bolničkim zdravstvenim ustanovama poduzme aktivnosti u cilju smanjenja obveza bolničkih zdravstvenih ustanova kako bi se osigurala financijska stabilnost zdravstvenog sustava, preporuka je djelomično provedena. Prema obrazloženju Ministarstva financija poduzimaju se aktivnosti na rješavanju međusobnih potraživanja i obveza između HZZO-a i bolničkih zdravstvenih ustanova koje proizlaze iz dodatno doznačenih sredstava za podmirenje dijela obveza bolničkih zdravstvenih ustanova prema dobavljačima lijekova, potrošnog i medicinskog materijala u razdoblju 2020. – 2022. (redni broj 23.)

Ministarstvo financija je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Ministarstvo financija u Očitovanju navodi da nema primjedbi na navedene statute provedbe naloga i preporuka.*

POPIS TABLICA

Tablica broj 1:	Plan Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja za 2025., s projekcijama proračuna za 2026. i 2027.	8
Tablica broj 2:	Državni proračun za 2025. te Izmjene i dopune Državnog proračuna za 2025.	15
Tablica broj 3:	Prihodi Državnog proračuna za 2025.	16
Tablica broj 4:	Rashodi Državnog proračuna za 2025.	24
Tablica broj 5:	Račun financiranja za 2025.	34
Tablica broj 6:	Ukupno dodijeljena i uplaćena sredstva za programe podijeljenog upravljanja u programskom razdoblju 2021. – 2027. te sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost od početka korištenja programa do konca 2025. i uplaćena sredstva u Državni proračun za 2025.	51
Tablica broj 7:	Prihodi i primici te rashodi i izdaci iskazani u Državnom proračunu za 2025. financirani iz sredstava primljenih iz fondova Europske unije i Mehanizma za oporavak i otpornost, prema izvorima financiranja	53
Tablica broj 8:	Sredstva fondova Europske unije za financijsko razdoblje 2021. – 2027.	55
Tablica broj 9:	Sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost od početka korištenja do konca 2025.	57
Tablica broj 10:	Prihodi od naknada za koncesije Državnog proračuna u 2025. prema vrstama koncesija	59
Tablica broj 11:	Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija	107

POPIS GRAFIKONA

Grafikon broj 1:	Državni proračun za 2025. te Izmjene i dopune Državnog proračuna za 2025.	11
Grafikon broj 2:	Prihodi Državnog proračuna za 2024. i 2025.	18
Grafikon broj 3:	Povećanje prihoda Državnog proračuna za 2025. u odnosu na 2024.	19
Grafikon broj 4:	Udjel pojedinih vrsta prihoda u ukupnim prihodima Državnog proračuna za 2025., prema ekonomskoj klasifikaciji	20
Grafikon broj 5:	Udjel prihoda u ukupnim prihodima Državnog proračuna za 2025., prema izvorima financiranja	23
Grafikon broj 6:	Udjel rashoda u ukupnim rashodima Državnog proračuna za 2025., prema ekonomskoj klasifikaciji	26
Grafikon broj 7:	Povećanje rashoda Državnog proračuna za 2025. u odnosu na 2024.	26
Grafikon broj 8:	Rashodi Državnog proračuna za 2024. i 2025.	27
Grafikon broj 9:	Udjel rashoda u ukupnim rashodima Državnog proračuna za 2025., prema funkcijskoj klasifikaciji	32
Grafikon broj 10:	Rashodi Državnog proračuna za 2025., prema organizacijskoj klasifikaciji	33
Grafikon broj 11:	Udjel rashoda u ukupnim rashodima Državnog proračuna za 2025., po izvorima financiranja	33
Grafikon broj 12:	Dug državnog proračuna od 2021. do 2025.	40
Grafikon broj 13:	Dana državna jamstva i potraživanja za isplaćena jamstva i obračunane zatezne kamate od 2021. do 2025.	42
Grafikon broj 14:	Potraživanja za isplaćena jamstva i obračunane zatezne kamate koncem 2025.	44
Grafikon broj 15:	Povrati sredstava u državni proračun za plaćanja po danim jamstvima od 2021. do 2025. prema načinu namirenja	45
Grafikon broj 16:	Sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost od početka korištenja do konca 2025.	58